

BRP.0002.33.2017

ZAWIADOMIENIE

Na podstawie art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (t.j. – Dz. U. z 2016 r., poz. 814 ze zm.), zawiadamiam o zwołaniu
na dzień 25 maja 2017 roku XXXIII sesji Rady Powiatu Grodziskiego
i zapraszam do wzięcia udziału w obradach.

**Sesja Rady Powiatu Grodziskiego odbędzie się o godz. 17.00 w sali konferencyjnej
Urzędu Miasta i Gminy w Grodzisku Mazowieckim przy ul. Kościuszki 32a.**

Proponowany porządek dzienny posiedzenia:

1. Otwarcie XXXIII sesji Rady Powiatu Grodziskiego, powitanie zaproszonych gości, stwierdzenie prawomocności obrad.
2. Przyjęcie porządku obrad.
3. Prezentacja wniosków z sesji, Komisji Rady i stanowisko Zarządu Powiatu Grodziskiego.
4. Ocena stanu sanitarnego Powiatu Grodziskiego w 2016 roku.
5. Podjęcie uchwał w sprawach:
  - a) zmiany Statutu Domu Pomocy Społecznej w Izdebnie Kościelnym,
  - b) zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego Muzeum im. Anny i Jarosława Iwaszkiewiczów w Stawisku za 2016 rok,
  - c) wyrażenia zgody na zbycie aktywa trwałego Samodzielnego Publicznego Specjalistycznego Szpitala Zachodniego im. św. Jana Pawła II w Grodzisku Mazowieckim,
  - d) oddania w najem pomieszczeń w budynku przy ul. Dalekiej 11A w Grodzisku Mazowieckim,
  - e) zatwierdzenia planu kontroli Komisji Rewizyjnej Rady Powiatu Grodziskiego na II półrocze 2017 r.,
  - f) zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Grodziskiego,
  - g) zmiany uchwały budżetowej Powiatu Grodziskiego na 2017 rok,
  - h) rozpatrzenia skargi na działalność Starosty Grodziskiego złożonej przez Panią A.S.
6. Informacje Zarządu Powiatu Grodziskiego:
  - a) o pracy Zarządu Powiatu w okresie między sesjami,
  - b) o wykonaniu uchwał Rady Powiatu Grodziskiego.
7. Informacje Przewodniczącego Rady Powiatu Grodziskiego.
8. Interpelacje i zapytania.
9. Przyjęcie protokołu z XXXII sesji Rady Powiatu Grodziskiego.
10. Sprawy różne i wolne wnioski.
11. Zamknięcie XXXIII sesji Rady Powiatu Grodziskiego.

Przewodniczący Rady

Jerzy Terlikowski

**Uchwała Nr ...../.....
Rady Powiatu Grodziskiego
z dnia .....**

w sprawie zmiany Statutu Domu Pomocy Społecznej w Izdebnie Kościelnym

Na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 ze zm.) Rada Powiatu Grodziskiego uchwała, co następuje:

§ 1

Nadaje się Statut Domowi Pomocy Społecznej w Izdebnie Kościelnym w brzmieniu określonym w załączniku do uchwały.

§ 2

Traci moc Uchwała Nr 287/2006 Rady Powiatu Grodziskiego z dnia 29 czerwca 2006 roku w sprawie nadania Statutu Domowi Pomocy Społecznej w Izdebnie Kościelnym.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Grodziskiego i Dyrektorowi Domu Pomocy Społecznej w Izdebnie Kościelnym.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sprawdzono pod względem¹
formalno-prawnym

12.05.2014r.
data

data

Uzasadnienie

Przedłożony projekt Statutu Domu Pomocy Społecznej w Izdebnie Kościelnym zawiera w stosunku do dotychczas obowiązującego Statutu zmiany, które wynikają z konieczności dostosowania do aktualnie obowiązujących przepisów prawa oraz Decyzji Wojewody Mazowieckiego z dnia 11 stycznia 2010 r. w sprawie wydania zezwolenia na prowadzenie Domu Pomocy Społecznej w Izdebnie Kościelnym przy ul. Ks. M. Oziębłowskiego 20 z filią w Grodzisku Mazowieckim przy ul. 3 Maja 63 dla osób w podeszłym wieku, na czas nieokreślony.

Zmiany te obejmują:

1. w § 1 wprowadzono aktualnie obowiązujące akty prawne,
2. w §3 ust. 1 słowo „Starostwu” zastąpiono słowem ”Powiatowi”, a słowa „Starosta tego Powiatu” zastąpiono słowami „ Zarząd Powiatu Grodziskiego”

ust. 3 zapis „Dom przeznaczony jest dla ludzi w podeszłym wieku i niepełnosprawnych”, zastąpiono zapisem „ Dom przeznaczony jest dla osób w podeszłym wieku”, co wynika z konieczności dostosowania Statutu do Decyzji Wojewody Mazowieckiego z dnia 11.01.2010 r. w sprawie wydania zezwolenia na prowadzenie Domu Pomocy Społecznej w Izdebnie Kościelnym przy ul. Ks. M. Oziębłowskiego 20 z filią w Grodzisku Mazowieckim przy ul. 3 Maja 63 oraz w ust. 4 dodano słowo „przy”.

3. w §4 ust. 2, pkt 3 wprowadzono niewielkie modyfikacje o charakterze porządkującym, dostosowując zapis n/t zakresu świadczonych przez Dom usług do treści Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

DYREKTOR
Domu Pomocy Społecznej
w Izdebnie Kościelnym
T. Ciszewska
mgr Teresa Ciszewska

**Załącznik do Uchwały nr ...../.....
Rady Powiatu Grodziskiego
z dnia .....**

**Statut Domu Pomocy Społecznej w Izdebnie Kościelnym
z filią w Grodzisku Mazowieckim**

Rozdział I

Postanowienia ogólne

§ 1

Dom Pomocy Społecznej w Izdebnie Kościelnym przy ul. Ks. M. Oziębłowskiego 20, gmina Grodzisk Mazowiecki zwany dalej „Domem” działa na podstawie:

1. Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r., poz. 930 z późn. zm.),
2. Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 roku w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2012 r., poz. 964 z późn. zm.),
3. Ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r., poz. 814 z późn. zm.),
4. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. 2016 r., poz. 1870 ze zm.),
5. Decyzji Wojewody Mazowieckiego Nr 2/2010 z dnia 11 stycznia 2010 r. w sprawie wydania zezwolenia na prowadzenie Domu Pomocy Społecznej w Izdebnie Kościelnym przy ul. Ks. M. Oziębłowskiego 20 z filią w Grodzisku Mazowieckim przy ul. 3 Maja 63 dla osób w podeszłym wieku, na czas nieokreślony.
6. Niniejszego Statutu nadanego Uchwałą Rady Powiatu.

§ 2

1. Ilekroć mowa „Dom”, oznacza to Dom Pomocy Społecznej w Izdebnie Kościelnym z filią w Grodzisku Mazowieckim.
2. Ilekroć mowa „Dyrektor”, oznacza to Dyrektora Domu pomocy Społecznej w Izdebnie Kościelnym z filią w Grodzisku Mazowieckim.

§ 3

1. Dom jest państwową jednostką budżetową podległą Powiatowi Grodzickiemu. Bezpośredni nadzór nad Domem sprawuje Zarząd Powiatu Grodziskiego lub z jego upoważnienia Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Mazowieckim.
2. Siedzibą Domu jest Izdebnie Kościelne, a terenem działania Powiat Grodziski.
3. Dom jest przeznaczony dla osób w podeszłym wieku.
4. Dom posiada filię w Grodzisku Mazowieckim przy ul. 3 Maja 63.

Rozdział II

Cele i zadania Domu

§ 4

1. Celem Domu jest zapewnienie mieszkańcom całodobowej opieki oraz zaspakajanie niezbędnych potrzeb bytowych, zdrowotnych, społecznych i religijnych.
2. Dom świadczy usługi:
  - 1) w zakresie potrzeb bytowych, zapewniając:
    - a) miejsce zamieszkania,
    - b) wyżywienie,
    - c) odzież i obuwie,
    - d) utrzymanie czystości;
  - 2) opiekuńcze, polegające na:
    - a) udzielaniu pomocy w podstawowych czynnościach życiowych,
    - b) pielęgnacji,
    - c) niezbędnej pomocy w załatwianiu spraw osobistych;
  - 3) wspomagające, polegające na:
    - a) umożliwieniu udziału w terapii zajęciowej,
    - b) podnoszeniu sprawności i aktywizowaniu mieszkańców Domu,
    - c) umożliwieniu zaspokojenia potrzeb religijnych i kulturalnych,
    - d) zapewnieniu warunków do rozwoju samorządności mieszkańców Domu,
    - e) stymulowaniu nawiązywania, utrzymywania i rozwijania kontaktu z rodziną i społecznością lokalną,
    - f) działaniu zmierzającym do usamodzielnienia mieszkańca Domu, w miarę jego możliwości,
    - g) zapewnieniu bezpiecznego przechowywania środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych,
    - h) finansowaniu mieszkańcowi Domu nieposiadającemu własnego dochodu wydatków na niezbędne przedmioty osobistego użytku, w kwocie nieprzekraczającej 30% zasiłku stałego, o którym mowa w art. 37 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, zwanej dalej „ustawą”,
    - i) zapewnieniu przestrzegania praw mieszkańców domu oraz zapewnieniu mieszkańcom dostępności do informacji o tych prawach,
    - j) sprawnym wnoszeniu i załatwianiu skarg i wniosków mieszkańców Domu.

Rozdział III

Prawa i obowiązki mieszkańca

§ 5

1. Mieszkaniec Domu ma między innymi prawo do:
  - 1) Godnego traktowania,

- 2) Uzyskania pełnej informacji o usługach świadczonych przez Dom i korzystania z nich,
- 3) Posiadania własnych drobnych przedmiotów oraz miejsca na ich przechowywanie i innych przedmiotów po uzgodnieniu z dyrektorem Domu,
- 4) Uzyskania wyjaśnień w sprawie przepisów regulujących zasady współżycia mieszkańców,
- 5) Pomocy w załatwianiu jego ważnych spraw osobistych,
- 6) Spożywania posiłków w warunkach zbliżonych do domowych,
- 7) Uczestniczenia w podejmowaniu decyzji sprawach dotyczących jego osoby,
- 8) Aktywnego trybu życia stosownie do stanu zdrowia z uwzględnieniem rehabilitacji,
- 9) Zgłaszania skarg i wniosków do dyrektora Domu oraz do Samorządu Mieszkańców Domu,
- 10) Uczestniczenia w pracach Samorządu Mieszkańców i wyboru do organów tego Samorządu,
- 11) Przyjmowania odwiedzin krewnych i znajomych oraz uzyskania z ich strony pielęgnacji i opieki w formach i zakresie stosowanych w regulaminie Domu,
- 12) Przebywania poza Domem po uprzednim zawiadomieniu dyrektora Domu o takim zamiarze, a w szczególnych przypadkach po uzyskaniu zgody lekarza lub przedstawiciela ustawowego.

§ 6

1. Obowiązkiem mieszkańca Domu jest w szczególności:
  - 1) Współdziałanie z personelem w zaspokajaniu swoich podstawowych potrzeb
  - 2) Dbanie na miarę swoich możliwości, o higienę osobistą, wygląd zewnętrzny oraz porządek w swoich rzeczach osobistych i wokół siebie,
  - 3) Przestrzeganie norm i zasad współżycia oraz zarządzeń porządkowych,
  - 4) Przyczynianie się do dobrej atmosfery w Domu oraz prawidłowego jego funkcjonowania,
  - 5) Dbałość o mienie Domu,
  - 6) Ponoszenie opłat za pobyt w Domu zgodnie z przepisami ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i przepisach wykonawczych do tej ustawy.

Rozdział IV

Organizacja wewnętrzna Domu

§ 7

1. Domem kieruje i reprezentuje go na zewnątrz oraz odpowiada za całokształt jego działalności Dyrektor.
2. Dyrektor kieruje Domem przy pomocy:
  - 1) Głównego księgowego,
  - 2) Kierowników działów.
3. Organami doradczymi są:
  - 1) Przedstawiciel załogi wyłoniony przez pracowników,
  - 2) Samorząd mieszkańców.
4. Organizację wewnętrzną stanowią:
  - 1) Dział opiekuńczo-terapeutyczny,

- 2) Dział administracyjno-gospodarczy,
  - 3) Dział finansowo-księgowy,
  - 4) Samodzielne stanowiska.
5. Dyrektor Domu zobowiązany jest w szczególności do:
- 1) Tworzenia warunków do coraz pełniejszej realizacji zadań stojących przed Domem,
  - 2) Kształtowania właściwego stosunku personelu do mieszkańców,
  - 3) Zagwarantowania mieszkańcom respektowania ich praw osobistych,
  - 4) Otoczenia mieszkańców szczególną troską zwłaszcza w początkowym okresie pobytu w Domu, aby ta adaptacja przebiegała łagodnie,
  - 5) Zapoznania mieszkańców z ich uprawnieniami i obowiązkami oraz regulaminem Domu,
  - 6) Udzielania mieszkańcom Domu pomocy w załatwianiu ich ważnych spraw osobistych,
  - 7) Utrzymania kontaktu z rodzinami mieszkańców Domu i innymi osobami interesującymi się mieszkańcami,
  - 8) Występowania do właściwego sądu opiekuńczego o wyznaczenie opiekuna lub kuratora dla mieszkańca, którego stan zdrowia albo sytuacja życiowa tego wymaga,
  - 9) Utrzymania kontaktów z sądem opiekuńczym oraz opiekunami i kuratorami mieszkańców Domu,
  - 10) Zapewnienia niezbędnych warunków funkcjonowania samorządu mieszkańców Domu, który ma charakter opiniodawczo-doradczy,
  - 11) Zorganizowania zmarłemu mieszkańcowi Domu pogrzebu zgodnie z wyznaniem i miejscowymi zwyczajami, gdy obowiązku tego nie dopełnia rodzina zmarłego
6. Szczegółową organizację wewnętrzną określa regulamin wydany przez dyrektora Domu.

§ 8

1. Do kompetencji Dyrektora należą wszystkie sprawy związane z zarządzaniem Domem, a w szczególności:
  - 1) Organizowanie pracy Domu w sposób zapewniający należyte wykonanie świadczonych usług,
  - 2) Należyte gospodarowanie mieniem, które jest w posiadaniu Domu,
  - 3) Zatrudnianie pracowników zgodnie z obowiązującymi przepisami,
  - 4) Zawieranie umów w imieniu Domu,
  - 5) Udzielanie pełnomocnictwa do występowania w imieniu Domu przed organami administracji lub wymiarem sprawiedliwości.

§ 9

1. Dyrektora powołuje Zarząd Powiatu.

Rozdział V

Gospodarka finansowa

§ 10

Dom jest jednostką budżetową i rozlicza się z budżetem Powiatu Grodziskiego.

§ 11

Dom prowadzi gospodarkę finansową na podstawie ustawy o finansach publicznych i ustawy o rachunkowości.

Rozdział VI

Postanowienia końcowe

§12

Zmiany w statucie mogą być dokonywane w trybie właściwym dla jego nadania.

§13

Statut obowiązuje od daty jego uchwalenia przez Radę Powiatu Grodziskiego.

UCHWAŁA NR /17
RADY POWIATU GRODZISKIEGO
z dnia 25 maja 2017 roku

w sprawie zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego Muzeum im. Anny
i Jarosława Iwaszkiewiczów w Stawisku za 2016 rok

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 814 ze zm.) w związku z § 12 ust. 3 Statutu Muzeum im. Anny i Jarosława Iwaszkiewiczów w Stawisku, przyjętego uchwałą nr 201/XXXI/09 Rady Powiatu Grodziskiego z dnia 30.04.2009 roku zmieniony Uchwałą Nr 121/XV/16 Rady Powiatu Grodziskiego z dnia 28 stycznia 2016 r. oraz art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 ze zm.) Rada Powiatu Grodziskiego uchwala, co następuje:

§ 1

1. Zatwierdza się sprawozdanie finansowe Muzeum im. Anny i Jarosława Iwaszkiewiczów w Stawisku za 2016 rok, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.
2. Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu sporządzonego na dzień 31.12.2016 r., rachunku zysków i strat za okres 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r. oraz informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego za rok 2016.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Grodziskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sprawdzono pod względem¹
formalno-prawnym

15.05.2017.
data

RADCA PRAWNY
[Podpis]
Katarzyna Kucharska

Uzasadnienie

do projektu Uchwały Rady Powiatu Grodziskiego w sprawie zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego Muzeum im. Anny i Jarosława Iwaszkiewiczów w Stawisku za 2016 rok.

Na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 ze zm.) oraz § 12 ust. 3 Statutu Muzeum im. Anny i Jarosława Iwaszkiewiczów w Stawisku, przyjętego uchwałą nr 201/XXXI/09 Rady Powiatu Grodziskiego z dnia 30.04.2009 roku zmieniony Uchwałą Nr 121/XV/16 Rady Powiatu Grodziskiego z dnia 28 stycznia 2016 r. oraz roczne sprawozdanie finansowe jednostki podlega zatwierdzeniu przez organ zatwierdzający, nie później niż 6 miesięcy od dnia bilansowego.

Zgodnie z art. 45 ust. 2 cytowanej ustawy o rachunkowości sprawozdanie finansowe składa się z:

1. bilansu,
2. rachunku zysków i strat,
3. informacji dodatkowej, obejmującej wprowadzenie do sprawozdania finansowego oraz dodatkowe informacje i objaśnienia.

SKARBNIK
Ewa Szadkowska

Załącznik do
Uchwały nr   /17
Rady Powiatu Grodziskiego
z dnia 25 maja 2017 roku

SPRAWOZDANIE FINANSOWE
za okres
od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r.

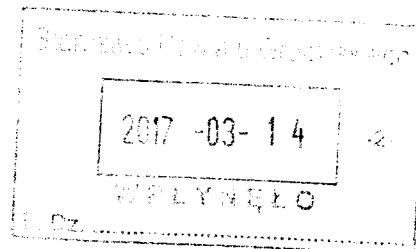
Sprawozdanie finansowe składa się z:

1. bilansu,
2. rachunku zysków i strat,
3. informacji dodatkowej.

PP/1032328

2017-03-14
Starostwo Powiatu Grodziskiego

SPRAWOZDANIE FINANSOWE

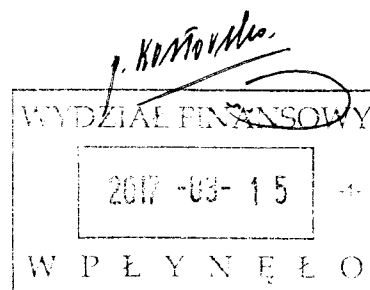
Muzeum im Anny i Jarosława Iwaszkiewiczów w Stawisku

za okres
od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r.

uf
01.0

Sprawozdanie obejmuje:

- I. Bilans na dzień 31.12.2016r.
- II. Rachunek zysków i strat – wariant porównawczy
- III. Informacja dodatkowa do Bilansu za 2016 r.

M U Z E U M

im. Anny i Jarosława Iwaszkiewiczów
w Stawisku
05-807 Podkowa Leśna, ul. Golebia 1
tel. (22) 758-93-63, tel. fax: (22) 729-14-21
NIP 534-14-64-051 Regon 01726750S

Pieczęć Jednostki

Kierownik Jednostki

Mariusz Olbromski
Mariusz Olbromski
dyrektor
Muzeum im. A. i J. Iwaszkiewiczów
w Stawisku

**Rachunek zysków i strat – wariant
 porównawczy**

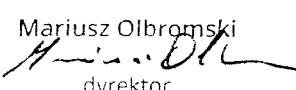
	za poprzedni rok obrotowy 2015	za bieżący rok obrotowy 2016
A Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi	57 758,15	83 666,15
I Przychody netto ze sprzedaży produktów	0,00	0,00
II Zmiana stanu produktów (zwiększenie wartość dodatnia, zmniejszenie wartość ujemna)	0,00	0,00
III Wytworzenie produktów na własne potrzeby jednostki	0,00	0,00
IV Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów i usług	57 758,15	83 666,15
IV Pozostałe dochody budżetowe	0,00	
B Koszty działalności operacyjnej	836 018,98	858 752,72
I Amortyzacja	0,00	0,00
II Zużycie materiałów i energii	48 704,82	57 738,56
III Usługi obce	79 663,18	114 071,85
IV Podatki i opłaty	0,00	0,00
V Wynagrodzenia	489 678,91	509 028,91
VI Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	85 149,41	89 241,37
VII Pozostałe koszty rodzajowe	132 822,66	88 672,03
VIII Wartość sprzedanych towarów i materiałów	0,00	0,00
C Zysk (strata) ze sprzedaży	-778 260,83	-775 086,57
D Pozostałe przychody operacyjne	740 996,57	800 784,55
I Zysk ze zbycia aktywów trwałych	0,00	
II Dotacje	740 996,57	800 500,00
III Inne przychody operacyjne	0,00	284,55
E Pozostałe koszty operacyjne	0,00	39 999,98
I Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	0,00	0,00
II Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	0,00	0,00
III Inne koszty operacyjne	0,00	39 999,98
F Zysk (strata) z działalności operacyjnej	-37 264,26	-14 302,00
G Przychody finansowe	16 908,47	24 527,25
II Odsetki	0,00	527,25
III Zysk ze zbycia aktywów trwałych	0,00	0,00
V Inne	16 908,47	24 000,00
H Koszty finansowe	0,00	0,49
I Odsetki	0,00	0,00
IV Inne	0,00	0,49
I Zysk (strata) z działalności gospodarczej	-20 355,79	10 224,76
J Wynik zdarzeń nadzwyczajnych	0,00	0,00
I Zyski nadzwyczajne		
II Straty nadzwyczajne		
K Zysk / strata brutto	-20 355,79	10 224,76
L Podatek dochodowy		
M Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)		
N Zysk (strata) netto	-20 355,79	10 224,76

Katarzyna Misztal
 sporządził

zatwierdził

Podkowa Leśna 16.02.2017
 miejscowość i data

Główny księgowy

 Katarzyna Misztal

Mariusz Olbromski

 dyrektor
 Muzeum im. A. i J. Iwaszkiewiczów
 w Stawisku

**BILANS Muzeum im. Anny i Jarosława Iwaszkiewiczów w Stawisku
sporządzony na dzień 31.12.2016r.**

	31.12.2015	2016.12.31	PASYWA	2015.12.31	2016.12.31
A. AKTYWA					
I. Aktywa trwałe	13 763 019,36	13 667 226,39	A. Fundusz	13 763 156,41	13 677 588,25
II. Wartości niematerialne i prawne	-	-	I. Fundusz jednostki	-	-
III. Rzeczowe aktywa trwałe	13 763 019,36	13 667 226,39	II. Wynik finansowy netto	13 783 512,20	13 667 363,49
1. Środki trwałe	13 763 019,36	13 667 226,39	1.1. Zysk netto (+)	20 355,79	10 224,76
1.1. Grunty	-	-	1.2. Strata netto (-)	20 355,79	-
1.2. Budynki, lokale	2 990 768,53	2 858 868,20	III. Nadwyżka środków obrotowych (-)	-	-
1.3. Urządzenia techniczne i maszyny	84 001,14	81 455,39	IV. Odpisy z wyniku finansowego (-)	-	-
1.4. Środki transportu	-	-	V. Fundusz mienia zlikwidowanych jednostek	-	-
1.5. Inne środki trwałe	10 688 249,69	10 726 902,80	VI. Inne	-	-
2. Inwestycje rozpoczęte	-	-	B. Fundusze celowe	-	-
3. Środki przekazane na poczet inwestycji	-	-	1.1.	-	-
III. Należności długoterminowe	-	-	1.2.	-	-
IV. Długoterminowe aktywa finansowe	-	-	1.3.	-	-
1.1. Akcje i udziały	-	-	1.4.	-	-
1.2. Papiery wartościowe długoterminowe	-	-			
1.3. Inne długoterminowe aktywa finansowe	-	-			
V. Wartość mienia zlikwidowanych jednostek	-	-			
B. Aktywa obrotowe	25 975,65	23 997,14	C. Zobowiązania długoterminowe	-	-
I. Zapasy	-	-	D. Zobow. krótkoterminowe i fundusze specjalne	25 838,60	13 635,28
1.1. Materiały	-	-	I. Zobowiązania krótkoterminowe	24 143,38	9 015,93
1.2. Półprodukty i produkty gotowe	-	-	1.1. Zobow. z tyt. dostaw i usług	5 539,44	9 015,93
1.3. Produkty gotowe	-	-	1.2. Zobow. wobec budżetów	2 821,00	-
1.4. Towary	-	-	1.3. Zobow. z tyt. ubezp. społecznych	15 782,94	-
II. Należności krótkoterminowe	21 043,00	10 085,06	1.4. Zobow. z tyt. wynagrodzeń	-	-
1.1. Należności z tyt. dostaw i usług	1,00	-	1.5. Pozostałe zobowiązania	-	-
1.2. Należności od budżetów	19 512,00	9 443,00	1.6. Sumy obce (depozytowe)	-	-
1.3. Należności z tyt. ubezpieczeń społecznych	-	-	1.7. Rozl. z tyt. śr. na wydatki budżet. i z tyt. doch. budżet.	-	-
1.4. Pozostałe należności	-	-	1.8. Rezerwy na zobowiązania	-	-
1.5. Rozliczenia z tytułu środków na wydatki budżetowe i z tyt. dochodów budżetowych	1 530,00	642,06	II. Fundusze specjalne	1 695,22	4 619,35
III. Środki pieniężne	4 932,65	13 912,08	1.1. Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	1 695,22	4 619,35
1.1. Środki pieniężne w kasie	-	1 707,38	1.2. Inne fundusze	-	-
1.2. Środki pieniężne na r-kach bankowych	4 932,65	12 204,70	E. Rozliczenia międzyokresowe	-	-
1.3. Inne środki pieniężne	-	-	I. Rozliczenia międzyokresowe przychodów	-	-
IV. Krótkotermin. papiery wartościowe	-	-	II Inne rozliczenia międzyokresowe	-	-
V. Rozliczenia międzyokresowe	-	-	F. Inne pasywa	-	-
C. Inne aktywa	-	-			
Suma aktywów	13 788 995,01	13 691 223,53	Suma pasywów	13 788 995,01	13 691 223,53

główny księgowy

główny księgowy

Katarzyna Misztal

kierownik jednostki

Mariusz Olbromski

dyrektor

Muzeum im. A. i J. Iwaszkiewiczów
w Stawisku

**INFORMACJA DODATKOWA
DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
MUZEUM IM. ANNY I JAROSŁAWA IWASZKIEWICZÓW W STAWISKU
za rok 2016**

1. Nazwa i siedziba jednostki, podstawowy przedmiot działalności jednostki oraz wskazanie właściwego sądu lub innego organu prowadzącego rejestr:

1.1 Nazwa i siedziba:

Muzeum im. Anny i Jarosława Iwaszkiewiczów w Stawisku

Organizatorem Muzeum jest według STATUTU Muzeum im. Anny i Jarosława Iwaszkiewiczów w Stawisku (Załącznik do Uchwały Nr 201/XXXI/09 Rady Powiatu Grodziskiego z dnia 30 kwietnia 2009 r. § 2 oraz Uchwały Nr 121/XV/16 Rady Powiatu Grodziskiego z dnia 28 stycznia 2016 r.) jest **Powiat Grodziski**.

Muzeum jest samorządową instytucją kultury, wpisaną do rejestru samorządowych instytucji kultury, prowadzonego przez organizatora i posiada osobowość prawną.

Siedzibą Muzeum jest miasto Podkowa Leśna, w województwie mazowieckim a terenem działalności obszar Rzeczypospolitej Polskiej oraz zagranica

1.2 Podstawowy przedmiot działalności:

- Prowadzenie działalności o charakterze naukowo - badawczym i kulturalno – edukacyjnym dotyczącym postaci i twórczości Jarosława i Anny Iwaszkiewiczów oraz kultury i sztuki polskiej XX wieku.
- Gromadzenie dóbr kultury.
- Kształtowanie wrażliwości poznawczej i estetycznej dorosłych i młodzieży poprzez kontakt ze sztuką.

1.3 Muzeum realizowało swoje cele poprzez:

- Inwentaryzowanie, katalogowanie i naukowe opracowywanie zgromadzonych zbiorów i materiałów dokumentacyjnych.
- Przechowywanie gromadzonych zbiorów w warunkach zapewniających im. Bezpieczeństwo oraz magazynowanie w sposób dostępny dla celów naukowych.
- Zabezpieczanie i konserwację posiadanych zbiorów.
- Udostępnianie zbiorów dla celów naukowych i oświatowych.
- Inspirowanie i prowadzenie działalności naukowo – badawczej i popularyzatorskiej.
- Inicjowanie i prowadzenie działalności kulturalno – edukacyjnej, współdziałanie w upowszechnianiu nauki i sztuki z osobami prawnymi, jednostkami organizacyjnymi nie posiadającymi osobowości prawnej oraz z osobami fizycznymi, realizującymi cele i zadania związane z ochroną dziedzictwa kulturowego.
- Organizowanie wystaw stałych i czasowych.
- Publikowanie wyników badań naukowych, katalogów, przewodników po zbiorach własnych oraz wystawach, wydawnictw popularno-naukowych z zakresu swojej działalności.
- Opiekę nad budynkiem i otaczającym go zabytkowym parkiem leśnym.
- Prowadzenie biblioteki.
- Prowadzenie działalności gospodarczej, z której dochody przeznaczone są wyłącznie na działalność statutową instytucji kultury Muzeum im. A. i J. Iwaszkiewiczów w Stawisku.

1.4 Oznaczenie organizatora i aktu o utworzeniu instytucji kultury:

Organizator: Powiat Grodziski

1.5 Cyfrowy identyfikator nadany w systemie informacji statystycznej:

REGON: 017267508

NIP 534-14-64-051

PKD 92.52. A – Działalność Muzeów

2.Wskazanie czasu trwania działalności jednostki:

2.1 Czas działania jednostki jest nieograniczony.

3.Wskazanie okresu objętego sprawozdaniem:

3.1 Przedmiotowe sprawozdanie finansowe obejmuje rok obrotowy:

od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r. i porównawczo dane z BZ za rok 2015.

4.Wskazanie, czy sprawozdanie zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności przez jednostkę w dającej się przewidzieć przyszłości oraz czy istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania przez nią działalność:

4.1 Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności przez jednostkę w 2016 roku, nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności.

Rachunek zysków i strat minionego roku obrotowego wykazuje zysk netto z całokształtu działalności Muzeum w wysokości 10.224,76 zł.

5.Omówienie przyjętych zasad rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów:

5.1 Sprawozdanie finansowe sporządzone zostało na podstawie ksiąg rachunkowych prowadzonych w roku obrotowym zgodnie z dokumentacją przyjętych zasad rachunkowości ustaloną i wprowadzoną do stosowania postanowieniami zgodnie z art. 27 Ustawy o Organizowaniu Działalności Kulturalnej, z dnia 25 października 1991 r., oraz w oparciu o przepisy Ustawy z dnia 29 września 1994 roku o Rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2016r, poz. 1047 ze zm.) w oparciu o Politykę Rachunkowości według Zarządzenia nr 1/2011 Dyrektora Muzeum Alicji Matrackiej- Kościelny.

Księgi rachunkowe prowadzone są metodą komputerową, z wykorzystaniem licencji programu „SYMFONIA Finanse i Księgowość” firmy Sage Sp. z o.o.

Nr licencji: FKP-270-104479

Muzeum im. A. i J. Iwaszkiewiczów działa w oparciu o opracowaną indywidualnie **Politykę Rachunkowości**, która obejmuje.:

Zasady ustalania roku obrotowego i okresów sprawozdawczych,

- a) zakładowe zasady wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego,
- b) zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym zakładowy plan kont,
- c) wzór sprawozdania finansowego z porównawczym rachunkiem zysków i strat,
- d) w sposób zgodny z obowiązującą ustawą o rachunkowości.

Zasady, metody i wzory wybrano spośród możliwych do stosowania zasad, metod i wzorów dopuszczonych Ustawą o rachunkowości z dn.29.09.1994 r (t.j. Dz. U. z 2016r, poz. 1047 ze zm.) i wprowadzono je do stosowania na okres wieloletni.

5.2 Metody wyceny i sporządzania sprawozdania finansowego.

5.2.1 Metody wyceny aktywów i pasywów:

- a) środki trwałe o wartości do 1500 zł zaliczane były jako niskocenne - wyposażenie bezpośrednio do zakupu materiałów .
- b) środki trwałe o wartości powyżej 1500 zł do 3500 zł amortyzowane były jednorazowo po ich wydaniu do użytkowania.
- c) pozostałe środki trwałe amortyzowane były metodą liniową za pomocą stawek przewidzianych w Wykazie Rocznych Stawek Amortyzacyjnych stanowiącym załącznik nr 1 do Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych z dnia 27 lipca 2002 roku (Dz. U. z 2002 r nr 141, poz.1179) wraz z późniejszymi zmianami.
- d) należności i zobowiązania wyceniono w kwotach wymagających zapłaty.
- e) należności i zobowiązania zagraniczne w 2016 roku nie występowały,
- f) środki pieniężne na rachunkach bankowych i w kasie wyceniono wg wartości nominalnej.

5.2.2 W trakcie roku nie dokonywano zmian metod rachunkowości i wyceny.

5.2.3 W bieżącym roku nie zmieniano sposobu sporządzania sprawozdania finansowego w stosunku do lat ubiegłych.

5.2.4 Nie wystąpiły znaczące zdarzenia po dniu bilansowym.

DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA

I. Uzupełniające informacje o aktywach i pasywach bilansu.

1. Muzeum nie posiada gruntów użytkowanych wieczysto.
3. Środki trwałe używane na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów nie występują.
4. Zobowiązania wobec budżetu państwa i gminy z tytułu praw własności budynków i budowli nie występują.
5. Kapitał podstawowy w całości jest własnością Muzeum.
6. Kapitały zapasowe i rezerwy nie występują.
7. W działalności Muzeum im. Anny i Jarosława Iwaszkiewiczów **za rok 2016** wystąpił zysk w wysokości **10.224,76 zł**.
8. W prezentowanym roku obrotowym Muzeum nie utworzyło rezerw.
9. W bieżącym roku nie dokonano umorzenia :
  - a) nieściągalnych należności,
  - b) przedawnionych zobowiązań,
10. Nie dokonano żadnych odpisów aktualizujących wartość należności.
11. Zobowiązania długoterminowe nie występują, są rozliczane w następnym miesiącu.
12. Czynne rozliczenia międzyokresowe nie występują.
13. Bierne rozliczenia międzyokresowe nie występują.
14. Krótkoterminowe rozliczenia należności (przychody) obejmują:

NALEŻNOŚCI na dzień 31.12.2016	
Podatek VAT	9 443,00
FOTONOVA Agencja Prasowa S.C. a. Wierzejski	642,06
RAZEM Należności 2016	10.085,06

15. Zobowiązania zabezpieczone na majątku Muzeum nie występują.

16. Zobowiązanie krótkoterminowe wyceniane są w kwocie wymaganej zapłaty i obejmują:

ZOBOWIĄZANIA na dzień 31.12.2016		
1	OCHRONA MUSI NOVUM SP ZOO	6 409,53
2	INTERRISK Towarzystwo Ubezpieczeniowe SA	902,70
3	PGE Obrót SA	1215,10
4	ORANGE POLSKA SA	88,60
5	Naprawa Komputerów – Andrzej Ronisz	400,00
	RAZEM Zobowiązania 2016	9.015,93

II. Uzupełniające dane o przychodach i kosztach oraz wyniku finansowym.

1. Strukturę rzeczową przychodów ze sprzedaży materiałów i usług w Muzeum przedstawia poniższa tabela :

PRZYCHODY NETTO	RAZEM ROK 2016
Przychody netto ze sprzedaży biletów wstępu do Muzeum oraz sprzedaży książek i pozostałych usług	83.666,15
Przychody z otrzymanych dotacji w tym:	800 784,55
Dotacja podmiotowa ze Starostwa na bieżącą działalność	780.000,00
Dotacja celowa z Gminy Podkowa Leśna na XVII Festiwal „Muzyczne Konfrontacje”	4.500,00
Dotacja celowa ze Starostwa na pokrycie kosztów własnych dot. Projektu na Wydanie dwujęzycznego katalogu zbiorów „Stawisko- dom sztuki, dom bez granic”	16.000,00
Pozostałe przychody operacyjne – darowizny	284,55
Przychody finansowe	24.527,25
Dotacja celowa z MkiDN na Wydanie dwujęzycznego katalogu zbiorów „Stawisko- dom sztuki, dom bez granic”- wniosek	24.000,00
Odsetki od środków na rachunku bankowym	527,25
RAZEM	908.977,95

2. Odpisów amortyzacji dokonuje się raz w roku, na podstawie przyjętego rocznego planu amortyzacji – metodą liniową.

3. Odpisy aktualizujące wartość nabytych lub powstałych aktywów finansowych oraz innych inwestycji, o których mowa w art.35 ustawy o rachunkowości nie wystąpiły.

4. Zgodnie z art. 29 Ustawy o Organizowaniu i prowadzeniu Działalności Kulturalnej oraz art. 3 ust.2 Ustawy o Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych, Muzeum tworzy coroczny obowiązkowy odpis na ZFŚS.

5. Cała działalność Muzeum podjęta w roku obrotowym była prowadzona przez cały rok 2016.

6. Wykaz poniesionych kosztów związanych z działalnością Muzeum w 2016 r. przedstawia poniższa tabela:

KOSZTY NETTO	RAZEM ROK 2016
Koszty rodzajowe:	858.752,72
Zużycie materiałów i energii	57.738,56
Usługi obce	114.071,85
Wynagrodzenia	509.028,91
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	89.241,37
Pozostałe koszty rodzajowe	88.672,03
Pozostałe koszty operacyjne	39.999,98
Koszty finansowe	0,49
RAZEM	898.753,19

7. Umorzenie wartości środków trwałych za rok 2016 w wysokości **95.792,97 zł** pomniejsza wartość Funduszu jednostki, zgodnie z ustawą o działalności kulturalnej (art.29).

8. Zasoby biblioteczne Muzeum w roku 2016 nie zwiększyły się

9. Muzeum sporządza rachunek zysków i strat wg wariantu porównawczego.

10. Inwestycje rozpoczęte, środki trwałe i prace rozwojowe na własne potrzeby nie występują.

11. Nakłady na niefinansowe aktywa trwałe nie wystąpiły i nie planuje się takich wydatków w roku następnym.

12. W roku obrotowym nie wystąpiły zyski i straty nadzwyczajne.

13. Podatek dochodowy na operacjach nadzwyczajnych nie wystąpił.

III. Struktura środków pieniężnych do sprawozdania z przepływu środków pieniężnych

1. Muzeum nie sporządza sprawozdania z przepływu środków pieniężnych

IV. Informacje uzupełniające :

1. Przeciętne zatrudnienie w grupach zawodowych jest następujące :

Lp	Stan zatrudnienia	Stan zatrudnienia na dzień 31.12.2016 r.	Przeciętne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty
1.	Stan zatrudnienia na dzień 31.12.2016rok	13 osób	10,1
	RAZEM	13 osób	10,1

2. Wynagrodzenia dla osób wchodzących w skład organów zarządzających i nadzorujących nie występują.
3. Pożyczki i świadczenia o podobnym charakterze dla osób wchodzących w skład organów zarządzających i nadzorujących nie występują.

V. Informacje o znaczących zdarzeniach dotyczących lat ubiegłych i zdarzeniach, które wystąpiły po dniu bilansowym .

1. W sprawozdaniu finansowym nie ujęto żadnych znaczących zdarzeń z lat ubiegłych.
2. Po dniu bilansowym nie wystąpiły żadne inne znaczące zdarzenia, których nie uwzględniono w sprawozdaniu .
3. W roku obrotowym nie dokonano zmian zasad rachunkowości.

Podkowa Leśna 16.02.2017 r. **M U Z E U M**
im. Anny Jarosława Iwaszkiewiczów
w Stawisku

Sporządziła :
Katarzyna Misztal

05-807 Podkowa Leśna, ul. Gołębica 1
tel. (22) 758-98-03, tel. fax: (22) 729-14-21
NIP 534-14-64-051 Regon 017267508

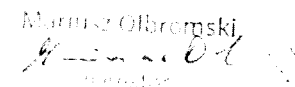
Główny Księgowy
Katarzyna Misztal

Mariusz Olbromski
dyrektor
Muzeum im. A. J. Iwaszkiewiczów
w Stawisku

WYJAŚNIENIE DO RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT WARIAN PORÓWNAWCZY
ZA POPRZEDNI ROK OBROTOWY 2015 I ZA BIEŻĄCY ROK OBROTOWY 2016

W rachunku zysków i strat za 2015 rok Pozycję A V (730 996,57 zł) przeniesiono do pozycji D II Dotacje.

Anna Krawczyk
Kierownik Biura

Marcin Olbromski
Kierownik
Muzeum im. A. J. Iwaszkiewicza
w Stawisku

PROJEKT

UCHWAŁA NR ..... RADY POWIATU GRODZISKIEGO z dnia .....2017 r.

w sprawie wyrażenia zgody na zbycie aktywa trwałego Samodzielnego Publicznego Specjalistycznego Szpitala Zachodniego im. św. Jana Pawła II w Grodzisku Mazowieckim.

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 814, z późn. zm.), art. 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1638, z późn. zm.) oraz w związku z postanowieniami § 18 ust. 2 Statutu Samodzielnego Publicznego Specjalistycznego Szpitala Zachodniego im. św. Jana Pawła II nadanego uchwałą Nr 300/XXXV/13 Rady Powiatu Grodziskiego z dnia 31 października 2013 r. (t.j. Dz. Urz. Woj. Maz. z 2016 r., poz. 6781, z późn. zm.), Rada Powiatu Grodziskiego uchwała, co następuje:

§ 1

Rada Powiatu Grodziskiego, po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady Społecznej Samodzielnego Publicznego Specjalistycznego Szpitala Zachodniego im. św. Jana Pawła II, wyraża zgodę na zbycie aktywa trwałego Szpitala w postaci samochodu ciężarowego marki Fiat Ducato typ 244, o pojemności 2800 cm³, nr rejestracyjny WGM46FV, zakupionego dnia 15 września 2004 r., o wartości początkowej brutto – 147 483,50 zł (słownie: sto czterdzieści siedem tysięcy czterysta osiemdziesiąt trzy złote i 50/100), wartości po umorzeniu – 0,00 zł (słownie: zero złotych i 00/100).

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Grodziskiego i Dyrektorowi Samodzielnego Publicznego Specjalistycznego Szpitala Zachodniego im. św. Jana Pawła II w Grodzisku Mazowieckim.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Hanna Miszewska
RADCA PRAWNY
(WA/6759)

Uzasadnienie do Uchwały Nr .....

Rady Powiatu Grodziskiego

z dnia ..... 2017 r.

w sprawie wyrażenia zgody na zbycie aktywa trwałego Samodzielnego Publicznego Specjalistycznego Szpitala Zachodniego im. św. Jana Pawła II w Grodzisku Mazowieckim.

Dyrektor Szpitala Zachodniego zwróciła się do Rady Powiatu Grodziskiego o podjęcie uchwały w przedmiocie wyrażenia zgody na zbycie aktywa trwałego Szpitala Zachodniego w postaci samochodu ciężarowego marki Fiat Ducato typ 244, o pojemności 2800 cm³, nr rejestracyjny WGM46FV, zakupionego dnia 15 września 2004 r., o wartości początkowej brutto – 147 483,50 zł (słownie: sto czterdzieści siedem tysięcy czterysta osiemdziesiąt trzy złote i 50/100), wartości po umorzeniu – 0,00 zł (słownie: zero złotych i 00/100).

Stosownie do treści art. 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej oraz § 18 ust. 2 Statutu Szpitala Zachodniego, zbycie aktywów trwałych Szpitala wymaga zgody Rady Powiatu, po zasięgnięciu opinii Rady Społecznej.

Pojazd wymieniony powyżej był pozyskany i eksploatowany jako karetka transportu sanitarnego.

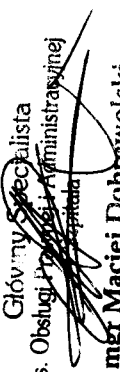
W uchwale nr 200/XXXI/09 z dnia 30 kwietnia 2009 r. Rada Powiatu Grodziskiego wyraziła zgodę na zbycie pojazdu w trybie przetargu publicznego, jako „Karetka sanitarna Fiat Dukato typ 244 pojemność 2800 cm³, nr rej. WGM 46VF”. Z uwagi na brak ofert, sprzedaż pojazdu nie doszła do skutku.

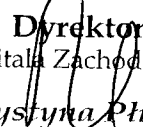
W 2012 r. zmieniono przeznaczenie pojazdu z karetki transportu sanitarnego na samochód ciężarowy, z przeznaczeniem do obsługi tzw. transportu administracyjno - gospodarczego.

W chwili obecnej pojazd wymaga przeprowadzenia kosztochłonnego remontu mechaniczno-blaharskiego, którego koszty przewyższyłyby jego wartość rynkową.

Nabywca pojazdu wyłoniony zostanie w drodze przetargu.

W celu zapewnienia obsługi transportu administracyjno – gospodarczego Szpital dokona zakupu nowego pojazdu, który sfinansowany zostanie ze środków własnych Szpitala.

Główny Specjalista
ds. Obsługi Pracy i Administracyjnej
Szpitala

mgr Maciej Dobrowolski

Dyrektor
Szpitala Zachodniego
Krystyna Phukis

UCHWAŁA NR ...../...../17

RADY POWIATU GRODZISKIEGO

z dnia ..... 2017 roku

w sprawie oddania w najem pomieszczeń w budynku przy ul. Dalekiej 11A
w Grodzisku Mazowieckim

Na podstawie art. 12 pkt 8 lit. „a” ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku *o samorządzie powiatowym* /tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 814 z późn. zm./ oraz art. 13 ust. 1 i art. 37 ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku *o gospodarce nieruchomościami* /tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. nr poz. 2147 z późn. zm./ Rada Powiatu Grodziskiego uchwala, co następuje:

§ 1

Wyraża się zgodę na oddanie w najem pomieszczeń o łącznej pow. 1322 m² w budynku położonym w Grodzisku Mazowieckim przy ul. Dalekiej 11A, na czas określony od dnia 01 lipca 2017 r. do dnia 31 grudnia 2017 r., w drodze bezprzetargowej, na rzecz dotychczasowego najemcy – Izby Administracji Skarbowej w Warszawie z przeznaczeniem na siedzibę Urzędu Skarbowego w Grodzisku Mazowieckim.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Grodziskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Hanna Miszewska
RADCA PRAWNY
(WA 0759)

Uzasadnienie

do projektu uchwały Rady Powiatu Grodziskiego w sprawie oddania w najem pomieszczeń w budynku przy ul. Dalekiej 11A w Grodzisku Mazowieckim

Powiat Grodziski jest właścicielem nieruchomości zabudowanej, położonej przy ul. Dalekiej 11A w Grodzisku Maz., oznaczonej jako działka nr 16/21 o powierzchni 3.869 m². Na gruncie usytuowany jest budynek administracyjny o pow. użytkowej 2679,20 m². Nieruchomość jest objęta księgą wieczystą KW nr WA1G/00041965/9.

Budynek administracyjny jest wykorzystywany na potrzeby Starostwa Powiatu Grodziskiego (Wydział Komunikacji, archiwum Starostwa i nieodpłatna pomoc prawna dla mieszkańców powiatu), Powiatowy Urząd Pracy oraz Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego. Ponadto najemcami w budynku są: Izba Administracji Skarbowej w Warszawie (1.322 m²) i prywatni przedsiębiorcy (ok. 18 m²).

Izba Administracji Skarbowej w Warszawie pod siedzibę Urzędu Skarbowego w Grodzisku Mazowieckim – zajmuje całe pietra II i III (bez 1 pomieszczenia na IIIp.) oraz część pomieszczeń na I piętrze i w przyziemiu. Obecna umowa najmu, która wygasa z dniem 30 czerwca 2017 r. obejmuje pomieszczenia o łącznej powierzchni 1.322 m². Miesięczny czynsz płacony przez Izbę Administracji Skarbowej to 30.190 zł netto.

Izba Administracji Skarbowej w Warszawie wystąpiła z wnioskiem o zawarcie kolejnej umowy najmu do dnia 31 grudnia 2017 r. na te same pomieszczenia o pow. 1322 m².

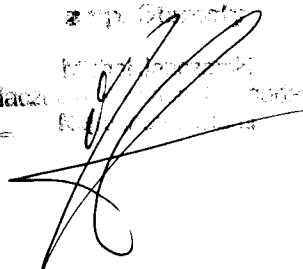
W okresie od 01 lipca 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. przedmiotem najmu będą pomieszczenia o ogólnej pow. 1322 m².

Kolejne umowy najmu z wyżej wymienionym podmiotem zawierane były na czas oznaczony, a łączny czas najmu przekroczył 3 lata.

Do wyłącznej własności Rady Powiatu należy podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych Powiatu dotyczących wynajmowania nieruchomości na okres krótszy niż 3 lata, jeżeli po umowie zawartej na czas oznaczony do lat trzech strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość.

Projekt uchwały ma umocowanie w przepisach art. 12 pkt 8 lit. „a” ustawy z dnia 05.06.1998 r. *o samorządzie powiatowym* (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 814 ze zm.) w związku z art. 13 ust. 1 i art. 37 ust. 4 ustawy z dnia 21.08.1997 r. *o gospodarce nieruchomościami* (Dz. U. z 2016 r. poz. 2147 ze zm.).

Naczelnik Powiatu Grodziskiego

- PROJEKT -

**UCHWAŁA NR ...../XXXIII/17
RADY POWIATU GRODZISKIEGO
z dnia 25 maja 2017 r.**

**w sprawie zatwierdzenia planu kontroli Komisji Rewizyjnej Rady Powiatu
Grodziskiego na II półrocze 2017 roku.**

Na podstawie art. 16 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t. j. – Dz. U. z 2016 r., poz. 814 ze zm.) w związku z § 38 ust. 1 Statutu Powiatu Grodziskiego (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2016 r., poz. 2062) **Rada Powiatu Grodziskiego** uchwala, co następuje:

§ 1.

Zatwierdza się plan kontroli Komisji Rewizyjnej Rady Powiatu Grodziskiego na II półrocze 2017 roku w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2.

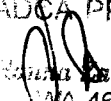
Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Komisji Rewizyjnej.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sprawdzono pod względem¹
formalno-prawnym

08.05.2017 r.
data

RADCA PRAWNY

Anna Karańska
WA-4692

**Załącznik
do uchwały Nr ...../XXXIII/17
Rady Powiatu Grodziskiego
z dnia 25 maja 2017 r.**

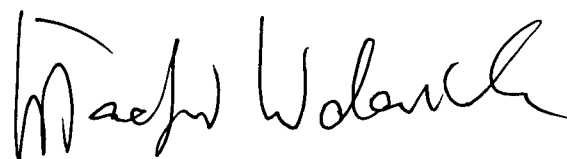
**Plan kontroli Komisji Rewizyjnej Rady Powiatu Grodziskiego
w II półroczu 2017 r.**

1. Kontrola zasad i faktycznego sposobu wykorzystywania mienia Powiatu w oparciu o ustawę o gospodarce nieruchomościami.
2. Kontrola finansowania przez Powiat kalendarza imprez kulturalnych, sportowych i ekologicznych; zgodność ogłaszanych konkursów z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
3. Sprawy bieżące zlecone przez Radę Powiatu Grodziskiego.

Uzasadnienie
do uchwały Nr ...../XXXIII/17
Rady Powiatu Grodziskiego
w sprawie zatwierdzenia planu kontroli
Komisji Rewizyjnej Rady Powiatu
Grodziskiego na II półrocze 2017 roku.

Zgodnie z art. 16 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t. j. – Dz. U. z 2016 r., poz. 814 ze zm.) rada powiatu kontroluje działalność zarządu oraz powiatowych jednostek organizacyjnych, powołując w tym celu komisję rewizyjną. Komisja rewizyjna działa na podstawie planu kontroli, uchwalonego przez radę powiatu i doraźnych zaleceń rady powiatu. Komisja rewizyjna przedstawia radzie powiatu projekt planu kontroli do 31 maja na II półrocze danego roku (§ 38 Statutu Powiatu Grodziskiego opublikowanego w Dz. Urz. Woj. Maz. z 2016 r., poz. 2062).

Wobec powyższego koniecznym jest podjęcie przedmiotowej uchwały.

**Uchwała Nr
Rady Powiatu Grodziskiego
z dnia 25 maja 2017 roku**

w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej Powiatu Grodziskiego

Na podstawie art. 226, art. 229, art. 230 i art. 232 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 ze zm.) Rada Powiatu Grodziskiego uchwala, co następuje:

§ 1

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr 207/XXVII/16 z dnia 28 grudnia 2016 r. w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Powiatu Grodziskiego otrzymuje brzmienie jak w **załączniku Nr 1** do niniejszej uchwały.

§ 2

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr 207/XXVII/16 z dnia 28 grudnia 2016 r. w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Powiatu Grodziskiego otrzymuje brzmienie jak w **załączniku Nr 2** do niniejszej uchwały.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Grodziskiemu.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wieloletnia Prognoza Finansowa 1)

Załącznik nr 1

Wyszczególnienie	Dochody ogółem x	z tego:										w tym:
		1	w tym:					z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące	Dochody majątkowe x	z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje		
			1.1	1.1.1	1.1.2	1.1.3	1.1.3.1			1.1.4	1.1.5	
Docho	Docho	Docho	Podatki i opłaty 3)	w tym:	z subwencji ogólnej	z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące	Docho	z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje	z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje	z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje		
Lp	1	1.1	1.1.1	1.1.2	1.1.3	1.1.3.1	1.1.4	1.1.5	1.2	1.2.1	1.2.2	
2017	85 871 477,00	80 169 477,00	36 430 000,00	750 000,00	6 068 108,00	0,00	22 776 522,00	10 868 873,00	5 702 000,00	2 000,00	5 700 000,00	
2018	76 100 000,00	76 100 000,00	34 700 000,00	755 000,00	6 100 000,00	0,00	23 350 000,00	9 716 000,00	0,00	0,00	0,00	
2019	77 300 000,00	77 300 000,00	34 900 000,00	760 000,00	6 150 000,00	0,00	23 400 000,00	9 813 000,00	0,00	0,00	0,00	
2020	78 100 000,00	78 100 000,00	35 100 000,00	765 000,00	6 180 000,00	0,00	23 500 000,00	9 911 000,00	0,00	0,00	0,00	
2021	78 900 000,00	78 900 000,00	35 300 000,00	770 000,00	6 220 000,00	0,00	23 600 000,00	10 010 000,00	0,00	0,00	0,00	
2022	79 500 000,00	79 500 000,00	35 500 000,00	775 000,00	6 250 000,00	0,00	23 700 000,00	10 110 000,00	0,00	0,00	0,00	
2023	80 000 000,00	80 000 000,00	35 700 000,00	780 000,00	6 280 000,00	0,00	23 800 000,00	10 211 000,00	0,00	0,00	0,00	
2024	80 500 000,00	80 500 000,00	35 900 000,00	785 000,00	6 310 000,00	0,00	23 900 000,00	10 313 000,00	0,00	0,00	0,00	
2025	81 000 000,00	81 000 000,00	36 100 000,00	790 000,00	6 340 000,00	0,00	24 000 000,00	10 417 000,00	0,00	0,00	0,00	
2026	81 500 000,00	81 500 000,00	36 300 000,00	795 000,00	6 370 000,00	0,00	24 100 000,00	10 521 000,00	0,00	0,00	0,00	

1) Wzór może być stosowany także w układzie pionowym, w którym poszczególne pozycje są przedstawione w kolumnach, a lata w wierszach.

2) Zgodnie z art. 227 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.) zwanej dalej „ustawą”, wieloletnia prognoza finansowa obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej 1 trzech kolejnych lat. W sytuacji dłuższego okresu prognozowania finansowego wzór stosuje się także dla lat wykraczających poza minimalny (4 letni) okres prognozy, wynikający z art. 227 ustawy.

3) W pozycji wykazuje się kwoty wszystkich podatków i opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego, a nie tylko podatków i opłat lokalnych.

Wyszczególnienie	Wydatki ogółem x	z tego:										Wydatki majątkowe x
		2.1	2.1.1	2.1.2	2.1.3	2.1.3.1	w tym:		w tym:		2.1.3.1.2	
							z tytułu poręczeń i gwarancji x	gwarancje i poręczenia podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy x	na spłatę przejętych zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej przekształconego na zasadach określonych w przepisach o działalności, w szczególności, w wysokości w jakiej nie podlegają sfinansowaniu dotacją z budżetu państwa 4)	wydatki na obsługę długu x		
Lp	2	2.1.1	2.1.1.1	2.1.2	2.1.3	2.1.3.1	2.1.3.1.1	2.1.3.1.2	2.2			
2017	87 683 751,00	400 000,00	0,00	0,00	420 000,00	420 000,00	0,00	0,00	12 260 746,00			
2018	75 060 800,00	400 000,00	0,00	0,00	390 000,00	390 000,00	0,00	0,00	5 040 000,00			
2019	76 181 743,37	400 000,00	0,00	x	340 000,00	340 000,00	0,00	0,00	6 070 000,00			
2020	76 100 000,00	400 000,00	0,00	x	290 000,00	290 000,00	0,00	0,00	5 400 000,00			
2021	76 820 000,00	400 000,00	0,00	x	230 000,00	230 000,00	0,00	0,00	5 320 000,00			
2022	77 700 000,00	400 000,00	0,00	x	170 000,00	170 000,00	0,00	0,00	5 500 000,00			
2023	79 000 000,00	400 000,00	0,00	x	120 000,00	120 000,00	0,00	0,00	5 600 000,00			
2024	79 450 000,00	400 000,00	0,00	x	90 000,00	90 000,00	0,00	0,00	5 500 000,00			
2025	80 000 000,00	300 000,00	0,00	x	60 000,00	60 000,00	0,00	0,00	5 500 000,00			
2026	80 500 000,00	0,00	0,00	x	30 000,00	30 000,00	0,00	0,00	5 500 000,00			

4) W pozycji wykazuje się kwoty dla lat budżetowych 2013-2018.

Wyszczególnienie	Wynik budżetu x	Przychody budżetu x	Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych x	z tego:						w tym:
				w tym:	w tym:	w tym:	w tym:	w tym:	w tym:	
Lp	3	4	4.1	4.1.1	4.2	4.2.1	4.3	4.3.1	4.4	4.4.1
2017	-1 812 274,00	4 971 474,00	0,00	0,00	2 971 474,00	1 812 274,00	0,00	0,00	2 000 000,00	0,00
2018	1 039 200,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2019	1 118 256,63	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2020	2 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2021	2 080 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	1 800 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	1 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	1 050 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	1 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	1 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

5) W pozycji wykazuje się w szczególności kwoty przychodów z tytułu prywatyzacji majątku oraz spłaty pożyczek udzielonych ze środków jednostki.

Wyszczególnienie	Rozchody budżetu x	z tego:							Kwota zobowiązań wynikających z przejęcia przez jednostkę samorządu terytorialnego zobowiązań po likwidowanych i przekształcanych jednostkach zaliczanych do sektora finansów publicznych	Relacja zrównoważenia wydatków bieżących, o której mowa w art. 242 ustawy			
		5.1 Spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych x	łączna kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy x	z tego:			Inne rozchody niezwiązane ze spłatą długu	Kwota długu x			7		
				5.1.1 przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń	5.1.1.1 przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3 ustawy x	5.1.1.2 przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3a ustawy x						5.1.1.3 przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń innych niż określone w art. 243 ustawy 6) x	
													5.1
2017	3 159 200,00	1 159 200,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12 087 456,63	0,00	4 746 472,00	7 717 946,00
2018	1 039 200,00	1 039 200,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11 048 256,63	0,00	6 079 200,00	6 079 200,00
2019	1 118 256,63	1 118 256,63	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9 930 000,00	0,00	7 188 256,63	7 188 256,63
2020	2 000 000,00	2 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7 930 000,00	0,00	7 400 000,00	7 400 000,00
2021	2 080 000,00	2 080 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5 850 000,00	0,00	7 400 000,00	7 400 000,00
2022	1 800 000,00	1 800 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4 050 000,00	0,00	7 300 000,00	7 300 000,00
2023	1 000 000,00	1 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3 050 000,00	0,00	6 600 000,00	6 600 000,00
2024	1 050 000,00	1 050 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 000 000,00	0,00	6 550 000,00	6 550 000,00
2025	1 000 000,00	1 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 000 000,00	0,00	6 500 000,00	6 500 000,00
2026	1 000 000,00	1 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6 500 000,00	6 500 000,00

6) W pozycji wykazuje się w szczególności wyłączenia wynikające z art. 36 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej (Dz.U. poz. 1456 oraz z 2013 r. poz. 1199) oraz kwoty wykupu obligacji przychodowych.

7) Skorygowanie o środki określone w przepisach dotyczących w szczególności powiększenia o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych, zgodnie z art. 242 ustawy.

8) Pomniejszenie wydatków bieżących, zgodnie z art. 36 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej, dotyczy lat 2013-2015.

Wskaźnik spłaty zobowiązań									
	Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy, do dochodów, bez uwzględnienia zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego i bez uwzględnienia ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok ^x	Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy, do dochodów, bez uwzględnienia zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego i bez uwzględnienia ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok ^x	Kwota zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego do spłaty w danym roku budżetowym, podlegająca doliczeniu zgodnie z art. 244 ustawy ^x	Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy, do dochodów, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok ^x	Wskaźnik dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów budżetu, ustalony dla danego roku (wskaźnik jednoroczny) ^x	Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń 9), obliczony w oparciu o pierwszy rok prognozy kwartalu roku poprzedzającego (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z 3 poprzednich lat) ^x	Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń 9), obliczony w oparciu o pierwszy rok prognozy kwartalu roku poprzedzającego (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z 3 poprzednich lat) ^x	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy ^x	Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu zobowiązań związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy ^x
Lp	9.1	9.2	9.3	9.4	9.5	9.6	9.6.1	9.7	9.7.1
2017	2,30%	2,30%	0,00	2,30%	5,53%	8,50%	9,35%	TAK	TAK
2018	2,40%	2,40%	0,00	2,40%	7,99%	8,03%	8,88%	TAK	TAK
2019	2,40%	2,40%	0,00	2,40%	9,30%	7,82%	8,67%	TAK	TAK
2020	3,44%	3,44%	0,00	3,44%	9,48%	7,61%	7,61%	TAK	TAK
2021	3,43%	3,43%	0,00	3,43%	9,38%	8,92%	8,92%	TAK	TAK
2022	2,98%	2,98%	0,00	2,98%	9,18%	9,39%	9,39%	TAK	TAK
2023	1,90%	1,90%	0,00	1,90%	8,25%	9,35%	9,35%	TAK	TAK
2024	1,91%	1,91%	0,00	1,91%	8,14%	8,94%	8,94%	TAK	TAK
2025	1,68%	1,68%	0,00	1,68%	8,02%	8,52%	8,52%	TAK	TAK
2026	1,26%	1,26%	0,00	1,26%	7,98%	8,14%	8,14%	TAK	TAK

9) W pozycji wykazuje się w szczególności wyłączenia wynikające z art. 36 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej oraz wyłączenia związane z emisją obligacji przychodowych. (Identyfikator wyłączenia dotyczący pozycji 9.6.1.

Informacje uzupełniające o wybranych rodzajach wydatków budżetowych													
Wyszczególnienie	Przeznaczenie prognozowanej nadwyżki budżetowej 10)	w tym na:		Wydatki bieżące na wynagrodzenia i składki od nich naliczane	Wydatki związane z funkcjonowaniem organów jednostki samorządu terytorialnego 11)	Wydatki objęte limitem, o którym mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ustawy	z tego:			Wydatki inwestycyjne majątkowe bieżące	Wydatki inwestycyjne kontynuowane 12)	Nowe wydatki inwestycyjne 13)	Wydatki majątkowe w formie dotacji
		10.1	10				11.1	11.2	11.3				
2017	0,00	0,00	40 609 603,10	12 232 374,00	458 813,00	401 913,00	56 900,00	0,00	8 881 346,00	3 379 400,00			
2018	1 039 200,00	1 039 200,00	40 638 423,00	12 273 707,00	291 900,00	66 000,00	225 900,00	0,00	4 814 100,00	225 900,00			
2019	1 118 256,63	1 118 256,63	40 841 615,00	12 335 075,00	7 490,00	0,00	7 490,00	0,00	6 062 510,00	7 490,00			
2020	2 000 000,00	2 000 000,00	41 045 823,00	12 396 751,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5 400 000,00	0,00			
2021	2 080 000,00	2 080 000,00	41 251 053,00	12 458 735,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5 320 000,00	0,00			
2022	1 800 000,00	1 800 000,00	41 457 308,00	12 521 029,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5 500 000,00	0,00			
2023	1 000 000,00	1 000 000,00	41 664 594,00	12 583 634,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5 600 000,00	0,00			
2024	1 050 000,00	1 050 000,00	41 872 917,00	12 646 552,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5 500 000,00	0,00			
2025	1 000 000,00	1 000 000,00	42 082 282,00	12 709 785,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5 500 000,00	0,00			
2026	1 000 000,00	1 000 000,00	42 292 693,00	12 773 334,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5 500 000,00	0,00			

10) Przeznaczenie nadwyżki budżetowej, inne niż spłaty kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych, wymaga określenia w objaśnieniach do wieloletniej prognozy finansowej.

11) W pozycji wykazuje się kwoty wydatków w ramach zadań własnych klasyfikowanych w dziale 750-Administracja publiczna w rozdziałach właściwych dla organów i urzędów jednostki samorządu terytorialnego (rozdziały od 75017 do 75023).

12) W pozycji wykazuje się wartość inwestycji rozpoczętych co najmniej w poprzednim roku budżetowym, którego dotyczy kolumna.

13) W pozycji wykazuje się wartość nowych inwestycji, które planuje się rozpocząć w roku, którego dotyczy kolumna.

Finansowanie programów, projektów lub zadań realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy										
Wyszczególnienie	12.1		12.2		12.3		12.3.1		12.3.2	
	Dochody bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	12.1.1	Dochody majątkowe na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	12.2.1	12.2.1.1	Wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	12.3	Wydatki bieżące na realizację programu, projektu lub zadania wynikające z wyłączenie z zawartych umów z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	12.3.1	12.3.2
	w tym:		w tym:		w tym:		w tym:		w tym:	
	środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	środki określone w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	Wydatki bieżące na realizację programu, projektu lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	Wydatki bieżące na realizację programu, projektu lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	Wydatki bieżące na realizację programu, projektu lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	Wydatki bieżące na realizację programu, projektu lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy
Lp										
2017	267 014,00	267 014,00	0,00	0,00	0,00	0,00	271 913,00	267 166,31	17 518,65	
2018	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	66 000,00	65 000,00	0,00	
2019	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2020	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2021	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2022	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2024	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2025	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2026	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

14) W pozycji 12.1.1.1, 12.2.1.1, 12.3.2, 12.4.2., 12.5.1, 12.6.1, 12.7.1 oraz 12.8.1. wykazuje się wyłącznie kwoty wynikające z umów na realizację programu, projektu lub zadania zawartych na dzień uchwalenia prognozy, a nieplanowanych do zawarcia w okresie prognozy.

Lp	12.4	12.4.1	12.4.2	12.5	12.5.1	12.6	12.6.1	12.7	w tym:		
									Wyszczególnienie	w tym:	
	Wydatki majątkowe na projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 13 ustawy	finansowane środkami określonymi w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	Wydatki majątkowe na realizację programu, projektu lub zadania wynikające wyłącznie z zawartych umów z podmiotem dysponującym środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	Wydatki na wkład krajowy w związku z umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy tymi środkami	w związku z już zawartą umową na realizację programu, projektu lub zadania	Wydatki na wkład krajowy w związku z zawartą po dniu 1 stycznia 2013 r. umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego w co najmniej 60% środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy 15)	w związku z już zawartą umową na realizację programu, projektu lub zadania	Przychody z tytułu kredytów, pożyczek, emisji papierów wartościowych powstające w związku z umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy bez względu na stopień finansowania tymi środkami		w tym:	
2017	56 900,00	0,00	0,00	58 646,69	58 646,69	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2018	225 900,00	0,00	0,00	225 900,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2019	7 490,00	0,00	0,00	7 490,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2020	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2021	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

15) Przez program, projekt lub zadanie finansowane w co najmniej 60% środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, należy rozumieć także taki program, projekt lub zadanie przynoszące dochód, dla których poziom finansowania ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy, ustala się po odliczeniu zdyskontowanego dochodu obliczanego zgodnie z przepisami Unii Europejskiej dotyczącymi takiego programu, projektu lub zadania.

Wyszczególnienie	Kwoty dotyczące przejęcia i spłaty zobowiązań po samodzielnych publicznych zakładach opieki zdrowotnej oraz pokrycia ujemnego wyniku										
	Przychody z tytułu kredytów, pożyczek, emisji papierów wartościowych powstające w związku z zawartą po dniu 1 stycznia 2013 r. umową na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego w co najmniej 60% środkami, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	w tym:	12.8	12.8.1	13.1	13.2	13.3	13.4	13.5	13.6	13.7
				<p>Dochody budżetowe z tytułu rotacji celowej z budżetu państwa, o której mowa w art. 196 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 217, z późn. zm.)</p>	<p>Wysokość zobowiązań podlegających umorzeniu, o którym mowa w art. 190 ustawy o działalności leczniczej</p>	<p>Wydatki na spłatę przejętych zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej przekształconego na zasadach określonych w przepisach o działalności leczniczej</p>	<p>Wydatki na spłatę przejętych zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej likwidowanego na zasadach określonych w przepisach o działalności leczniczej</p>	<p>Wydatki na spłatę zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej 2011 r. na podstawie przepisów o zakładach opieki zdrowotnej</p>	<p>Wydatki bieżące na pokrycie ujemnego wyniku finansowego samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej</p>		
Lp											
2017	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2018	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2019	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2020	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2021	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Wykaz przedsięwzięć do WPF

Załącznik nr 2

kwoty w zł

L.p.	Nazwa i cel	Jednostka odpowiedzialna lub koordynująca	Okres realizacji		Łączne nakłady finansowe	Limit 2017	Limit 2018	Limit 2019	Limit 2020	Limit zobowiązań
			Od	Do						
1	Wydatki na przedsięwzięcia-ogółem (1.1+1.2+1.3)				1 043 128,84	458 813,00	291 900,00	7 490,00	0,00	311 294,35
1.a	- wydatki bieżące				752 838,84	401 913,00	66 000,00	0,00	0,00	254 394,35
1.b	- wydatki majątkowe				290 290,00	56 900,00	225 900,00	7 490,00	0,00	56 900,00
1.1	Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art.5 ust.1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009.r. o finansach publicznych (Dz.U.Nr 157, poz.1240,z późn.zm.), z tego:				833 128,84	328 813,00	291 900,00	7 490,00	0,00	311 294,35
1.1.1	- wydatki bieżące				542 838,84	271 913,00	66 000,00	0,00	0,00	254 394,35
1.1.1.1	Gastronomia i hotelarstwo w wymiarze europejskim-nasze pasje i zawód" ERASMUS+ umowa 2016-1-PL01-KA102-023717 - zdobywanie praktycznego doświadczenia zawodowego w celu zwiększenia szans na zatrudnienie na europejskim rynku pracy	Zespół Szkół Nr 1 w Grodzisku Mazowieckim	2016	2017	271 838,84	66 913,00	0,00	0,00	0,00	49 394,35
1.1.1.2	Gastronomia i hotelarstwo nie są nam obce - ERASMUS + umowa 2017-1-PL01-KA102-035661. - zdobywanie praktycznego doświadczenia zawodowego w celu zwiększenia szans na zatrudnienie na europejskim rynku pracy.	Zespół Szkół Nr 1 w Grodzisku Mazowieckim	2017	2018	271 000,00	205 000,00	66 000,00	0,00	0,00	205 000,00
1.1.2	- wydatki majątkowe				290 290,00	56 900,00	225 900,00	7 490,00	0,00	56 900,00
1.1.2.1	Regionalne partnerstwo samorządów Mazowsza dla aktywizacji społeczeństwa informacyjnego w zakresie e-administracji i geoinformacji" - utrzymanie infrastruktury informacyjnej	Starostwo Powiatu Grodziskiego	2016	2019	290 290,00	56 900,00	225 900,00	7 490,00	0,00	56 900,00
1.2	Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z umowami partnerstwa publiczno-prywatnego, z tego:				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.1	- wydatki bieżące				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2.2	- wydatki majątkowe				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3	Wydatki na programy, projekty lub zadania pozostałe (inne niż wymienione w pkt 1.1 i 1.2),z tego				210 000,00	130 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.1	- wydatki bieżące				210 000,00	130 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.1.1	Modernizacja poziomej osnowy szczegółowej i pomiarowej na obszarze gminy Żabia Wola wraz z nadzorem. - zwiększenie dostępności osnowy poziomej na terenie Gminy Żabia Wola dla geodetów	Starostwo Powiatu Grodziskiego	2016	2017	210 000,00	130 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3.2	- wydatki majątkowe				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

**Objaśnienia do Uchwały Nr   Rady Powiatu Grodziskiego z dnia 25 maja 2017 roku
w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Grodziskiego.**

**Zmiany w Załączniku Nr 1
Wieloletnia Prognoza Finansowa**

DOCHODY

W porównaniu do Wieloletniej Prognozy Finansowej z dnia 27.04.2017 roku dochody ogółem uległy zwiększeniu o kwotę **849 524 zł.**

Zwiększenie dochodów bieżących o kwotę **329 524 zł** nastąpiło w związku z otrzymanymi dotacjami: na wydatki bieżące dla Komendy Powiatowej PSP w Grodzisku Maz. (840 zł) oraz wypłatę świadczenia pieniężnego na częściowe pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania w RP dla posiadaczy Karty Polaka osiedlających się w Polsce (100 000 zł), z tytułu wpłat dokonywanych przez urzędy gmin na bieżące utrzymanie wspólnych elementów infrastruktury technicznej Geoportalu (15 084,00 zł), otrzymanymi środkami z Narodowej Agencji Programu Erasmus+ na realizację projektu pn. „Gastronomia i hotelarstwo nie są nam obce” (213 600 zł).

W zakresie dochodów majątkowych nastąpiło zwiększenie dochodów o kwotę **520 000 zł** w związku z otrzymaną dotacją z Gminy Grodzisk Mazowiecki na realizację zadania pn. „Modernizacja drogi powiatowej nr 1501 Stara Wieś - Rusiec w miejscowości Urszulin gmina Grodzisk Mazowiecki”.

W wyniku wprowadzenia powyższych zmian dochody ogółem na rok 2017 ustalono w wysokości 85 871 477 zł, w tym: dochody bieżące w wysokości 80 169 477 zł, natomiast dochody majątkowe w wysokości 5 702 000 zł.

WYDATKI

W porównaniu do Wieloletniej Prognozy Finansowej z dnia 27.04.2017 roku wydatki ogółem uległy zwiększeniu o łączną kwotę **3 138 024 zł.**

Zwiększenie wydatków bieżących o kwotę **481 234 zł** nastąpiło w związku z otrzymanymi dotacjami na: wydatki bieżące Komendy Powiatowej PSP w Grodzisku Maz. (840 zł), na częściowe pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania w RP dla posiadaczy Karty Polaka osiedlających się w w Polsce (100 000 zł) oraz na realizację programu pn. „Diagnostyka i leczenie otyłości wśród dzieci i młodzieży” realizowanego przez SPSSZ im. św. Jana Pawła II w Grodzisku Maz. (80 000 zł). Zwiększono również wydatki na utrzymanie wspólnych elementów infrastruktury technicznej Geoportalu (15 084 zł), na pokrycie kosztów związanych z usprawnieniem instalacji elektrycznej w budynku przy ul. Kilińskiego 8c (40 000 zł), na zakup tłuczni i masy na zimno do remontów poboczy i nawierzchni gruntowych i asfaltowych dla PZD w Grodzisku Maz. (46 310 zł). Poza tym wydatki wzrosły o środki na realizację projektu pn. „Gastronomia i hotelarstwo nie są nam obce” (205 000 zł).

Jednocześnie zmniejszono wydatki w związku z przesunięciem środków między paragrafami w rozdziale 70005 na zakup nieruchomości pod drogi powiatowe (6 000 zł).

W zakresie wydatków majątkowych nastąpiło zwiększenie wydatków o kwotę **2 656 790 zł**, w tym: na realizację zadania pn. „Modernizacja drogi powiatowej nr 1501 Stara Wieś - Rusiec w miejscowości Urszulin gmina Grodzisk Mazowiecki” (1 200 000 zł), na zakup kosiarki przez PZD w Grodzisku Mazowieckim (28 290 zł), na pokrycie kosztów zadania pn. „Modernizacja drogi Nr 1504 - ul. Widokowa” (800 000 zł), realizację zadania pn. „Modernizacja drogi Nr 1519 Kaleń - Żelechów” (600 000 zł) oraz w związku z przesunięciem środków między paragrafami w rozdziale 70005 na zakup nieruchomości pod drogi powiatowe (6 000 zł). Poza tym wydatki wzrosły o wpłatę na Fundusz Wsparcia Policji z przeznaczeniem na zakup samochodu osobowego dla Komendy Powiatowej Policji w Grodzisku Maz. (22 500 zł).

W wyniku wprowadzenia powyższych zmian wydatki ogółem na rok 2017 ustalono w wysokości 87 683 751 zł, w tym: wydatki bieżące w wysokości 75 423 005 zł, natomiast wydatki majątkowe w wysokości 12 260 746 zł.

WYNIK BUDŻETU

W wyniku wprowadzonych zmian ustalono deficyt budżetu na 2017 rok w kwocie 1 812 274 zł, który zostanie pokryty przychodami pochodzącymi z wolnych środków.

PRZYCHODY

Przychody budżetu na 2017 rok wynoszą 4 971 474 zł, z tytułu zaciągniętego kredytu krótkoterminowego z przeznaczeniem na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu (2 000 000 zł) oraz z tytułu wolnych środków (2 971 474 zł).

ROZCHODY

Rozchody budżetu na 2017 rok ustalono w kwocie **3 159 200 zł**, z przeznaczeniem na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów (1 120 000 zł), pożyczki (39 200 zł) oraz spłatę kredytu krótkoterminowego zaciąganego na pokrycie przejściowego deficytu budżetu (2 000 000 zł).

KWOTA DŁUGU

Prognozowana kwota długu na dzień 31.12.2017 roku wynosi 12 087 456,63 zł, natomiast całkowita spłata długu nastąpi w roku 2026.

Zmiany w Załączniku Nr 2 **Wykaz przedsięwzięć do WPF**

Wprowadza się nowy projekt pn. „Gastronomia i hotelarstwo nie są nam obce”, który będzie realizowany w latach 2017 - 2018 przez ZSz Nr 1 w Grodzisku Mazowieckim, zgodnie z umową 2017-1-PL01-KA102-035661.

**UCHWAŁA NR
RADY POWIATU GRODZISKIEGO
z dnia 25 maja 2017 roku**

w sprawie zmiany uchwały budżetowej Powiatu Grodziskiego na 2017 rok

Na podstawie art. 12 pkt 5 i pkt 8 lit. d ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 814 ze zm.) oraz art. 94, 211, 212, 217, 233, 235, 236, 237, 247 i 258 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 ze zm.) Rada Powiatu Grodziskiego uchwala, co następuje:

§ 1

Zwiększa się dochody o kwotę: 748 684,00 zł, w tym:
dochody bieżące o kwotę - 228 684,00 zł;
dochody majątkowe o kwotę - 520 000,00 zł;
zgodnie z załączoną **Tabelą Nr 1**.

Plan dochodów po zmianach wynosi 85 871 477,00 zł.

§ 2

Zwiększa się wydatki o kwotę: 3 163 484,00 zł w tym:
wydatki bieżące o kwotę – 506 694,00 zł;
wydatki majątkowe o kwotę – 2 656 790,00 zł;
zgodnie z załączoną **Tabelą Nr 2 i 2A**

§ 3

Zmniejsza się wydatki o kwotę: 126 300,00 zł, w tym:
wydatki bieżące o kwotę – 126 300,00 zł;
zgodnie z załączoną **Tabelą Nr 2**

Plan wydatków po zmianach wynosi 87 683 751,00 zł.

§ 4

Tabela Nr 4 do uchwały budżetowej Nr 208/XXVII/16 z dnia 28 grudnia 2016 r. otrzymuje brzmienie jak w **tabeli nr 4** do niniejszej uchwały.

§ 5

Tabela Nr 5 do uchwały budżetowej Nr 208/XXVII/16 z dnia 28 grudnia 2016 r. otrzymuje brzmienie jak w **tabeli nr 5** do niniejszej uchwały.

§ 6

Załącznik Nr 1 do uchwały budżetowej Nr 208/XXVII/16 z dnia 28 grudnia 2016 r. otrzymuje brzmienie jak w **załączniku nr 1** do niniejszej uchwały.

§ 7

Załącznik Nr 2 do uchwały budżetowej Nr 208/XXVII/16 z dnia 28 grudnia 2016 r. otrzymuje brzmienie jak w **załączniku nr 2** do niniejszej uchwały.

§ 8

W **Paragrafie 2** uchwały budżetowej Nr 208/XXVII/16 z dnia 28 grudnia 2016 r. ustępy 1-3 otrzymują brzmienie:

„ 1. Ustala się deficyt budżetu w wysokości **1 812 274,00 zł**, którego źródłem pokrycia są przychody pochodzące z wolnych środków.

2. Ustala się przychody budżetu w kwocie **4 971 474,00 zł**, z następujących tytułów:

a) wolnych środków w kwocie 2 971 474,00 zł z przeznaczeniem na:

- spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczki w kwocie 1 159 200,00 zł
- sfinansowanie deficytu w kwocie 1 812 274,00 zł

b) z tytułu zaciągniętego kredytu krótkoterminowego w kwocie 2 000 000,00 zł z przeznaczeniem na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu.

3. Ustala się rozchody budżetu w kwocie **3 159 200,00 zł**, w tym na:

- a) spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów w wysokości 1 120 000,00 zł (z wolnych środków),
- b) spłatę wcześniej zaciągniętych pożyczek w wysokości 39 200,00 zł (z wolnych środków),
- c) spłatę kredytu krótkoterminowego zaciąganego na pokrycie przejściowego deficytu budżetu w wysokości 2 000 000,00 zł".

§ 9

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Grodziskiego.

§ 10

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 11

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

**Uzasadnienie
do Uchwały nr
Rady Powiatu Grodziskiego
z dnia 25 maja 2017 r.**

DOCHODY ZWIĘKSZENIE: 748 684,00

- 520 000,00**   **Drogi publiczne powiatowe (rozdział 60014)** - dotacja z Gminy Grodzisk Mazowiecki na modernizację drogi powiatowej nr 1501 Stara Wieś - Rusiec w miejscowości Urszulin gmina Grodzisk Mazowiecki zgodnie z podjętą Uchwałą Rady Miejskiej Nr 525/2017 z dnia 26 kwietnia 2017 r.
- 15 084,00**   **Zadania z zakresu geodezji i kartografii (rozdział 71012)** - dochody z tytułu wpłat dokonanych przez urzędy gmin na bieżące utrzymywanie wspólnych elementów infrastruktury technicznej Geoportalu.
- 213 600,00**   **Zespół Szkół Nr 1 w Grodzisku Mazowieckim (rozdział 80130)** - dochody z tytułu środków z Narodowej Agencji Programu Erasmus+ na realizację projektu pn. „Gastronomia i hotelarstwo nie są nam obce”.

WYDATKI ZWIĘKSZENIE: 3 037 184,00

- 1 200 000,00**   **Drogi publiczne powiatowe (rozdział 60014)** - wydatki na sfinansowanie zadania pn. „Modernizacja drogi powiatowej nr 1501 Stara Wieś - Rusiec w miejscowości Urszulin gmina Grodzisk Mazowiecki” (520 000,00 zł - dotacja z Gminy Grodzisk Mazowiecki, 680 000,00 zł - środki własne).
- 74 600,00**   **Drogi publiczne powiatowe (rozdział 60014)** - wydatki na sfinansowanie zakupu tłucznia i masy na zimno do remontów poboczy i nawierzchni gruntowych i asfaltowych oraz kosiarki w związku z zakończonym postępowaniem instancyjnym w sprawie o sygnaturze akt XXIII Ga 232/17.
- 800 000,00**   **Drogi publiczne powiatowe (rozdział 60014)** - wydatki na realizację zadania pn. „Modernizacja drogi Nr 1504 - ul. Widokowa”.
- 600 000,00**   **Drogi publiczne powiatowe (rozdział 60014)** - wydatki na sfinansowanie zadania pn. „Modernizacja drogi Nr 1519 Kaleń - Żelechów.”

15 084,00	Zadania z zakresu geodezji i kartografii (rozdział 71012) - zwiększenie wydatków na bieżące utrzymanie wspólnych elementów infrastruktury technicznej Geoportalu.
22 500,00	Komendy wojewódzkie Policji (rozdział 75404) - wydatki na wpłatę środków na Fundusz Wsparcia Policji z przeznaczeniem na zakup samochodu osobowego nieoznakowanego w wersji małowitrazowej dla Komendy Powiatowej Policji w Grodzisku Mazowiecki.
205 000,00	Zespół Szkół Nr 1 w Grodzisku Mazowieckim (rozdział 80130) - wydatki na realizację projektu pn. „Gastronomia i hotelarstwo nie są nam obce” (środki własne - 43 400,00 zł, środki z Narodowej Agencji Programu Erasmus+ - 161 600,00 zł).
40 000,00	Zespół Szkół Technicznych i Licealnych Nr 2 w Grodzisku Maz. (rozdział 80130) - zwiększenie wydatków na pokrycie kosztów związanych z usprawnieniem instalacji elektrycznej w budynku przy ul. Kilińskiego 8c poprzez doprowadzenie przewodu uziemiającego do styków ochronnych.
80 000,00	Szpital ogólny (rozdział 85111) - dotacja celowa dla SPSSZ im. św. Jana Pawła II w Grodzisku Mazowieckim na realizację programu pn. „Diagnostyka i leczenie otyłości wśród dzieci i młodzieży” zamieszkujących na terenie powiatu grodziskiego.

Pozostałe zmiany dotyczące przesunięć wydatków między działami i rozdziałami wynikają z przesunięć pomiędzy paragrafami.

W wyniku wprowadzonych zmian ustala się deficyt budżetowy w kwocie 1 812 274,00 zł. Zostanie on pokryty z przychodów pochodzących z wolnych środków.

Tabela Nr 1 do Uchwały Nr Rady Powiatu Grodzkiego z dnia 25.05.2017 r.

w złotych

Dział	Rozdział	§	Nazwa	Plan przed zmianą	Zmniejszenie	Zwiększenie	Plan po zmianach (5+6+7)
1	2	3	4	5	6	7	8
bieżące							
710			Działalność usługowa	2 342 000,00	0,00	15 084,00	2 357 084,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00	0,00	0,00	0,00
	71012		Zadania z zakresu geodezji i kartografii	1 713 000,00	0,00	15 084,00	1 728 084,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00	0,00	0,00	0,00
		0970	Wpływy z różnych dochodów	0,00	0,00	15 084,00	15 084,00
801			Oświata i wychowanie	417 414,00	0,00	213 600,00	631 014,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	53 414,00	0,00	213 600,00	267 014,00
	80130		Szkoły zawodowe	55 114,00	0,00	213 600,00	268 714,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	53 414,00	0,00	213 600,00	267 014,00
		2001	Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 oraz ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, z wyłączeniem dochodów klasyfikowanych w paragrafie 205	53 414,00	0,00	213 600,00	267 014,00
bieżące razem:				79 940 793,00	0,00	228 684,00	80 169 477,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	53 414,00	0,00	213 600,00	267 014,00
majątkowe							
600			Transport i łączność	4 380 000,00	0,00	520 000,00	4 900 000,00
			w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00	0,00	0,00	0,00
	60014		Drogi publiczne powiatowe	4 380 000,00	0,00	520 000,00	4 900 000,00

		w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	6300	Dotacja celowa otrzymana z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych	4 380 000,00	0,00	520 000,00	4 900 000,00	
		majątkowe razem:	5 182 000,00	0,00	520 000,00	5 702 000,00	
		w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Ogółem:	85 122 793,00	0,00	748 684,00	85 871 477,00	
		w tym z tytułu dotacji i środków na finansowanie wydatków na realizację zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	53 414,00	0,00	213 600,00	267 014,00	

(* kol. 2 do wykorzystania fakultatywnego)

Tabela Nr 2 do Uchwały Nr Rady Powiatu Grodzkiego z dnia 25.05.2017 r.

Z tego

Dział	Rozdział	§	Nazwa	Plan	z tego								Wydatki inwestycyjne	Wydaki majątkowe	z tego					
					Wydaki bieżące	Wydaki jednostek budżetowych,	Wynagrodzenia i składki od nich naliczane	Wydaki związane z usługami stowarzyszeń, związków, etc.	dotacje na zadania bieżące	świadczenia na rzecz osób fizycznych,	wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3,	wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji			obsługa długu	Wydatki	inwestycje i zakupy inwestycyjne	w tym: na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3,	Zakup i objęcie akcji i udziałów oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18			
600			Transport i łączność	przed zmianą	12 660 200,00	4 015 700,00	2 490 600,00	1 525 100,00	0,00	39 500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8 605 000,00	8 605 000,00	0,00	0,00		
				zmniejszenie	-9 300,00	-9 300,00	0,00	-9 300,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				zwiększenie	2 683 900,00	55 610,00	0,00	55 610,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 628 290,00	2 628 290,00	0,00	0,00
				po zmianach	15 334 800,00	4 101 510,00	4 062 010,00	1 571 410,00	0,00	39 500,00	0,00	39 500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11 233 290,00	11 233 290,00	0,00	0,00
60014			Drogi publiczne powiatowe	przed zmianą	10 160 200,00	4 015 700,00	2 490 600,00	1 525 100,00	0,00	39 500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6 105 000,00	6 105 000,00	0,00	0,00		
				zmniejszenie	-9 300,00	-9 300,00	0,00	-9 300,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				zwiększenie	2 683 900,00	55 610,00	0,00	55 610,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 628 290,00	2 628 290,00	0,00	0,00	
				po zmianach	12 834 800,00	4 101 510,00	4 062 010,00	1 571 410,00	0,00	39 500,00	0,00	39 500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8 733 290,00	8 733 290,00	0,00	0,00
			Zakup materiałów - wyroczona	przed zmianą	830 000,00	830 000,00	0,00	830 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				zwiększenie	38 000,00	38 000,00	0,00	38 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				po zmianach	868 000,00	868 000,00	0,00	868 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4260			Zakup energii	przed zmianą	9 000,00	9 000,00	0,00	9 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				zwiększenie	4 000,00	4 000,00	0,00	4 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				po zmianach	13 000,00	13 000,00	0,00	13 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4300			Zakup usług pocztowych	przed zmianą	410 000,00	410 000,00	0,00	410 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				zwiększenie	4 310,00	4 310,00	0,00	4 310,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				po zmianach	414 310,00	414 310,00	0,00	414 310,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4430			Różne opłaty i składki	przed zmianą	53 419,00	53 419,00	0,00	53 419,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				zmniejszenie	-9 300,00	-9 300,00	0,00	-9 300,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				zwiększenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				po zmianach	44 119,00	44 119,00	0,00	44 119,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4580			Pozostałe osobist	przed zmianą	200,00	200,00	0,00	200,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				zwiększenie	9 300,00	9 300,00	0,00	9 300,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				po zmianach	9 500,00	9 500,00	0,00	9 500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6050			Wydaki inwestycyjne jednostek budżetowych	przed zmianą	6 105 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6 105 000,00	6 105 000,00	0,00	0,00	
				zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				zwiększenie	2 600 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 600 000,00	2 600 000,00	0,00	0,00
				po zmianach	8 705 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8 705 000,00	8 705 000,00	0,00	0,00
6060			Wydaki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	przed zmianą	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				zwiększenie	28 290,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	28 290,00	28 290,00	0,00	0,00
				po zmianach	28 290,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	28 290,00	28 290,00	0,00	0,00
700			Gospodarka mieszkaniowa	przed zmianą	1 075 000,00	1 075 000,00	36 000,00	1 039 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				zmniejszenie	-116 000,00	-116 000,00	0,00	-116 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				zwiększenie	116 000,00	110 000,00	0,00	110 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6 000,00	6 000,00	0,00	0,00
				po zmianach	1 075 000,00	1 069 000,00	36 000,00	1 039 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6 000,00	6 000,00	0,00	0,00
70005			Gospodarka gruntami i nieruchomościami	przed zmianą	1 075 000,00	1 075 000,00	0,00	1 075 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				zmniejszenie	-116 000,00	-116 000,00	0,00	-116 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				zwiększenie	116 000,00	110 000,00	0,00	110 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6 000,00	6 000,00	0,00	0,00
				po zmianach	1 075 000,00	1 069 000,00	0,00	1 039 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6 000,00	6 000,00	0,00	0,00

Dział	Rozdział	§	Nazwa	Plan	Z tego										Z tego					
					Wydatki bieżące	Wydatki jednostek budżetowych,	wynagrodzenia i składki od nich naliczane	z tego:	Wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań.	dotacje na zadania bieżące	świadczenia na rzecz osób fizycznych	wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3,	wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji	obsługa długu	Wydatki majątkowe	inwestycje i zakupy inwestycyjne	w tym: na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3,	zakup i objęcie akcji i udziałów oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18			
710		4300	Zakup usług pozostałych	przed zmianą	296 000,00	296 000,00	0,00	296 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
				zmniejszenie	-113 000,00	-113 000,00	0,00	-113 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				zwiększenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				po zmianach	183 000,00	183 000,00	0,00	183 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				przed zmianą	22 000,00	22 000,00	0,00	22 000,00	0,00	0,00	22 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				zwiększenie	7 000,00	7 000,00	0,00	7 000,00	0,00	0,00	7 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				po zmianach	29 000,00	29 000,00	0,00	29 000,00	0,00	0,00	29 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				przed zmianą	7 000,00	7 000,00	0,00	7 000,00	0,00	0,00	7 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				zmniejszenie	-1 000,00	-1 000,00	0,00	-1 000,00	0,00	0,00	-1 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
zwiększenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
po zmianach	6 000,00	6 000,00	0,00	6 000,00	0,00	0,00	6 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
przed zmianą	410 000,00	410 000,00	0,00	410 000,00	0,00	0,00	410 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
zwiększenie	94 000,00	94 000,00	0,00	94 000,00	0,00	0,00	94 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
po zmianach	504 000,00	504 000,00	0,00	504 000,00	0,00	0,00	504 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
przed zmianą	57 000,00	57 000,00	0,00	57 000,00	0,00	0,00	57 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
zwiększenie	4 000,00	4 000,00	0,00	4 000,00	0,00	0,00	4 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
po zmianach	61 000,00	61 000,00	0,00	61 000,00	0,00	0,00	61 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
przed zmianą	34 000,00	34 000,00	0,00	34 000,00	0,00	0,00	34 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
zmniejszenie	-2 000,00	-2 000,00	0,00	-2 000,00	0,00	0,00	-2 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
zwiększenie	5 000,00	5 000,00	0,00	5 000,00	0,00	0,00	5 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
po zmianach	37 000,00	37 000,00	0,00	37 000,00	0,00	0,00	37 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
przed zmianą	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
zwiększenie	6 000,00	6 000,00	0,00	6 000,00	0,00	0,00	6 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
po zmianach	6 000,00	6 000,00	0,00	6 000,00	0,00	0,00	6 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
przed zmianą	1 180 900,00	1 104 000,00	0,00	1 102 800,00	0,00	0,00	713 800,00	389 000,00	0,00	1 200,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	56 900,00				
zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
zwiększenie	15 094,00	15 084,00	0,00	15 084,00	0,00	0,00	15 084,00	15 084,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
po zmianach	1 195 984,00	1 119 084,00	0,00	1 117 884,00	0,00	0,00	713 800,00	404 084,00	0,00	1 200,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	56 900,00				
przed zmianą	496 000,00	476 000,00	0,00	476 000,00	0,00	0,00	178 000,00	298 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20 000,00	0,00				
zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
zwiększenie	15 084,00	15 084,00	0,00	15 084,00	0,00	0,00	15 084,00	15 084,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
po zmianach	511 084,00	491 084,00	0,00	491 084,00	0,00	0,00	178 000,00	313 084,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20 000,00	0,00				
przed zmianą	297 000,00	297 000,00	0,00	297 000,00	0,00	0,00	0,00	297 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
zwiększenie	15 084,00	15 084,00	0,00	15 084,00	0,00	0,00	15 084,00	15 084,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
po zmianach	312 084,00	312 084,00	0,00	312 084,00	0,00	0,00	312 084,00	312 084,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
przed zmianą	4 273 711,00	4 273 711,00	0,00	4 072 371,00	0,00	0,00	3 743 303,00	329 068,00	0,00	201 340,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
zwiększenie	22 500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	329 068,00	0,00	201 340,00	0,00	0,00	0,00	0,00	22 500,00	0,00				
po zmianach	4 296 211,00	4 273 711,00	0,00	4 072 371,00	0,00	0,00	3 743 303,00	329 068,00	0,00	201 340,00	0,00	0,00	0,00	0,00	22 500,00	0,00				
przed zmianą	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
zwiększenie	22 500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	22 500,00	0,00	0,00				
po zmianach	22 500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	22 500,00	0,00	0,00				
754	75404		Komendy wojewódzkie Policji	22 500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	22 500,00	0,00	0,00	0,00			

Dział	Rozdział	§	Nazwa	Plan	Z tego:										Wyciski majątkowe	Z tego:					
					Wydatski bieżące	wydatki jednostek budżetowych,	wynagrodzenia i składki od nich naliczane	wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań		dotacje na zadania bieżące	świadczenia na rzecz osób fizycznych;	wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji	obsługa długu		inwestycje i zakup aktywów inwestycyjne	na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3,	w tym:	zakup i objęcie akcji i udziałów oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18				
801		6170	Wskazy jednostki na cele inwestycyjne i zakup inwestycyjnych	przed zmianą	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
				zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				zwiększenie	22 500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	22 500,00	0,00	0,00	0,00	
				po zmianach	22 500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	22 500,00	0,00	0,00	0,00	
				przed zmianą	22 358 567,00	22 358 567,00	20 171 500,69	17 387 462,00	2 774 038,69	2 055 600,00	65 168,31	2 055 600,00	65 168,31	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				zwiększenie	245 000,00	245 000,00	43 000,00	0,00	43 000,00	0,00	0,00	202 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				po zmianach	22 603 567,00	22 603 567,00	20 214 500,69	17 387 462,00	2 817 038,69	2 055 600,00	66 300,00	2 055 600,00	66 300,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				przed zmianą	8 951 986,00	8 951 986,00	8 445 639,69	7 413 450,00	1 032 145,69	408 900,00	32 280,00	408 900,00	32 280,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
zwiększenie	245 000,00	245 000,00	43 000,00	0,00	43 000,00	0,00	0,00	43 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
po zmianach	9 196 986,00	9 196 986,00	8 488 639,69	7 413 450,00	1 075 149,69	408 900,00	32 280,00	408 900,00	32 280,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
przed zmianą	2 551,31	2 551,31	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 551,31	0,00	0,00	0,00				
zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
zwiększenie	675,00	675,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	675,00	0,00	0,00	0,00				
po zmianach	3 226,31	3 226,31	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3 226,31	0,00	0,00	0,00				
przed zmianą	267,54	267,54	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	267,54	0,00	0,00	0,00				
zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
zwiększenie	100,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
po zmianach	367,54	367,54	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	367,54	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
przed zmianą	14 920,00	14 920,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	14 920,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
zwiększenie	3 920,00	3 920,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3 920,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
po zmianach	18 840,00	18 840,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18 840,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
przed zmianą	4 786,56	4 786,56	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4 786,56	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
zwiększenie	6 000,00	6 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
po zmianach	10 786,56	10 786,56	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10 786,56	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
przed zmianą	137 100,00	137 100,00	137 100,00	0,00	137 100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
zwiększenie	40 000,00	40 000,00	40 000,00	0,00	40 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
po zmianach	177 100,00	177 100,00	177 100,00	0,00	177 100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
przed zmianą	41 869,59	41 869,59	41 869,59	0,00	41 869,59	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	41 869,59	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
zwiększenie	185 305,00	185 305,00	185 305,00	0,00	185 305,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	185 305,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
po zmianach	227 174,59	227 174,59	227 174,59	0,00	227 174,59	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	227 174,59	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
przed zmianą	771,31	771,31	771,31	0,00	771,31	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	771,31	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
zwiększenie	3 000,00	3 000,00	3 000,00	0,00	3 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
po zmianach	3 771,31	3 771,31	3 771,31	0,00	3 771,31	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3 771,31	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
przed zmianą	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
zwiększenie	3 000,00	3 000,00	3 000,00	0,00	3 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
po zmianach	1 746,69	1 746,69	1 746,69	0,00	1 746,69	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 746,69	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
przed zmianą	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
zwiększenie	3 000,00	3 000,00	3 000,00	0,00	3 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
po zmianach	4 746,69	4 746,69	4 746,69	0,00	4 746,69	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4 746,69	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				

Dzielnica	Rozdział	§	Nazwa	Plan	z tego							z tego				z tego					
					Wydatki budżetowe	wynagrodzenia i składki od nich naliczane	wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań	dotacje na zadania bieżące	świadczenia na rzecz osób fizycznych	wydatki na programy finansowane z środków o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, 3	wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji	obsługa długu	Wydatki majątkowe	inwestycje i zakupy inwestycyjne	w tym: na programy finansowane z udziałem środków o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3	zakup i objęcie akcji i udziałów oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18				
851		3	Ochrona zdrowia	przed zmianą	1 911 100,00	1 103 000,00	2 000,00	1 101 000,00	8 100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	800 000,00	800 000,00	0,00	0,00			
				zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
				zwiększenie	80 000,00	80 000,00	0,00	0,00	80 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				po zmianach	1 991 100,00	1 183 000,00	2 000,00	1 101 000,00	88 100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	800 000,00	800 000,00	0,00	0,00	
85111			Szpitale ogólne	przed zmianą	800 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
				zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
				zwiększenie	80 000,00	80 000,00	0,00	0,00	80 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				po zmianach	880 000,00	80 000,00	0,00	0,00	80 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	800 000,00	800 000,00	0,00	0,00	
852			Pomoc społeczna	przed zmianą	4 845 972,00	3 368 042,00	2 729 576,00	638 476,00	1 472 920,00	5 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
				zmniejszenie	-1 000,00	-1 000,00	0,00	-1 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				zwiększenie	4 845 972,00	3 368 042,00	2 729 576,00	638 476,00	1 472 920,00	5 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				po zmianach	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 000,00	1 126 576,00	1 126 576,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
85218			Powiatowe centra pomocy rodzinie	przed zmianą	1 386 300,00	1 382 300,00	1 126 576,00	255 724,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
				zmniejszenie	-1 000,00	-1 000,00	0,00	-1 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				zwiększenie	1 000,00	1 000,00	1 126 576,00	255 724,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				po zmianach	1 386 300,00	1 382 300,00	1 126 576,00	255 724,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		4270	Zakup usług remontowych	przed zmianą	13 200,00	13 200,00	0,00	13 200,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
				zmniejszenie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				zwiększenie	1 000,00	1 000,00	0,00	1 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				po zmianach	14 200,00	14 200,00	0,00	14 200,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		4300	Zakup usług pozostałych	przed zmianą	83 000,00	83 000,00	0,00	83 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
				zmniejszenie	-1 000,00	-1 000,00	0,00	-1 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
				zwiększenie	82 000,00	82 000,00	0,00	82 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
				po zmianach	84 000,00	84 000,00	0,00	84 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wydatki razem:					87 683 751,00	75 423 005,00	40 587 165,25	22 689 282,68	8 153 206,76	2 896 180,00	267 166,31	400 000,00	420 000,00	12 260 746,00	12 260 746,00	56 900,00	0,00				
					84 646 567,00	75 042 611,00	40 587 165,25	22 600 888,68	8 073 206,76	2 896 180,00	65 166,31	400 000,00	420 000,00	9 603 956,00	9 603 956,00	56 900,00	0,00				
					-126 300,00	-126 300,00	0,00	-126 300,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
					3 163 484,00	506 694,00	0,00	224 694,00	80 000,00	0,00	202 000,00	0,00	0,00	0,00	2 656 790,00	2 656 790,00	0,00	0,00			
					87 683 751,00	75 423 005,00	40 587 165,25	22 689 282,68	8 153 206,76	2 896 180,00	267 166,31	400 000,00	420 000,00	12 260 746,00	12 260 746,00	56 900,00	0,00	0,00			

PLAN WYDATKÓW MAJĄTKOWYCH NA 2017 ROK

Lp	Dział	Rozdział	Nazwa zadania inwestycyjnego	Jednostka realizująca zadanie	PLAN OGÓLEM	z tego:				inne
						środki własne	kredyty pożyczki obligacje	środki o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy	dotacje	
1	600	60014	Rozbudowa skrzyżowania ul. Kazimierzowskiej oraz ul. Średniej i ul. Brwinowskiej w Milanówku	Powiatowy Zarząd Dróg	690 000,00 0,00 690 000,00	540 000,00 0,00 540 000,00	0,00 0,00 0,00	0,00 0,00 0,00	0,00 0,00 0,00	150 000,00 0,00 150 000,00
2	600	60014	Przebudowa ul. Skokowskiego na odc. od ul. Traugutta do ul. Ulanów	Powiatowy Zarząd Dróg	2 300 000,00 0,00 2 300 000,00	1 150 000,00 0,00 1 150 000,00	0,00 0,00 0,00	0,00 0,00 0,00	0,00 0,00 0,00	1 150 000,00 0,00 1 150 000,00
3	600	60014	Modernizacja drogi 1503 Grodzisk Mazowiecki-Sięstzeń-Ojrzanów, ul. Nadarzyńska na odc. od torów WKD do ul. Warszawskiej	Powiatowy Zarząd Dróg	2 153 000,00 0,00 2 153 000,00	35 000,00 0,00 35 000,00	0,00 0,00 0,00	0,00 0,00 0,00	0,00 0,00 0,00	2 118 000,00 0,00 2 118 000,00
4	600	60014	Rozbudowa drogi powiatowej nr 1505 Grodzisk Mazowiecki-Józefina na odc. od km 4455 do km 4710	Powiatowy Zarząd Dróg	570 000,00 0,00 570 000,00	0,00 0,00 0,00	0,00 0,00 0,00	0,00 0,00 0,00	0,00 0,00 0,00	570 000,00 0,00 570 000,00
5	600	60014	Budowa chodnika w ciągu ul. Widokowej na odcinku od ul. Gościńskiej do ul. Motylkowej	Powiatowy Zarząd Dróg	270 000,00 0,00 270 000,00	0,00 0,00 0,00	0,00 0,00 0,00	0,00 0,00 0,00	0,00 0,00 0,00	270 000,00 0,00 270 000,00
6	600	60014	Budowa zatoki autobusowej na ul. Osowieckiej w rejonie ul. Błękitnej	Powiatowy Zarząd Dróg	122 000,00 0,00 122 000,00	0,00 0,00 0,00	0,00 0,00 0,00	0,00 0,00 0,00	0,00 0,00 0,00	122 000,00 0,00 122 000,00
7	600	60014	Modernizacja drogi powiatowej nr 1501 Stara Wieś - Rusiec w miejscowości Urszulin gmina Grodzisk Mazowiecki	Powiatowy Zarząd Dróg	1 200 000,00 0,00 1 200 000,00	680 000,00 0,00 680 000,00	0,00 0,00 0,00	0,00 0,00 0,00	0,00 0,00 0,00	520 000,00 0,00 520 000,00
8	600	60014	Zakupy inwestycyjne (m.in. zakup kostki)	Powiatowy Zarząd Dróg	28 290,00 0,00 28 290,00	28 290,00 0,00 28 290,00	0,00 0,00 0,00	0,00 0,00 0,00	0,00 0,00 0,00	0,00 0,00 0,00
9	600	60014	Modernizacja drogi nr 1504 - ul. Widokowa	Powiatowy Zarząd Dróg	800 000,00 0,00 800 000,00	800 000,00 0,00 800 000,00	0,00 0,00 0,00	0,00 0,00 0,00	0,00 0,00 0,00	0,00 0,00 0,00
10	600	60014	Modernizacja drogi nr 1519 Kalen - Zelechów	Powiatowy Zarząd Dróg	600 000,00 0,00 600 000,00	600 000,00 0,00 600 000,00	0,00 0,00 0,00	0,00 0,00 0,00	0,00 0,00 0,00	0,00 0,00 0,00
11	600	60016	Poprawa spójności układu komunikacyjnego Gminy Grodzisk Mazowiecki poprzez budowę drogi gminnej nr 150866W (ul. Okrężna) w Grodzisku Mazowieckim	Starostwo Powiatu Grodziskiego	2 500 000,00 0,00 2 500 000,00	2 500 000,00 0,00 2 500 000,00	0,00 0,00 0,00	0,00 0,00 0,00	0,00 0,00 0,00	0,00 0,00 0,00
12	700	70005	Zakupy nieruchomości pod drogi powiatowe	Starostwo Powiatu Grodziskiego	6 000,00 0,00 6 000,00	6 000,00 0,00 6 000,00	0,00 0,00 0,00	0,00 0,00 0,00	0,00 0,00 0,00	0,00 0,00 0,00

13	710	71012	Zakup sprzętu i oprogramowania do prowadzenia zasobu geodezyjnego i kartograficznego	Starostwo Powiatu Grodzkiego	plan przed zmianami zmiany	20 000,00 0,00	20 000,00 0,00	0,00 0,00	0,00 0,00	0,00 0,00	0,00 0,00
					plan po zmianach	20 000,00	20 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
14	710	71095	Regionalne partnerstwo samorządów Mazowsza dla aktywizacji społeczeństwa informacyjnego w zakresie e-administracji i geoinformacji	Starostwo Powiatu Grodzkiego	plan przed zmianami zmiany	56 900,00 0,00	56 900,00 0,00	0,00 0,00	0,00 0,00	0,00 0,00	0,00 0,00
					plan po zmianach	56 900,00	56 900,00	0,00	0,00	0,00	0,00
15	750	75020	Zakupy inwestycyjne (m.in. zakup komputerów, serwera, kłmalyzatorów)	Starostwo Powiatu Grodzkiego	plan przed zmianami zmiany	87 000,00 0,00	87 000,00 0,00	0,00 0,00	0,00 0,00	0,00 0,00	0,00 0,00
					plan po zmianach	87 000,00	87 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
16	750	75085	Zakupy inwestycyjne (m.in. zakup programów komputerowych)	Powiatowe Centrum Usług Wspólnych	plan przed zmianami zmiany	35 056,00 0,00	35 056,00 0,00	0,00 0,00	0,00 0,00	0,00 0,00	0,00 0,00
					plan po zmianach	35 056,00	35 056,00	0,00	0,00	0,00	0,00
17	754	75404	Przekazanie środków na Fundusz Wspiercia Policji z przeznaczeniem na zakup samochodu osobowego nieoznakowanego w wersji małodrzazowej dla Powiatowej Komendy Policji w Grodzisku Mazowieckim	Starostwo Powiatu Grodzkiego	plan przed zmianami zmiany	0,00 22 500,00	0,00 22 500,00	0,00 0,00	0,00 0,00	0,00 0,00	0,00 0,00
					plan po zmianach	22 500,00	22 500,00	0,00	0,00	0,00	0,00
18	851	85111	Zakup sprzętu medycznego i informatycznego dla SPSSZ w Grodzisku Mazowieckim	Starostwo Powiatu Grodzkiego	plan przed zmianami zmiany	350 000,00 0,00	0,00 0,00	0,00 0,00	0,00 0,00	0,00 0,00	350 000,00 0,00
					plan po zmianach	350 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	350 000,00
19	851	85111	Rozwój e-usług i ich integracja z systemem informatycznym z wykorzystaniem innowacyjnych technologii w SPS Szpitalu Zachodnim im. św. Jana Pawła II w Grodzisku Mazowieckim	Starostwo Powiatu Grodzkiego	plan przed zmianami zmiany	420 000,00 0,00	0,00 0,00	0,00 0,00	0,00 0,00	0,00 0,00	420 000,00 0,00
					plan po zmianach	420 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	420 000,00
20	851	85111	Wyposazenie oddziału wewnętrzznego SPS Szpitala Zachodniego im. św. Jana Pawła II w Grodzisku Maz.	Starostwo Powiatu Grodzkiego	plan przed zmianami zmiany	30 000,00 0,00	0,00 0,00	0,00 0,00	0,00 0,00	0,00 0,00	30 000,00 0,00
					plan po zmianach	30 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	30 000,00
Razem						9 603 956,00 2 656 790,00 12 260 746,00	4 423 956,00 2 136 790,00 6 560 746,00	0,00 0,00 0,00	0,00 0,00 0,00	0,00 0,00 0,00	5 180 000,00 520 000,00 5 700 000,00

* kwota 5 700 000,00 zł - umowy z Gminami

Tabela nr 4 do Uchwały nr

Rady Powiatu Grodzkiego z dnia 25.05.2017 r.

WYDATKI ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ ZADAŃ Z ZAKRESU ADMINISTRACJI RZĄDOWEJ I INNYCH ZADAŃ ZLECONYCH ODRĘBNYMI USTAWAMI W 2017 ROKU

Dział	Rozdział	Paragraf	Treść	Przed zmianą	Zmiana	Po zmianie
700			Gospodarka mieszkaniowa	115 000,00	0,00	115 000,00
	70005		Gospodarka gruntami i nieruchomościami	115 000,00	0,00	115 000,00
		4300	Zakup usług pozostałych	25 000,00	- 3 000,00	22 000,00
		4390	Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii	10 000,00	5 000,00	15 000,00
		4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	16 000,00	- 2 000,00	14 000,00
Razem:				7 820 398,00	0,00	7 820 398,00

Dotacje udzielone w 2017 roku z budżetu dla jednostek sektora finansów publicznych
oraz dla jednostek spoza sektora finansów publicznych

Lp.	Dział	Rozdział	Nazwa jednostki	Plan przed zmianami		25.05.2017		Plan po zmianach	
				dotacje podmiotowe	dotacje celowe	dotacje podmiotowe	dotacje celowe	dotacje podmiotowe	dotacje celowe
Jednostki sektora finansów publicznych				750 000,00	3 444 700,00	0,00	80 000,00	750 000,00	3 524 700,00
1.	851	85111	Zakup sprzętu informatycznego i medycznego dla SPS Szpitala Zachodniego im. św. Jana Pawła II w Grodzisku Maz.	0,00	350 000,00			0,00	350 000,00
2.	851	85111	Rozwój e-usług i ich integracja z systemem informatycznym z wykorzystaniem innowacyjnych technologii w SPS Szpitalu Zachodnim im. św. Jana Pawła II w Grodzisku Maz.	0,00	420 000,00			0,00	420 000,00
3.	851	85111	Wyposażenie oddziału wewnętrznego SPS Szpitala Zachodniego im. św. Jana Pawła II w Grodzisku Maz.	0,00	30 000,00			0,00	30 000,00
4.	851	85111	Program diagnostyki i leczenia otyłości wśród dzieci i młodzieży.	0,00	0,00		80 000,00	0,00	80 000,00
5.	853	85311	ponoszenie kosztów rehabilitacji mieszkańców Powiatu Grodzkiego-uczestników, działającego na terenie Powiatu Warszawa Zachód. warsztatu terapii zajęciowej, w części nieobjętej dofinansowaniem ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	0,00	2 000,00			0,00	2 000,00

6.	853	85311	ponoszenie kosztów rehabilitacji mieszkańców Powiatu Grodzkiego-uczestników, działającego na terenie Powiatu Pruszkowskiego, warsztatu terapii zajęciowej, w części nieobjętej dofinansowaniem ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	0,00	4 000,00				0,00	4 000,00
7.	855	85508	jednostki samorządu terytorialnego, na terenie których przebywają dzieci z terenu powiatu grodzkiego w rodzinach zastępczych	0,00	431 100,00				0,00	431 100,00
8.	855	85510	Jednostki samorządu terytorialnego, na terenie których przebywają dzieci z terenu powiatu grodzkiego w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	0,00	2 103 100,00				0,00	2 103 100,00
9.	921	92116	wykonywanie zadań powiatowej biblioteki publicznej - Biblioteka Publiczna Gminy Grodzisk Mazowiecki	0,00	96 000,00				0,00	96 000,00
10.	921	92118	Muzeum im. Anny i Jarosława Iwaszkiewiczów w Stawisku Podkowa Leśna ul. Gołębia 1 - dofinansowanie zadania " Konkurs Recytatorski im. J. Iwaszkiewicza"	0,00	6 000,00				0,00	6 000,00
11.	921	92118	Muzeum im. Anny i Jarosława Iwaszkiewiczów w Stawisku Podkowa Leśna ul. Gołębia 1 - dofinansowanie zadania "Akademia myśli i dźwięku"	0,00	2 500,00				0,00	2 500,00
12.	921	92118	Muzeum im. Anny i Jarosława Iwaszkiewiczów w Stawisku Podkowa Leśna ul. Gołębia 1	750 000,00	0,00				750 000,00	0,00
Jednostki spoza sektora finansów publicznych				2 200 135,00	2 478 371,76	0,00	0,00	0,00	2 200 135,00	2 478 371,76
13.	010	01008	Melioracje wodne - bieżące utrzymanie wód i urządzeń wodnych	0,00	40 000,00				0,00	40 000,00
14.	755	75515	Stowarzyszenie "Bezpieczny Dom" z siedzibą w Kielcach przy ul. 1 Maja 57 na prowadzenie punktów nieodpłatnej pomocy prawnej w Grodzisku Mazowieckim usytuowanych przy ul. Dalekiej 11 oraz przy ul. Żwirki i Wigury 4-podmiot został wyłoniony w drodze konkursu.	0,00	121 451,76				0,00	121 451,76
15.	801	80120	Spoleczne Liceum Ogólnokształcące Nr 5 Milanówek ul. Fiderkiewicza 41	722 550,00	0,00				722 550,00	0,00

16.	801	80120	Podkowińskie Liceum Ogólnokształcące Nr 60 Podkowa Leśna ul. Wiewiórek 2/4	341 600,00	0,00				341 600,00	0,00
17.	801	80120	Liceum Ogólnokształcące Niepubliczne dla Dorosłych Nr 1 Grodzisk Mazowiecki ul. Żwirki i Wigury	157 950,00	0,00				157 950,00	0,00
18.	801	80120	Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych Grodzisk Mazowiecki ul. Traugutta 40c lok.16	142 350,00	0,00				142 350,00	0,00
19.	801	80120	Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych Grodzisk Mazowiecki ul. Sportowa 31	282 250,00	0,00				282 250,00	0,00
20.	801	80130	Medyczna Szkoła Policealna (dla młodzieży) Podkowa Leśna ul. Modrzewiowa 45	92 200,00	0,00				92 200,00	0,00
21.	801	80130	Medyczna Szkoła Policealna dla Dorosłych Podkowa Leśna ul. Modrzewiowa 45	140 900,00	0,00				140 900,00	0,00
22.	801	80130	Policealna Szkoła Zawodowa Grodzisk Mazowiecki ul. Traugutta 40c lok.16	175 800,00	0,00				175 800,00	0,00
23.	851	85156	Dom Dziecka Sióstr Rodziny Maryi w Kostowcu- prowadzenie całodobowej placówki opiekuńczo- wychowawczej dla dzieci i młodzieży -składka zdrowotna	0,00	8 100,00				0,00	8 100,00
24.	852	85202	prowadzenie Domu Pomocy Społecznej dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie -DRO KSN AW Milanówek	0,00	990 000,00				0,00	990 000,00
25.	852	85203	Finansowanie dowozu uczestników ŚDS KSN AW w Podkowie Leśnej	0,00	10 000,00				0,00	10 000,00
26.	852	85203	prowadzenie środowiskowego domu samopomocy dla 30 osób z zaburzeniami psychicznymi- ŚDS Podkowa Leśna	0,00	456 480,00				0,00	456 480,00
27.	852	85205	Podmiot realizujący zadanie wyłoniony w wyniku postępowania konkursowego na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Dotacja na realizację zadania publicznego z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym	0,00	16 440,00				0,00	16 440,00
28.	853	85311	WTZ "MALWA Plus" Grodzisk Maz.	71 215,00	0,00				71 215,00	0,00
29.	853	85311	WTZ przy DRO KSN AW Milanówek	53 320,00	0,00				53 320,00	0,00
30.	854	85406	Niepubliczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna ANIMUS Grodzisk Mazowiecki ul. 11 Listopada 48	20 000,00	0,00				20 000,00	0,00

31.	855	85510	Dom Dziecka Sióstr Rodziny Maryi w Kostowcu- prowadzenie całodobowej placówki opiekuńczo- wychowawczej dla dzieci i młodzieży	0,00	792 900,00				0,00	792 900,00
32.	926	92695	Dotacja na realizację zadania publicznego z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu, przedmiotem którego jest organizacja Powiatowych Finałów Mazowieckich Igrzysk Młodzieży Szkolnej - Powiatowy Szkolny Związek Sportowy w Grodzisku Mazowieckim.	0,00	43 000,00				0,00	43 000,00
			OGÓLEM	2 950 135,00	5 923 071,76	80 000,00	0,00	2 950 135,00	2 950 135,00	6 003 071,76

PLAN DOCHODÓW RACHUNKU DOCHODÓW JEDNOSTEK, O KTÓRYCH MOWA W ART.223 UST. 1
USTAWY O FINANSACH PUBLICZNYCH, ORAZ WYDATKÓW NIMI FINANSOWANYCH

Lp	Nazwa jednostki, przez którą utworzono rachunek dochodów	Dział	Rodzisk	Planowane dochody na 2017 r.	Planowane wydatki na 2017 r. w tym:		Planowany stan środków finansowych na koniec 2017 roku		
					Ogółem	wydatki bieżące		wydatki majątkowe	
		3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
1.				0,00	60 000,00	60 000,00	0,00		0,00
	plan przed zmianami			0,00	60 000,00	60 000,00	0,00		0,00
	zmiany	801	80102	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
	plan po zmianach			0,00	60 000,00	60 000,00	0,00		0,00
	rozdział 80102-suma			0,00	60 000,00	60 000,00	0,00		0,00
	plan przed zmianami			0,00	50 000,00	50 000,00	0,00		0,00
	zmiany	801	80120	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
	plan po zmianach			0,00	50 000,00	50 000,00	0,00		0,00
2.	Zespół Szkół Nr 1 w Grodzisku Mazowieckim ul. Żwirki i Wigury 4, 05-825 Grodzisk Maz.			0,00	35 000,00	35 000,00	0,00		0,00
	plan przed zmianami			0,00	35 000,00	35 000,00	0,00		0,00
	zmiany	801	80120	0,00	25 000,00	25 000,00	0,00		0,00
	plan po zmianach			0,00	60 000,00	60 000,00	0,00		0,00
	rozdział 80120-suma			0,00	110 000,00	110 000,00	0,00		0,00
	plan przed zmianami			0,00	50 000,00	50 000,00	0,00		0,00
	zmiany	801	80130	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
	plan po zmianach			0,00	50 000,00	50 000,00	0,00		0,00
4.	Zespół Szkół Technicznych i Licealnych Nr 2 ul. Kilńskiego 8c, 05-825 Grodzisk Maz.			0,00	40 000,00	40 000,00	0,00		0,00
	plan przed zmianami			0,00	40 000,00	40 000,00	0,00		0,00
	zmiany	801	80130	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
	plan po zmianach			0,00	40 000,00	40 000,00	0,00		0,00
5.	Zespół Szkół Nr 2 im. gen. J. Bema ul. Wójcowska 3, 05-822 Milanówek			0,00	90 000,00	90 000,00	0,00		0,00
	plan przed zmianami			0,00	90 000,00	90 000,00	0,00		0,00
	zmiany	801	80130	0,00	3 000,00	3 000,00	0,00		0,00
	plan po zmianach			0,00	3 000,00	3 000,00	0,00		0,00
	rozdział 80130-suma			0,00	3 000,00	3 000,00	0,00		0,00
6.	Publiczne Ognisko Plastyczne im. Jana Skotnickiego ul. Żyrardowska 48			0,00	3 000,00	3 000,00	0,00		0,00
	plan przed zmianami			0,00	3 000,00	3 000,00	0,00		0,00
	zmiany	854	85407	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
	plan po zmianach			0,00	3 000,00	3 000,00	0,00		0,00
	rozdział 85407-suma			0,00	3 000,00	3 000,00	0,00		0,00
	rozdział 801-suma			0,00	238 000,00	238 000,00	0,00		0,00
	plan przed zmianami			0,00	238 000,00	238 000,00	0,00		0,00
	zmiany			0,00	25 000,00	25 000,00	0,00		0,00
	plan po zmianach			0,00	263 000,00	263 000,00	0,00		0,00

**UCHWAŁA NR ...../XXXIII/17
RADY POWIATU GRODZISKIEGO
z dnia 25 maja 2017 r.**

w sprawie uznania się za organ niewłaściwy do rozpatrzenia skargi i przekazania skargi organowi właściwemu

Na podstawie art. 231 w związku z art. 229 pkt 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. – Dz. U. z 2016 r., poz. 23 ze zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1.

Rada Powiatu Grodziskiego, uznając się za niewłaściwą do rozpatrzenia skargi z dnia 01 kwietnia 2017 r. (data wpływu 03.04.2017 r.) wniesionej przez Panią A [REDAKTOR] S [REDAKTOR] na działanie Starosty Grodziskiego w zakresie prowadzenia ewidencji gruntów i budynków, postanawia przekazać skargę do Wojewody Mazowieckiego.

§ 2.

Uzasadnienie

Pismem z dnia 01 kwietnia 2017 r. (data wpływu do tut. Starostwa 03.04.2017 r.) Pani A [REDAKTOR] S [REDAKTOR] złożyła skargę, wnosząc tym samym o zbadanie powodów:

- 1) wprowadzania, zdaniem skarżącej, ewidentnie wadliwych informacji do ewidencji gruntów, w szczególności dotyczących uznawania przez Starostę Grodziskiego jako współcześnie żyjących, przedwojennych właścicieli nieruchomości – [REDAKTOR], których zgon mający miejsce kilkadziesiąt lat wcześniej jest doskonale udokumentowany; nie tylko w formie adnotacji w księdze hipotecznej, lecz także w postaci nekrologów w prasie, czy nagrobka na Powązkach;
- 2) niechęci Starosty Grodziskiego do usunięcia z ewidencji gruntów tych wadliwych informacji.

Ponadto skarżąca wnosi, aby Rada Powiatu Grodziskiego dokonała sprawdzenia - czy podobne błędy w ewidencji gruntów nie zostały popełnione w stosunku do innych przedwojennych właścicieli, posiadających znaczne tereny w przedwojennym Letnisku Milanówek.

Przedstawione w piśmie Pani A [REDAKTOR] S [REDAKTOR] kwestie były przedmiotem rozważania na posiedzeniu Komisji Rewizyjnej Rady Powiatu Grodziskiego w dniu 17 maja 2017 r. , w którym uczestniczył główny specjalista w Wydziale Geodezji i Kartografii Starostwa Powiatu Grodziskiego Pan Marek Sadecki.

Pan Marek Sadecki złożył obszernie wyjaśnienia, zarówno w formie pisemnej, jak i ustnej. Z informacji przekazanych przez ww. wynika, iż wykazane w rejestrach gruntów prawo własności na rzecz Państwa [REDAKTOR] ujawnione jest do trzech działek położonych w

Milanówku, stanowiących część dróg publicznych kategorii gminnych, co do których jako zarządca wskazana jest Gmina Miasto Milanówek. Tytuł własności ww. osób pochodzi z pierwszej połowy XX wieku, a informacja o powyższych prawach wykazana była także w archiwalnej dokumentacji geodezyjnej i do dnia dzisiejszego nie wpłynęło żadne orzeczenie sądu, ani wnioski od ewentualnych następców prawnych o zmianę i uaktualnienie wpisu. Skarżącej przekazywana była informacja, że przedmiotowe działki stanowią części dróg gminnych, co do których jako zarządca wykazana jest Gmina Miasto Milanówek i mogą być one przedmiotem regulacji stanu prawnego jako grunt zajęty pod drogi publiczne (czynności takie leżą po stronie Gminy Miasto Milanówek).

Bezspornym jest, iż wpisy praw własności w ewidencji gruntów winny odzwierciedlać stan faktyczny i aktualny stan prawny. Należy jednak mieć na uwadze, że ewidencja gruntów pełni funkcje tylko informacyjno-techniczne i nie rozstrzyga sporów o prawa do nieruchomości, ani nie nadaje tych praw, a jedynie rejestruje stany prawne ustalone w innym trybie lub przez inne organy orzekające. Oznacza to, iż wpis prawa własności w ewidencji gruntów sam z siebie nie stanowi podstawy ustalenia stanu własności nieruchomości, a dane o właścicielach zawarte w wypisie nie przesądzają o jego tytule własności. Prawo własności wynika z innych dokumentów i powinno być ujawniane w księgach wieczystych.

Ponadto zgodnie z art. 6a ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (t.j. – Dz. U. z 2016 r., poz. 1629), Służbę Geodezyjną i Kartograficzną stanowią:

- 1) organy nadzoru geodezyjnego i kartograficznego:
  - a) Główny Geodeta Kraju,
  - b) wojewoda wykonujący zadania przy pomocy wojewódzkiego inspektora nadzoru geodezyjnego i kartograficznego jako kierownika inspekcji geodezyjnej i kartograficznej, wchodzącej w skład zespolonej administracji rządowej w województwie;
- 2) organy administracji geodezyjnej i kartograficznej:
  - a) marszałek województwa wykonujący zadania przy pomocy geodety województwa wchodzącego w skład urzędu marszałkowskiego,
  - b) starosta wykonujący zadania przy pomocy geodety powiatowego wchodzącego w skład starostwa powiatowego.

Stosownie do treści ustępu 3 tego artykułu, zadania organów określonych w ust. 1 pkt 2 wykonywane są jako zadania z zakresu administracji rządowej.

Jak stanowi art. 7d w/w ustawy, do zadań starosty należy w szczególności prowadzenie powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, w tym prowadzenie dla obszaru powiatu ewidencji gruntów i budynków.

W myśl art. 229 pkt 4 k.p.a., jeżeli przepisy szczególne nie określają innych organów właściwych do rozpatrywania skarg, organem właściwym do rozpatrzenia skargi dotyczącej zadań lub działalności zarządu powiatu oraz starosty, a także kierowników powiatowych służb, inspekcji, straży i innych jednostek organizacyjnych, z wyjątkiem spraw określonych w pkt 2, jest rada powiatu. Punkt 2 powyższego artykułu dotyczy natomiast skarg w sprawach należących do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej i stanowi, że organem właściwym do ich rozstrzygnięcia jest wojewoda lub organ wyższego stopnia.

Mając na uwadze powyższe przedmiotową skargę należy przekazać według właściwości do Wojewody Mazowieckiego.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Powiatu.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

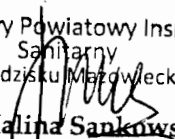

mgr. pod. i. inż. Janusz G. G.

**POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA
W GRODZISKU MAZOWIECKIM
05-825 GRODZISK MAZOWIECKI
UL. Żwirki i Wigury 10**

**OCENA STANU SANITARNEGO
POWIATU GRODZISKIEGO
W 2016 ROKU**

Państwowy Powiatowy Inspektor
Sanitarny
w Grodzisku Mazowieckim

mgr Halina Sankowska

SPIS TREŚCI:

- I. Informacja ogólna
- II. Ocena stanu sanitarnego obiektów objętych nadzorem przez Sekcję Higieny Komunalnej
- III. Ocena stanu sanitarnego obiektów objętych nadzorem przez Sekcję Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku
- IV. Ocena stanu sanitarnego obiektów objętych nadzorem przez Sekcję Higieny Pracy
- V. Nadzór epidemiologiczny
- VI. Ocena stanu sanitarnego zakładów nauczania i wychowania
- VII. Działalność oświatowo – zdrowotna i promocja zdrowia
- VIII. Nadzór zapobiegawczy

I. Informacja ogólna

Państwowa Inspekcja Sanitarna wypełnia zadania z zakresu zdrowia publicznego, określone w Ustawie z dn. 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t. j. Dz.U. z 2015 r., poz. 1412). Swoje zadania realizuje poprzez nadzór bieżący i zapobiegawczy. Organem inspekcji, jako organu rządowego administracji zespolonej w powiecie jest Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny, któremu podlega stacja sanitarno-epidemiologiczna. W powiecie grodziskim funkcję Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego pełni Pani Halina Sankowska. Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna ma siedzibę w Grodzisku Mazowieckim, przy ul. Żwirki i Wigury 10.

Działalność Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Grodzisku Mazowieckim oraz działających w jego imieniu pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej obejmuje terytorialnie powiat grodziski, który jest położony w zachodniej części Województwa Mazowieckiego. Powiat ten zamieszkuje ponad 90 tys. mieszkańców na powierzchni 367 km². W jego skład wchodzi 6 gmin: Miasto i Gmina Grodzisk Mazowiecki, Gmina Baranów, Gmina Jaktorów, Gmina Żabia Wola oraz miasta Milanówek i Podkowa Leśna.

W ramach prowadzonej działalności inspekcja sanitarna w powiecie grodziskim w roku 2016 sprawowała nadzór bieżący nad warunkami:

- higieny środowiska – nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia, czystością powietrza, gleby, wód i innych elementów środowiska, a także nadzór nad należytym stanem higienicznym nieruchomości, zakładów pracy, obiektów użyteczności publicznej, dróg, ulic i środków transportu;
- higieny w zakładach pracy – ocena warunków zdrowotnych środowiska pracy, zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych i innych związanych z warunkami pracy; nadzór nad wprowadzaniem produktów biobójczych i substancji czynnych oraz ich stosowania w działalności zawodowej;
- higieny procesów nauczania i wychowania – ocena warunków higienicznych w placówkach oświatowo-wychowawczych i wypoczynku oraz sprzętu tam używanego, a także nadzór nad higieną samych procesów nauczania;

- nadzór nad warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku – ocena warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności, nadzór nad warunkami żywienia zbiorowego, nadzór nad jakością zdrowotną żywności oraz ocena warunków produkcji i obrotu przedmiotów użytku, materiałów i wyrobów do kontaktu żywnością, kosmetyków i innych mających wpływ na zdrowie ludzi;
- nadzór nad warunkami, jakie powinien spełniać personel medyczny i pomieszczenia, w których udzielane są świadczenia zdrowotne.

Ponadto realizowała zadania w zakresie:

- oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia – organizowanie, prowadzenie i koordynowanie działalności oświatowo-zdrowotnej, w tym inicjowanie przedsięwzięć popularyzujących zasady higieny otoczenia i zapobiegania chorobom, zaznajamianie z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, propagowanie zdrowego stylu życia i aktywności własnej społeczeństwa na rzecz zdrowia, ocena i wspieranie działalności oświatowo-zdrowotnej szkół i placówek oświatowo-wychowawczych;
- zapobiegawczego nadzoru sanitarnego – uzgadnianie projektów planów zagospodarowania przestrzennego, uzgadnianie dokumentacji projektowej w zakresie wymagań higieniczno-sanitarnych, uczestnictwo w dopuszczaniu do użytku obiektów budowlanych;
- działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej – dokonywanie analiz i ocen epidemiologicznych, przyjmowanie i rejestrowanie zgłoszeń podejrzeń i zachorowań na choroby zakaźne, nadzór nad szczepieniami ochronnymi, dystrybucja szczepionek, poradnictwo w zakresie spraw sanitarno-epidemiologicznych, opracowywanie programów działalności zapobiegawczej i nadzór nad ich wdrażaniem przez placówki medyczne.

W roku 2016 działalność administracyjno-egzekucyjna Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Grodzisku Mazowieckim przedstawiała się następująco:

- objętych nadzorem było **2 456** obiektów,
- przeprowadzono **1759** kontroli,
- nałożono **47** mandatów na sumę **12250** złotych,
- wydano **1319** decyzji administracyjnych,
- wydano **6** opinii sanitarnych dotyczących dokumentacji projektowej,
- wydano **6** postanowień,
- zarejestrowano **38 835** chorób zakaźnych, w tym – **37 309** przypadków podejrzeń i zachorowań na grypę i choroby grypopodobne.

II. Ocena stanu sanitarnego obiektów objętych nadzorem przez Sekcję Higieny Komunalnej

I. Jakość wody przeznaczonej do spożycia.

1. Wprowadzenie

W roku 2016 uruchomiono i przekazano pod nadzór Inspekcji Sanitarnej nową Stację Uzdatniania Wody w Kaskach. Obiekt spełniał wymogi sanitarno-higieniczne. Bieżącym nadzorem Sekcji Higieny Komunalnej objętych było 17 Stacji Uzdatniania Wody oraz 12 wodociągów zaopatrujących w wodę łącznie prawie 84 tys. mieszkańców. Na terenie powiatu grodziskiego woda przeznaczona do zbiorowego zaopatrzenia ludności pochodziła wyłącznie z ujęć głębinowych. W celu dokonania oceny jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi pobierano próby wody z punktów wyznaczonych na sieciach wodociągowych zgodnie z harmonogramem na rok 2016.

2. Jakość wody.

Na podstawie przeprowadzonych kontroli, wyników analiz badanych próbek wody prowadzonych przez Inspekcję Sanitarną oraz wyników badań przeprowadzanych przez Właścicieli i Zarządców Wodociągów w ramach kontroli wewnętrznej można stwierdzić, że woda dostarczana przez wszystkie 12 wodociągów spełniała wymagania zawarte w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2015r., poz. 1989). Sporadycznie występowały przekroczenia parametrów chemicznych i mikrobiologicznych, w sprawie których wszczęto postępowania administracyjne prowadzące do podjęcia działań w celu przywrócenia prawidłowej jakości wody.

3. Charakterystyka urządzeń zaopatrujących ludność w wodę.

3.1. Wodociągi o wydajności <math><100\text{m}^3/\text{dobę}</math> - brak

3.2. Wodociągi o wydajności 100 – 1000 m³/dobę

Wodociąg Publiczny Dąbrówka

Wodociąg o produkcji 342,2 l/dobę zaopatruje łącznie z Wodociągiem Publicznym Grodzisk Mazowiecki 42261 mieszkańców. Ujęciem wody dla wodociągu są dwie studnie głębinowe. W okresie sprawozdawczym wodę do badań w ramach nadzoru sanitarnego pobierano pięciokrotnie, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej również pięć razy. W żadnej nie stwierdzono przekroczeń parametrów określających przydatność do spożycia przez ludzi.

W lipcu 2016 roku przeprowadzono bieżącą kontrolę sanitarną stacji uzdatniania wody wraz z przyległą strefą ochrony bezpośredniej, która nie wykazała nieprawidłowości. W porównaniu do roku ubiegłego stan sanitarny obiektu utrzymuje się na stałym, dobrym poziomie.

Wodociąg Publiczny Stanisławów

Wodociąg o produkcji 388 l/dobę zaopatruje 1558 mieszkańców. Ujęciem wody dla wodociągu jest jedna studnia głębinowa. W okresie sprawozdawczym wodę do badań w ramach nadzoru sanitarnego pobrano trzykrotnie, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej pięciokrotnie. W próbkach wody nie stwierdzono przekroczeń parametrów fizyko-chemicznych.

W lipcu 2016 roku przeprowadzono bieżącą kontrolę sanitarną stacji uzdatniania wody wraz z przyległą strefą ochrony bezpośredniej. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości. W porównaniu do roku ubiegłego stan sanitarny obiektu utrzymuje się na stałym, dobrym poziomie.

Wodociąg Publiczny Kaski

Wodociąg oddany do użytku na początku 2016r. o produkcji 346 l/dobę zaopatruje 1741 mieszkańców. Ujęciem wody dla wodociągu są dwie studnie głębinowe. W okresie sprawozdawczym wodę do badań w ramach nadzoru sanitarnego pobrano dwukrotnie, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej sześciokrotnie. W próbkach wody nie stwierdzono przekroczeń parametrów fizyko-chemicznych.

W lipcu 2016 roku przeprowadzono bieżącą kontrolę sanitarną stacji uzdatniania wody wraz z przyległą strefą ochrony bezpośredniej. Kontrola wykazała nieprawidłowości w postaci braku osłony na okno w pomieszczeniu chlorowni, braku obielonych kręgów studni głębinowej oraz nieuporządkowanego terenu wokół studni. Usunięcie uchybień potwierdzono podczas kontroli sprawdzającej (brak problemu w wyegzekwowaniu od właściciela/zarządcy obiektu poprawy dot. ww. uchybień).

Wodociąg Publiczny Cegłów

Wodociąg o produkcji 275 l/dobę zaopatruje 1820 mieszkańców. Ujęciem wody dla wodociągu są dwie studnie głębinowe. W okresie sprawozdawczym wodę do badań w ramach nadzoru sanitarnego pobierano pięciokrotnie, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej również pięć razy. W próbkach wody nie stwierdzono przekroczeń parametrów fizyko-chemicznych.

W lipcu 2016 roku przeprowadzono bieżącą kontrolę sanitarną stacji uzdatniania wody wraz z przyległą strefą ochrony bezpośredniej, podczas której stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-technicznych w obiekcie w postaci złego stanu sufitu i ściany w hali filtrów. W porównaniu do roku ubiegłego stan sanitarny obiektu uległ niewielkiemu pogorszeniu. Usunięcie uchybienia potwierdzono podczas kontroli sprawdzającej (brak problemu w wyegzekwowaniu od właściciela/zarządcy obiektu poprawy dot. ww. uchybień).

Wodociąg Publiczny Bartoszkówka

Wodociąg o produkcji 278 l/dobę zaopatruje 2216 mieszkańców. Ujęciem wody dla wodociągu są dwie studnie głębinowe. W okresie sprawozdawczym wodę do badań w ramach nadzoru sanitarnego pobierano pięciokrotnie, natomiast w ramach kontroli

wewnętrznej również pięć razy. Badania wody nie wykazały przekroczenia parametrów określających przydatność do spożycia przez ludzi.

W sierpniu 2016 roku przeprowadzono bieżącą kontrolę sanitarną stacji uzdatniania wody wraz z przyległą strefą ochrony bezpośredniej. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

W porównaniu do roku ubiegłego stan sanitarny obiektu utrzymuje się na stałym, dobrym poziomie.

Wodociąg Publiczny Żelechów

Wodociąg o produkcji 566,05 l/dobę zaopatruje 3380 mieszkańców. Ujęciem wody dla wodociągu są dwie studnie głębinowe. W okresie sprawozdawczym wodę do badań w ramach nadzoru sanitarnego pobierano pięciokrotnie, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej również pięć razy. W żadnej nie stwierdzono przekroczeń parametrów określających przydatność do spożycia przez ludzi.

W sierpniu 2016 roku przeprowadzono bieżącą kontrolę sanitarną stacji uzdatniania wody wraz z przyległą strefą ochrony bezpośredniej, podczas której nie stwierdzono nieprawidłowości.

W porównaniu do roku ubiegłego stan sanitarny obiektu utrzymuje się na stałym, dobrym poziomie.

Wodociąg Publiczny Musuły

Wodociąg o produkcji 357 l/dobę zaopatruje 2284 mieszkańców. Ujęciem wody dla wodociągu są dwie studnie głębinowe. W okresie sprawozdawczym wodę do badań pobierano pięciokrotnie, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej czterokrotnie. W żadnej nie stwierdzono przekroczeń parametrów określających przydatność do spożycia przez ludzi.

W sierpniu 2016 roku przeprowadzono bieżącą kontrolę sanitarną stacji uzdatniania wody wraz z przyległą strefą ochrony bezpośredniej. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

W porównaniu do roku ubiegłego stan sanitarny obiektu utrzymuje się na stałym, dobrym poziomie.

Wodociąg Publiczny Podkowa Leśna

Wodociąg o produkcji 546 l/dobę zaopatruje 4000 mieszkańców. Ujęciem wody dla wodociągu są dwie studnie głębinowe. W okresie sprawozdawczym wodę do badań w ramach nadzoru sanitarnego pobierano pięciokrotnie, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej również pięć razy. W żadnej nie stwierdzono przekroczeń parametrów określających przydatność do spożycia przez ludzi.

W sierpniu 2016 roku przeprowadzono bieżącą kontrolę sanitarną stacji uzdatniania wody wraz z przyległą strefą ochrony bezpośredniej. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości. W porównaniu do roku ubiegłego stan sanitarny obiektu utrzymuje się na stałym, dobrym poziomie.

Wodociąg Publiczny Kozery Nowe

Wodociąg o produkcji 810 l/dobę zaopatruje łącznie z Wodociągiem Publicznym Bieganów 3021 przyłączy. Ujęciem wody dla wodociągu jest jedna studnia głębinowa. W okresie sprawozdawczym wodę do badań pobierano pięciokrotnie, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej siedmiokrotnie. W żadnej nie stwierdzono przekroczeń parametrów określających przydatność do spożycia przez ludzi.

W sierpniu 2016 roku przeprowadzono bieżącą kontrolę sanitarną stacji uzdatniania wody wraz z przyległą strefą ochrony bezpośredniej. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości. W porównaniu do roku ubiegłego stan sanitarny obiektów utrzymuje się na stałym, dobrym poziomie.

3.3. Wodociągi o wydajności 1000 – 10 000 m³/dobę

Wodociąg Publiczny Bieganów

Wodociąg o produkcji 1104 l/dobę zaopatruje łącznie z Wodociągiem Publicznym Kozery Nowe 3021 przyłączy. Ujęciem wody dla wodociągu są dwie studnie głębinowe. W okresie sprawozdawczym wodę do badań pobierano pięciokrotnie, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej sześciokrotnie. W jednej próbce stwierdzono przekroczenia wartości parametru chemicznego - manganu. W związku z powyższym wszczęto postępowania

administracyjne, w wyniku których zaplanowano i zrealizowano działania naprawcze, które przywróciły prawidłową jakość wody, co potwierdziły pozytywne wyniki badań wody przeprowadzone w ramach kontroli wewnętrznej.

W sierpniu 2016 roku przeprowadzono bieżącą kontrolę sanitarną stacji uzdatniania wody wraz z przyległą strefą ochrony bezpośredniej. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości. W porównaniu do roku ubiegłego stan sanitarny obiektów utrzymuje się na stałym, dobrym poziomie.

Wodociąg Publiczny Grodzisk Mazowiecki

Wodociąg o produkcji 6681,7 l/dobę zaopatruje łącznie z Wodociągiem Publicznym Dąbrówka 42261 mieszkańców. Ujęciem wody dla wodociągu jest dziesięć studni głębinowych. W okresie sprawozdawczym wodę do badań w ramach nadzoru sanitarnego pobierano dwanaście razy, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej dwadzieścia osiem razy. W żadnej próbkce nie stwierdzono przekroczeń badanych parametrów.

W lipcu 2016 roku przeprowadzono bieżące kontrole sanitarne czterech Stacji Uzdatniania Wody zaopatrujących Wodociąg Publiczny w Grodzisku Mazowieckim wraz z przyległą strefą ochrony bezpośredniej. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości. W porównaniu do roku ubiegłego stan sanitarny obiektów utrzymuje się na stałym, dobrym poziomie.

Wodociąg Publiczny Milanówek

Wodociąg o produkcji 1761 l/dobę zaopatruje 15449 mieszkańców. Ujęciem wody dla wodociągu jest sześć studni głębinowych. W okresie sprawozdawczym wodę do badań pobierano jedenaście razy, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej dwanaście razy. W jednej próbkce stwierdzono przekroczenia wartości parametru chemicznego - manganu. W związku z powyższym wszczęto postępowania administracyjne, w wyniku których zaplanowano i zrealizowano działania naprawcze, które przywróciły prawidłową jakość wody, co potwierdziły pozytywne wyniki badań wody przeprowadzone w ramach kontroli wewnętrznej.

W sierpniu 2016 roku przeprowadzono bieżące kontrole sanitarne trzech Stacji Uzdatniania Wody zaopatrujących Wodociąg Publiczny w Milanówku wraz z przyległą strefą ochrony bezpośredniej. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości. W porównaniu do roku ubiegłego stan sanitarny obiektów utrzymuje się na stałym, dobrym poziomie.

3.4. Wodociągi o wydajności 10 000 – 100 000 m³/dobę - brak

3.5. Wodociągi o wydajności >100 000 m³/dobę - brak

3.6. Wodociągi ogółem.

Wszystkie wodociągi na terenie powiatu grodziskiego są corocznie uwzględniane w harmonogramie kontroli. Nadzór Sekcji Higieny Komunalnej obejmuje łącznie 9 wodociągów o produkcji 100-1000 m³/dobę oraz 3 wodociągi o produkcji 1000-10000 m³/dobę. Działania podejmowane przez PPIS w ramach bieżącego nadzoru przyczyniły się do usunięcia wszystkich stwierdzonych uchybień w trakcie przeprowadzanych kontroli sanitarno-technicznych.

3.7. Inne podmioty - brak

3.8. Studnie publiczne - brak

4. Ujęcia wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia.

Na terenie powiatu grodziskiego nie występują ujęcia wód powierzchniowych wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia.

5. Ocena jakości wody w kąpieliskach opartych na wodach powierzchniowych

Pływalnia „Wodnik 2000” Grodzisk Maz., ul. Montwiłła 41 (obiekt całoroczny)

Obiekt zaopatruje w wodę wodociąg publiczny w Grodzisku Mazowieckim. Basen posiada 4 niecki tj. basen sportowy, basen rekreacyjny, brodzik oraz jacuzzi. W bieżącym roku

zostały oddane do użytku dwie wanny (funkcjonują przez cały rok), a także Wodny Plac Zabaw (funkcjonuje w okresie letnim). W roku 2016 w życie weszło Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015r. poz. 2016). W okresie sprawozdawczym wodę do badań pobierano trzydzieści dwa razy. Wielokrotnie zostawały przekroczone wartości chemiczne takie jak: chlor wolny, chlor związany, pH, chloroform, suma THM. Zdarzały się również pojedyncze przypadki przekroczeń parametrów mikrobiologicznych: mikroorganizmy, *Pseudomonas aeruginosa*, *Legionella sp.*. W związku z powyższym wszczęto postępowanie administracyjne nakazujące wyeliminowanie ponadnormatywnych zawartości ww. parametrów chemicznych mające na celu przywrócenie prawidłowej jakości wody zgodnej z ww. rozporządzeniem. Postępowanie jest w toku.

W lipcu 2016 roku przeprowadzono bieżącą kontrolę sanitarną obiektu, która nie wykazała nieprawidłowości sanitarno-higienicznych. W porównaniu z rokiem ubiegłym stan sanitarny obiektu w obszarze udostępnionym dla klientów utrzymuje się na stałym poziomie.

Basen sezonowy odkryty w Milanówku, ul. Sportowa 7

Omawiany obiekt w roku 2016 był nieczynny.

Kąpieliska

W sezonie letnim 2016 roku na terenie powiatu grodzkiego nie organizowano kąpielisk.

II. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.

1. Szpitale, zakłady opiekuńczo - lecznicze i zakłady pielęgnacyjno - opiekuńcze

Obiekty	Liczba obiektów w	Liczba skontrolowanych	Liczba wydanych decyzji merytorycznych (bez decyzji zmieniających termin wykonania nałożonych obowiązków)	Liczba nałożonych mandatów	Kwota mandatów
<i>Szpitala</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Zakłady Opiekuńczo-Lecznicze</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Zakłady Pielęgnacyjno-Opiekuńcze</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Grodzisku Mazowieckim nie posiada pod swoim nadzorem szpitali, zakładów opiekuńczo-leczniczych, jak również zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych.

1.1. Zaopatrzenie w wodę i gospodarka ściekowa.

1.2. Prosektoria.

1.3. Pralnie.

1.4. Postępowanie z odpadami.

1.5. Pomieszczenia socjalne i otoczenie szpitali.

2. Domy pomocy społecznej oraz inne placówki zapewniające całodobową opiekę nad osobami niepełnosprawnymi, w podeszłym wieku oraz przewlekle chorymi

<i>Obiekty</i>	<i>Liczba obiektów</i>	<i>Liczba skontrolowanych</i>	<i>Liczba wydanych decyzji merytorycznych (bez decyzji zmieniających termin wykonania nałożonych obowiązków)</i>	<i>Liczba nałożonych mandatów</i>	<i>Kwota mandatów</i>
<i>Domy Pomocy Społecznej</i>	0	0	0	0	0
<i>Inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej</i>	0	0	0	0	0
<i>Inne placówki zapewniające całodobową opiekę</i>	7	3	2	3	1500

Dzienny Ośrodek Wsparcia dla Osób Starszych ul. Kościuszki 116, Milanówek - Obiekt zajmuje 72 miejsce w rejestrze Domów Pomocy Społecznej Województwa Mazowieckiego, Decyzja nr WPS.II.AG.9013/4/04 z dnia 23.02.2004r. Obiekt został objęty nadzorem PSSE w 2014r. W 2015r. działalność Ośrodka została zawieszona do czasu otrzymania dotacji na funkcjonowanie placówki. Obiekt nie został skontrolowany.

Dom Rehabilitacyjno-Opiekuńczy Katolickiego Stowarzyszenia Niepełnosprawnych Archidiecezji Warszawskiej ul. Piasta 5, Milanówek - Obiekt zajmuje 2 miejsce w rejestrze Domów Pomocy Społecznej Województwa Mazowieckiego, Decyzja nr 9013/2/2001 z dnia 08.02.2001r.

Stowarzyszenie MONAR – Krótkoterminowy Ośrodek Terapii i Rehabilitacji Uzależnień w Budach Zosinych – placówka pomaga osobom z problemem narkotykowym i udziela specjalistycznej pomocy w zakresie konsultacji, terapii indywidualnej i grupowej, pomoc ambulatoryjną oraz stacjonarną terapię i rehabilitację dla osób uzależnionych.

Dom opieki HENRY, ul. Spokojna 14, Międzyborów, gm. Jaktorów – Obiekt zajmuje 70 miejsce w rejestrze placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, w tym

prowadzonych na podstawie przepisów o działalności gospodarczej, Decyzja Wojewody Mazowieckiego nr 2/2012 z dnia 31.01.2012r. na czas nieokreślony.

Dom dla Osób Starszych „Marta” – Drybus 10A, gm. Baranów - Obiekt zajmuje 23 miejsce w rejestrze placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, w tym prowadzonych na podstawie przepisów o działalności gospodarczej, Decyzja Wojewody Mazowieckiego nr 1/2008 z dnia 07.03.2008r. na czas nieokreślony. W 2016r. przeprowadzono w obiekcie jedną bieżącą kontrolę sanitarną razem z Sekcją Epidemiologii. Wykazano nieprawidłowości w postaci braku procedur sanitarnych w gabinecie medycznym. Wszystkie nieprawidłowości zostały usunięte.

PHU Twój Domek ul. Piotra Skargi 3, 05-822 Milanówek - Obiekt nie posiada aktualnego zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku. Obiekt został skontrolowany wielokrotnie w ciągu 2016r. Kontrole wykazały szereg nieprawidłowości w zakresie wymagań higieniczno-sanitarnych. W porównaniu do roku ubiegłego stan sanitarny obiektu uległ znaczącemu pogorszeniu. Istniał bardzo duży problem w wyegzekwowaniu od właściciela obiektu poprawy warunków sanitarnych. Działania podejmowane przez PPIS w ramach bieżącego nadzoru przyczyniły się do usunięcia wszystkich stwierdzonych uchybień w trakcie przeprowadzanych kontroli sanitarno-technicznych. Niemniej jednak w dość krótkim czasie do PPIS wpływała kolejna skarga na stan sanitarny i techniczny w ww. obiekcie.

W powyższym obiekcie została pobrana woda do badań w kierunku *Legionella sp.* przez PSSE w Grodzisku Mazowieckim. Wyniki badań nie wykazały przekroczeń normy.

PHU Twój Domek Podkowa, ul. Jaworowa 23, 05-807 Podkowa Leśna – obiekt przekazany w 2015r. pod nadzór Sekcji Higieny Komunalnej; otrzymał pozytywną opinię Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w kwietniu 2015r. Właścicielem tego obiektu jest ta sama osoba co placówka zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku zlokalizowana w Milanówku przy

ul. Piotra Skargi 3. Kontrola przeprowadzona w 2016r. w tym obiekcie wykazały nieprawidłowości. Również w tym przypadku istniał problem w wyegzekwowaniu od właściciela obiektu poprawy warunków sanitarnych. Działania podejmowane przez PPIS w ramach bieżącego nadzoru przyczyniły się do usunięcia wszystkich stwierdzonych uchybień w trakcie przeprowadzanych kontroli sanitarno-technicznych. W porównaniu do placówki w Milanówku obiekt ten był jednak w lepszym stanie.

3. Dworce

<i>Obiekty</i>	<i>Liczba obiektów</i>	<i>Liczba skontrolowanych</i>	<i>Liczba wydanych decyzji merytorycznych (bez decyzji zmieniających termin wykonania nałożonych obowiązków)</i>	<i>Liczba nałożonych mandatów</i>	<i>Kwota mandatów</i>
<i>Dworce i Stacje kolejowe</i>	21	16	0	0	0
<i>Dworce autobusowe</i>	0	0	0	0	0
<i>Porty lotnicze</i>	0	0	0	0	0

Stacje WKD: Grodzisk Mazowiecki (Radońska), Podkowa Leśna (Główna) - Budynek stacji zaopatrzone w zaplecze sanitarno-socjalne z doprowadzoną ciepłą i zimną wodą bieżącą z wodociągu publicznego, ścieki odprowadzane do kanalizacji miejskiej. Perony stacji wyłożone kostką brukową, zapewniono kosze na śmieci, wiatę z ławką dla podróżnych oraz kabinę TOI-TOI. Ponadto zapewniono wiaty na rowery. Teren wokół stacji utrzymany w czystości. W porównaniu z rokiem ubiegłym stan sanitarny i techniczny stacji obsługiwanych przez Warszawską Kolej Dojazdową jest bardzo dobry i systematycznie ulega poprawie.

Przystanki WKD: Grodzisk Mazowiecki (Jordanowice, Piaskowa, Okrężna), Polesie, Milanówek Grudów, Podkowa Leśna Wschodnia, Podkowa Leśna Zachodnia, Kazimierówka, Brzózki - Tereny wokół przystanków i przytorza utrzymane w czystości, wszystkie perony wyłożone kostką brukową. Wszędzie zapewniono podjazdy dla niepełnosprawnych, wypukłe płytki dla osób niewidomych, kosze na śmieci oraz wiaty z ławkami dla podróżnych. Przy przystanku Okrężna i Podkowa Leśna Wschodnia zapewniono parkingi dla samochodów w ramach akcji „Parkuj i jedź”. Ponadto przy przystanku Podkowa

Leśna Wschodnia zapewnione są wiaty na rowery. Za czystość dworców, przystanków oraz terenów przytorza odpowiada firma zewnętrzna. Teren sprząwany jest codziennie. Stan sanitarny i techniczny przystanków obsługiwanych przez Warszawską Kolej Dojazdową w porównaniu do roku ubiegłego jest bardzo dobry i systematycznie ulega poprawie.

Dworzec PKP Grodzisk Mazowiecki – W wyniku kontroli przeprowadzonej w lipcu 2016r. nie stwierdzono nieprawidłowości.

Przystanek PKP Milanówek – W wyniku kontroli przeprowadzonej w sierpniu 2016r. nie stwierdzono nieprawidłowości.

Przystanek PKP Międzyborów – W wyniku kontroli przeprowadzonej w sierpniu 2016r. nie stwierdzono nieprawidłowości.

Przystanek PKP Jaktorów - W wyniku kontroli przeprowadzonej w sierpniu 2016r. nie stwierdzono nieprawidłowości.

Dworzec PKP Boża Wola - W 2016r. nie przeprowadzono w obiekcie kontroli sanitarnej.

4. Środki transportu

Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Grodzisku Mazowieckim Sp. z o. o. ul. Chełmońskiego 33. - W wyniku kontroli przeprowadzonej w sierpniu 2016r. nie stwierdzono nieprawidłowości. Skontrolowano zostały autobusy miejskie, które były utrzymane w czystości i porządku: siedziska i podłoga czyste, pojazdy myte w myjni raz na dzień, zapewniono miejsca dla osób niepełnosprawnych.

5. Noclegownie dla bezdomnych

<i>Obiekty</i>	<i>Liczba obiektów</i>	<i>Liczba skontrolowanych</i>	<i>Liczba wydanych decyzji merytorycznych (bez decyzji zmieniających termin wykonania nałożonych obowiązków)</i>	<i>Liczba nałożonych mandatów</i>	<i>Kwota mandatów</i>
<i>Noclegownie dla bezdomnych</i>	1	1	0	0	0

Gospodarstwo Rolne Dla Bezdomnych Pieńki Zarębskie - Nadzorem sanitarnym objęte jest Schronisko dla Osób Bezdomnych „Caritas Archidiecezji Warszawskiej”, zlokalizowane przy ul. Fiołkowej 35 w Pieńkach Zarębskich, gm. Żabia Wola. W 2016r. przeprowadzono w obiekcie jedną bieżącą kontrolą sanitarną zgodnie z harmonogramem na rok 2016. W schronisku znajduje się kuchnia, jadalnia połączona ze świetlicą oraz osiem pokoi noclegowych. Każde piętro posiada własną toaletę oraz pomieszczenie natryskowe. Docelowo w placówce może przebywać 16 osób. Podczas kontroli, w trakcie której w obiekcie przebywało 12 mężczyzn, stwierdzono zapas czystej bielizny pościelowej, środków porządkowych oraz drewna opałowego. Przebywający w Schronisku sami odpowiadali za czystość zajmowanych pomieszczeń oraz przygotowywali posiłki. Ogólny stan sanitarno-porządkowy należy określić jako dobry.

6. Ustępy publicznie i toalety ogólnodostępne

<i>Obiekty</i>	<i>Liczba obiektów</i>	<i>Liczba skontrolowanych</i>	<i>Liczba wydanych decyzji merytorycznych (bez decyzji zmieniających termin wykonania nałożonych obowiązków)</i>	<i>Liczba nałożonych mandatów</i>	<i>Kwota mandatów</i>
<i>Ustępy publiczne</i>	31	31	0	0	0
<i>Ustępy ogólnodostępne</i>	20	0	0	0	0

W 2016r. skontrolowano zgodnie z harmonogramem jedną skanalizowaną toaletę ogólnodostępną zlokalizowaną przy ulicy Wólczyńskiej w Grodzisku Mazowieckim. Pawilon toalety utrzymano we właściwym stanie sanitarno-higienicznym; stwierdzono kilka drobnych uchybień technicznych, które zostały szybko usunięte, co potwierdzono w trakcie kontroli sprawdzającej. Zapewniono podjazd dla osób niepełnosprawnych. Pomieszczenie

wyposażono w miskę ustępową, umywalkę, pojemnik na odpady oraz dozownik na mydło. Teren wokół toalety utrzymano w czystości.

W 2016r skontrolowano również 16 toalet publicznych typu TOI-TOI na terenie miasta Grodzisk Mazowiecki, 10 toalet publicznych typu TOI-TOI na terenie miasta Milanówek oraz 4 toalety publiczne typu TOI-TOI na terenie miasta Podkowa Leśna. Ich stan sanitarno-higieniczny był zachowany.

7. Obiekty hotelarskie

<i>Obiekty</i>	<i>Liczba obiektów</i>	<i>Liczba skontrolowanych</i>	<i>Liczba wydanych decyzji merytorycznych (bez decyzji zmieniających termin wykonania nałożonych obowiązków)</i>	<i>Liczba nałożonych mandatów</i>	<i>Kwota mandatów</i>
<i>Hotele</i>	<i>7</i>	<i>1</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Motele</i>	<i>1</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Pensjonaty</i>	<i>2</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie</i>	<i>10</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Na terenie powiatu grodziskiego nadzór sanitarny obejmował 7 hoteli, jeden motel, dwa pensjonaty oraz 10 obiektów, w których świadczone usługi hotelarskie. Skontrolowano następujące obiekty: Hotel Palatium, Motel Wasbruk.

W Hotelu Palatium nie wykazano nieprawidłowości. Obiekty utrzymany w czystości. Wodę do obiektu dostarcza wodociąg publiczny. Wyniki badań wody w wymienionym wodociągu odpowiadały normom ustalonym w rozporządzeniu w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2015r., poz. 1989). Nie odnotowano nieprawidłowości w zakresie gromadzenia nieczystości płynnych, które odprowadzono do kanalizacji miejskiej. W obiekcie prowadzono segregację bielizny czystej i brudnej. Zapewniono odpowiedni zapas czystej bielizny i pościeli oraz środków czystości. Pokoje gościnne były zadbane i panował w nich porządek.

Nieprawidłowości w postaci nieprawidłowego stanu sanitarno-technicznego pomieszczenia do spania, spożywania posiłków oraz toalety damskiej stwierdzono tylko w Motelu Wasbruk. Wszystkie nieprawidłowości zostały usunięte, co potwierdziła kontrola sprawdzająca.

8. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej

Obiekty	Liczba obiektów	Liczba skontrolowanych	Liczba wydanych decyzji merytorycznych (bez decyzji zmieniających termin wykonania nałożonych obowiązków)	Liczba nałożonych mandatów	Kwota mandatów
Zakłady fryzjerskie	64	43	0	4	400zł
Zakłady Kosmetyczne	36	32	0	1	200zł
Salony odnowy biologicznej	1	1	0	0	0
Salony tatuażu	1	1	0	0	0
Inne zakłady świadczące więcej niż jedną z usług: fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej, tatuażu	50	39	0	8	1650zł

Sekcja Higieny Komunalnej PSSE w Grodzisku Mazowieckim w ewidencji na dzień 31.12.2016r. obejmowała nadzorem łącznie 162 obiekty typu: zakłady fryzjerskie, zakłady fryzjersko-kosmetyczne, salony kosmetyczne, salony tatuażu i odnowy biologicznej. W porównaniu do roku 2015 liczba poszczególnych rodzajów zakładów utrzymała się na zbliżonym poziomie. Zanotowano niewielki wzrost liczby zakładów świadczących wyłącznie usługi fryzjerskie bądź kosmetyczne. Liczba zakładów świadczących więcej niż jedną z usług: fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej nieznacznie spadła.

W wyniku bieżącego nadzoru sanitarnego wydawano zalecenia z krótkim terminem wykonania oraz nakładano grzywny za wykroczenia związane najczęściej z nieprawidłową dezynfekcją narzędzi pracy bądź brakiem odpowiednich środków dezynfekcyjnych. W roku sprawozdawczym za bieżące uchybienia nałożono 13 mandatów karnych na łączną kwotę 2250 zł. Do najczęściej stwierdzanych nieprawidłowości należały:

- brak rozdziału odzieży wierzchniej i roboczej,
- brak środka dezynfekcyjnego bądź używanie środków z nieaktualną datą przydatności,
- brak procedur dotyczących postępowania ze sprzętem kosmetycznym bądź fryzjerskim,

Przeprowadzone kontrole sprawdzające w zakładach, w których wystawiono mandaty i zalecenia wykazały usunięcie nieprawidłowości.

Obserwuje się, że ilość obiektów, w których stwierdzone są nieprawidłowości utrzymuje się na podobnym poziomie. W porównaniu z latami ubiegłymi widać zdecydowaną poprawę warunków sanitarnych w kontrolowanych obiektach. Wyposażenie zakładów zwykle jest właściwe. Kontrole wykazały jednak, że nie zawsze przestrzegane są stosowne procedury dotyczące ochrony przed zakażeniami. Wydaje się, że w obiektach, w których częściej przeprowadzano kontrole, zasady higieny były rzetelniej respektowane. Brak kontroli w obiekcie w dłuższym odstępie czasowym sprzyjał ujawnieniu uchybień sanitarno-higienicznych. W większości jednak zakładów fryzjerskich i fryzjersko-kosmetycznych utrzymano właściwy stan sanitarno-porządkowy i sanitarno-techniczny.

9. Inne obiekty użyteczności publicznej

W 2016 roku skontrolowano 10 aptek, 2 laboratoria, 2 zakłady pogrzebowe, chłodnię na cmentarzu, gabinet podologiczny, Ośrodek Kultury w Grodzisku Mazowieckim, 3 parki, „Deptak” w Grodzisku Mazowieckim, Stadion Miejski w Grodzisku Mazowieckim, Stadion Miejski w Milanówku, Centrum „Strefa Ruchu” w Książenicach oraz Halę Sportową w Grodzisku Mazowieckim. W jednej aptece stwierdzono nieprawidłowości wiążące się z koniecznością wymiany drzwi, kratki wentylacyjnej o płytki w podłodze. W Hali Sportowej stwierdzono nieprawidłowości w postaci zacieków na suficie, uszkodzonej kratki wentylacyjnej i brudnych podłóg, natomiast w zakładach pogrzebowych stwierdzono braki w dokumentacji oceny ryzyka zawodowego oraz stosowanie płynu dezynfekującego po upływie terminu przydatności. Wydawano zalecenia zapewnienia właściwego stanu sanitarnego wyposażenia obiektów oraz uzupełnienia dokumentacji i nie było problemów z wyegzekwowaniem tych obowiązków. Ogólny stan sanitarny pozostałych obiektów był zadowalający.

10. Cmentarze

W 2016r. nie przeprowadzono kontroli sanitarnych cmentarzy znajdujących się na terenie powiatu grodziskiego – kontrole zaplanowano w harmonogramie na 2017r.

11. Skargi i interwencje

W roku sprawozdawczym 2016 do Higieny Komunalnej PSSE w Grodzisku Mazowieckim wpłynęły 42 interwencje dotyczących stanu sanitarno-porządkowego na terenie powiatu. Wniesiono 15 interwencji pisemnych oraz 26 telefonicznych, 1 interwencję wniesiono osobiście. Przeprowadzono 6 kontroli interwencyjnych. 11 interwencji przekazano do rozpatrzenia zgodnie z kompetencjami władzom administracji samorządowej bądź właściwym merytorycznie jednostkom oraz wystosowano pisma do wnoszących interwencję, zawiadamiające o przekazaniu sprawy zgodnie z właściwością.

Interwencje w 2016 r. dotyczyły przede wszystkim: nieodpowiedniej jakości wody przeznaczonej do spożycia, niewłaściwego stanu sanitarnego posesji (m.in. gromadzenie odpadów, obecność gryzoni), niewłaściwych warunków sanitarno-higienicznych w domach opieki całodobowej.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Grodzisku Mazowieckim przyczynił się do rozpatrzenia wymienionych interwencji poprzez działania własne, tj. przeprowadzone kontrole interwencyjne bądź poprzez zmobilizowanie do podjęcia działań odpowiednie Władze Samorządowe, jak i osoby prowadzące działalność gospodarczą, w których intencji leżało rozwiązanie sprawy i poprawa stanu sanitarnego obiektów.

Podsumowanie

Ogólny stan sanitarny powiatu należy określić jako dobry. W wyniku przeprowadzonych kontroli obiektów użyteczności publicznej oraz innych obiektów objętych nadzorem sekcji higieny komunalnej nie stwierdzono rażących zaniedbań. Należy jednak podkreślić, że stan sanitarno-higieniczny w obiektach zastany przez klienta może się różnić od stanu podczas kontroli w związku z obowiązkiem zawiadamiania podmiotów gospodarczych o zamiarze wszczęcia kontroli zgodnie z art. 79 ust. 1 i 4 Ustawy o swobodzie działalności gospodarczej z dnia 2 lipca 2004r. (Dz. U. z 2015r., poz. 584 z późn. zm.).

Problem egzekwowania poprawy warunków sanitarnych i technicznych od właścicieli czy też zarządców podmiotów w 2016 roku praktycznie nie występował, co może świadczyć o zwiększonej chęci współpracy ze strony kontrolowanych. Największe trudności jakie wystąpiły w 2016r. związane były z zapewnieniem właściwych warunków sanitarno-higienicznych w domu opieki całodobowej przy ul. Piotra Skargi 3 w Milanówku.

Porównując rok 2015 i 2016 należy stwierdzić, że działania podejmowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w ramach bieżącego nadzoru przyczyniły się do poprawy stanu sanitarnego kontrolowanych obiektów. Kontrole w nadzorowanych obiektach niewątpliwie mobilizują właścicieli do staranności w spełnianiu wymagań, jakie są im stawiane. Zwiększa się również poziom świadomości oraz wiedzy osób prowadzących obiekty, co przy jednoczesnym wzroście konkurencji i starań o pozyskanie klientów przenosi się na jakość świadczonych usług i dbałość o zapewnienie właściwych warunków sanitarnych. W związku z powyższym konieczna jest kontynuacja działań mających na celu utrzymywanie właściwego stanu sanitarnego podmiotów zewidencjonowanych w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Grodzisku Mazowieckim, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów, w stosunku do których wydano decyzje administracyjne oraz tych, w których stwierdzono nieprawidłowości.

III. Ocena stanu sanitarnego obiektów objętych nadzorem przez Sekcję Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku

ROK 2016

Ocena stanu sanitarnego nadzorowanych obiektów żywności i żywienia – porównanie liczbowe do roku 2015

Lp.	Wyszczególnienie	Rok 2015	Rok 2016
1.	Liczba obiektów wg ewidencji/ wg rejestru zakładów w ciągu roku	1023	1188
2.	Liczba obiektów skontrolowanych	302	461
3.	Liczba obiektów sklasyfikowanych/ ocenionych na podstawie arkuszy oceny stanu sanitarnego	103	93
4.	Liczba obiektów o złym stanie sanitarnym (na podstawie arkuszy oceny stanu	0	0
5.	sanitarnego)/niezgodnych	369	540
	Liczba przeprowadzonych kontroli i rekontroli ogółem, w tym:	103	93
a.	Kontroli kompleksowych	212	379
b.	Kontroli tematycznych	31	32
c.	Kontroli interwencyjnych	23	36
d.	Kontroli sprawdzających		
6.	Liczba wydanych decyzji administracyjnych	19	19
7.	w tym: przerwania produkcji i unieruchomienia	0 21	2 29
8.	Liczba nałożonych mandatów	4500	7900
9.	Kwota nałożonych mandatów		
10.	Liczba wniosków skierowanych do Sądu Grodzkiego	-	-
11.	Liczba wniosków o nałożenie kar pieniężnych przez PWIS	0	3
12.	Liczba aktów oskarżenia i zawiadomień do prokuratury	-	-
13.	Liczba prób żywności i przedmiotów użytku pobranych i zbadanych	202	241
14.	Liczba prób żywności i przedmiotów użytku zdyskwalifikowanych	3	11

Sekcja Higieny Żywności Żywienia i Przedmiotów Użytku Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Grodzisku Mazowieckim w ciągu 2016r. obejmowała nadzorem sanitarnym 1188 obiekty oraz 6 obiektów zajmujących się produkcją i obrotem kosmetykami.

W obiektach tych przeprowadzono w 2016r. ogółem 540 kontroli i rekontroli, w tym:

- 93 kontrole kompleksowe
- 379 kontroli tematycznych
- 32 kontrole interwencyjne
- 36 kontroli sprawdzających

oraz 1 kontrola kompleksowa w zakładzie zajmującym się produkcją kosmetyków.

Kontrole tematyczne podejmowane były w przypadkach:

- złożenia wniosku o wydanie decyzji zatwierdzającej i wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS,
- złożenia wniosku o dokonanie zmian w rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS – rozszerzenie działalności,
- podania o wydanie opinii potwierdzającej spełnienie wymagań sanitarno-technicznych środka transportu do przewozu żywności,
- poboru do badań laboratoryjnych w WSSE w Warszawie oraz laboratoriów zewnętrznych prób środków spożywczych – zgodnie z harmonogramem,
- wzmożenia nadzoru nad obiektami prowadzącymi sprzedaż mięsa i wędlin, w związku z wystąpieniem przypadków afrykańskiego pomoru świń na terenie RP,
- uzyskania informacji z PIS MSW na obszarze województwa mazowieckiego o konieczności sprawdzenia warunków zakwaterowania przedstawicieli Policji zabezpieczających organizację NATO,
- wzmożenia nadzoru nad obiektami oferującymi środki spożywcze dla uczestników szczytu NATO,
- wzmożenia nadzoru nad obiektami oferującymi środki spożywcze dla uczestników Światowych Dni Młodzieży,
- uzyskania informacji o zakwestionowanych próbkach lodów,
- podania o wydanie opinii sanitarnej niezbędnej do uzyskania/przedłużenia koncesji na sprzedaż detaliczną lub hurtową alkoholu.

Kontrole interwencyjne podejmowano w związku z powiadomieniami w systemie RASFF, w związku ze zgłoszeniami konsumentów oraz w przypadku wystąpienia zatrucia pokarmowego.

W wyniku przeprowadzonych w 2016r. kontroli wydano tyle samo decyzji administracyjnych w porównaniu z 2014r. tj. 19 szt., jednakże wzrosła liczba decyzji wstrzymania działalności produkcyjnej w obiekcie (w stosunku do roku 2015 liczba decyzji unieruchomienia zwiększyła się z 0 do 2 szt.). W związku z powyższym, w 2016r. nałożono również więcej mandatów karnych. Jednocześnie, z uwagi na stwierdzone nieprawidłowości o większym ryzyku, nałożone mandaty opiewały na większą kwotę (w 2016r. wydano 29 szt. na sumę 7900 zł., zaś w 2015r. - 21 szt. na kwotę 4500 zł.). Liczba obiektów objętych nadzorem w 2016r. zwiększyła się w stosunku do roku 2015r. (1023 obiekty w 2015r. i 1188 obiektów w 2016r.). Porównując liczbę kontroli należy zauważyć, że w roku 2016 przeprowadzono znacznie większą ilość kontroli i rekontroli ogółem tj. 540 kontroli i rekontroli oraz 1 kontrola w obiekcie produkcji kosmetyków, zaś w 2015r. 369 kontroli i rekontroli. Wynikało to z konieczności przeprowadzenia znacznie większej liczby kontroli tematycznych w związku z organizacją w Polsce Światowych Dni Młodzieży i szczytu NATO oraz wzmożonym nadzorem nad obiektami prowadzącymi sprzedaż mięsa i produktów mięsnych po wystąpieniu przypadków afrykańskiego pomoru świń na terenie RP. W roku 2016 przeprowadzono 379 kontroli tematycznych, zaś w 2015r. - 212., w związku z czym wzrosła również znacznie liczba kontroli sprawdzających mających na celu potwierdzenie usunięcia uchybień stwierdzanych podczas kontroli sanitarnych (w 2015r. - 23, zaś w 2016r. - 36). Jednocześnie, liczba kontroli interwencyjnych pozostała na porównywalnym poziomie (w 2016r. - 32, zaś w 2015r. - 31). Przeprowadzono nieznacznie mniej kontroli kompleksowych z wykorzystaniem arkusza oceny stanu sanitarnego (w 2016r. - 93, zaś w 2015r. - 103). Jednakże, ogółem w roku 2016 przeprowadzono znacznie większą ilość kontroli i rekontroli tj. 541 kontroli i rekontroli, pomimo trudnej sytuacji kadrowej (w Sekcji HŻŻiPU zatrudnione 4 osoby oraz duża rotacja pracowników w ciągu roku i wiążąca się z tym konieczność szkolenia nowego personelu).

Ponadto w roku 2016, zgodnie z harmonogramem otrzymanym z WSSE w Warszawie pobrano i przekazano do badań w WSSE w Warszawie i laboratoriów zewnętrznych znacznie większą liczbę prób środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością tj. 241 prób, natomiast w roku 2015 – 202 próby.

STWIERDZANE NIEPRAWIDŁOWOŚCI:

- brak decyzji zatwierdzającej wydanej przez właściwego PPIS,
- brak złożenia wniosku o wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS
- brak do wglądu orzeczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych personelu,
- brak szafki lub niedostateczna ilość szafek do przechowywania odzieży wierzchniej i ochronnej personelu,
- brak szafki na sprzęt porządkowy i środki myjąco – dezynfekcyjne,
- sprzęt porządkowy przechowywany w miejscach przypadkowych,
- środki spożywcze przechowywane nieprawidłowo, bez zabezpieczenia przed zanieczyszczeniem, w niewłaściwych miejscach, poza urządzeniami chłodniczymi,
- sprzedaż środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub daty min. trwałości,
- brak segregacji w urządzeniach chłodniczych, zamrażarkach,
- zniszczone, wymagające odnowienia ściany i sufity w pomieszczeniach zakładu,
- brak mydła w płynie i ręczników jednorazowego użytku przy umywalkach do mycia rąk,
- brudno utrzymane zlewy lub umywalki do mycia rąk oraz wykorzystywane niezgodnie z przeznaczeniem,
- brudno utrzymane pomieszczenia socjalne,
- brudno utrzymane zaplecze i magazyny,
- brudno utrzymane toalety,
- brudno utrzymana zmywalnia naczyń stołowych,
- brudno utrzymane podłogi lub zniszczone wymagające wymiany,
- brudno utrzymane lub zniszczone urządzenia chłodnicze, zamrażarki,

- brak lub zniszczone wymagające naprawy drzwi,
- zniszczony blaty produkcyjne, wymagający wymiany,
- zniszczony sprzęt pomocniczy i produkcyjny, wymagający wymiany,
- personel bez odzieży ochronnej,
- brak dowodów zakupu środków spożywczych lub dowodów dostaw surowców wykorzystywanych w produkcji,
- brak zlewu lub punktu poboru wody do celów porządkowych,
- brak dopływu bieżącej zimnej i ciepłej wody do punktów wodnych (zlewy, umywalki),
- brak termometrów w urządzeniach chłodniczych, brak monitoringu temperatury,
- niewłaściwe oznakowanie suplementu diety,
- stwierdzenie obecności bakterii wskaźnikowych Enterobacteriace w próbkach pobranych lodów,
- brak opracowanej procedury ochrony zakładu przed szkodnikami,
- brak opracowanych i wdrożonych instrukcji Dobrej Praktyki Higienicznej i Produkcyjnej oraz procedur na podstawie zasad systemu HACCP,
- zaprzestano prowadzenia rejestrów opracowanych w ramach GHP/GMP oraz systemu HACCP.

Inne nieprawidłowości

Próby zakwestionowane pobrane z obrotu i od producenta

Spośród pobranych do badań laboratoryjnych w WSSE prób żywności i przedmiotów użytku zakwestionowanych zostało 11 prób:

1/. „**Makaron w sosie z brokułami, zamiennik posiłku do kontroli wagi**”, zakwestionowany ze względu na błędy występujące w oznakowaniu w/w produktu. Pismo w w/w sprawie przesłano do producenta oraz do właściwego miejscowo Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łodzi. Ponadto, wydano decyzję płatniczą obciążającą producenta za wykonane badania w/w kwestionowanego produktu.

2/. „**Kociołek wiejski z warzywami, zamiennik posiłku do kontroli masy ciała**”, zakwestionowany ze względu na błędy występujące w oznakowaniu w/w produktu. Pismo w w/w sprawie przesłano do producenta oraz do właściwego miejscowo Państwowego

Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łodzi. Ponadto, wydano decyzję płaćniczą obciążającą producenta za wykonane badania w/w kwestionowanego produktu.

3/. **„Risotto w sosie z grzybami, zamiennik posiłku do kontroli masy ciała”**, zakwestionowany ze względu na błędy występujące w oznakowaniu w/w produktu. Pismo w w/w sprawie przesłano do producenta oraz do właściwego miejscowo Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Łodzi. Ponadto, wydano decyzję płaćniczą obciążającą producenta za wykonane badania w/w kwestionowanego produktu.

4/. **„Kardio Complex. Suplement diety”**, zakwestionowany ze względu na błędy występujące w oznakowaniu w/w produktu. Pismo w w/w sprawie przesłano do producenta. Producent zobowiązał się pisemnie do usunięcia nieprawidłowości, przedstawił wzór etykiety po naniesieniu stosownych poprawek i określił termin zastosowania nowej etykiety (etykieta została złożona do druku). Postępowanie producenta zostanie zweryfikowane podczas bieżących planowanych kontroli w w/w zakładzie. Ponadto, wydano decyzję płaćniczą obciążającą producenta za wykonaną ocenę znakowania w/w kwestionowanego produktu i poniesione koszty kontroli.

5/. **„Lody Alaska 4 o smaku śmietankowym z automatu” (3 próby)**, zakwestionowane za obecność bakterii *Enterobacteriaceae* w ilości przekraczającej dopuszczalny limit. Po uzyskaniu wyników badań przeprowadzono kontrolę tematyczną w zakresie przestrzegania zasad GHP/GMP, Ponadto, przesłano pismo do producenta i wydano decyzję płaćniczą obciążającą producenta za wykonane badania w/w kwestionowanego produktu i poniesione koszty kontroli. Producent przeprowadził dodatkowe procesy mycia i dezynfekcji zakładu, po których ponownie pobrano próby do badań laboratoryjnych w WSSE.

6/. **„Lody Alaska 4 o smaku śmietankowym z automatu” (4 próby)**, zakwestionowane za obecność bakterii *Enterobacteriaceae* w ilości przekraczającej dopuszczalny limit. Po uzyskaniu wyników badań producent przeprowadził ponowne gruntowne procesy mycia i dezynfekcji zakładu, Ponadto, przesłano pismo do producenta i wydano decyzję płaćniczą obciążającą producenta za wykonane badania w/w kwestionowanego produktu i poniesione koszty kontroli. Producent przeprowadził dodatkowe procesy mycia i dezynfekcji

zakładu, po których ponownie pobrano próby do badań laboratoryjnych w WSSE (próby nie zostały zakwestionowane).

INTERWENCJE KONSUMENTÓW:

W 2016r. ogółem rozpatrzono 32 interwencje, z czego 14 zasadnych interwencji konsumentów. Główne potwierdzone przyczyny zgłoszeń to:

- niewłaściwy stan sanitarno – techniczny i niehigieniczna sprzedaż środków spożywczych w obiekcie (3 zgłoszenia),
- niewłaściwy stan sanitarno – techniczny w obiekcie (3 zgłoszenia),
- niewłaściwy stan sanitarno – techniczny w obiekcie oraz warunki wyżywienia osób starszych (3 zgłoszenia),
- sprzedaż suplementów diety przez internet bez uzyskania wpisu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS, bez powiadomienia Głównego Inspektora Sanitarnego o zamiarze wprowadzania po raz pierwszy do obrotu na terytorium RP suplementu diety, bez oznakowania w języku polskim (2 zgłoszenia)
- sprzedaż środków spożywczych po upływie daty min. trwałości lub terminu przydatności do spożycia (3 zgłoszenia).

W wyniku przeprowadzonych kontroli interwencyjnych nałożono na osoby odpowiedzialne za stan sanitarny mandaty karne. Przeprowadzone kontrole sprawdzające wykazały usunięcie nieprawidłowości. Wydano 4 decyzje administracyjne nakazujące usunięcie nieprawidłowości (3 decyzje wykonane i 1 w trakcie realizacji). Ponadto, wydano decyzje płatnicze. Osobom wnoszącym interwencję udzielono pisemnej odpowiedzi.

PRODUKTY WYCOFYWANE Z RYNKU

Ogółem w 2016r. otrzymano 46 powiadomień w ramach systemu RASFF, w tym 43 powiadomień dotyczyło obiektów obrotu żywnością.

Produkty żywnościowe podlegające wycofaniu z obrotu:

1. **Suplement diety „Nox Pump”**, umieszczony w systemie RASFF ze względu na stwierdzenie w suplemencie diety ekstraktu z liści *Acacia Rigidula* zaliczanych do nowej żywności,
2. **„LIPO 6 X”** umieszczony w systemie RASFF ze względu na stwierdzenie w składzie niedozwolonej substancji β -fenyloetyloaminy w suplemencie diety,
3. **„Stewia w listkach, suszone liście, liście pocięte”**, umieszczone w systemie RASFF ze względu na nie spełnienie wymogów przewidzianych rozporządzeniem (WE) nr 258/97 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 stycznia 1997r. dotyczącym nowej żywności i nowych składników żywności,
4. **Cukierki Mars, wyprodukowane w Holandii** umieszczone w systemie RASFF ze względu na stwierdzenie kawałków plastiku w kartonach i cukierkach,
5. **Mąka gryczna**, umieszczona w systemie RASFF ze względu na obecność glutenu niezadeklarowanego na etykiecie produktu z natury bezglutenowego,
6. **„Musclepharm Assault”**, umieszczony w systemie RASFF ze względu na przekroczenia bezpiecznego limitu kwasu nikotynowego w suplemencie diety,
7. **„Sól warzona, jodowana”**, umieszczona w systemie RASFF ze względu na stwierdzenie podwyższonego poziomu jodanu potasu w produkcji,
8. **„Metka cebulowa”**, umieszczona w systemie RASFF ze względu na stwierdzenie obecności *Salmonella* z grupy BO.
9. **„BELTOR RED WOLF”** umieszczony w systemie RASFF ze względu na stwierdzenie w składzie siarczanu agmatyny,
10. **„Levro Pump”, (kraj pochodzenia USA), „AGMAMAX”** umieszczone w systemie RASFF ze względu na stwierdzenie w składzie siarczanu agmatyny,
11. **„Double Impact”**, umieszczony w systemie RASFF ze względu na stwierdzenie w składzie siarczanu agmatyny,
12. **„Rodzynki suszone”**, umieszczone w systemie RASFF ze względu na stwierdzenie przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu ochratoksyny A w produkcji,
13. **„Crea Shock”** umieszczony w systemie RASFF ze względu na stwierdzenie w składzie azotanu kreatyny,

14. „**7 Nutrition BB PRO**”, umieszczony w systemie RASFF ze względu na stwierdzenie w składzie agmatyny oraz Dendrobium,
15. „**BLACK BOMBS**”, umieszczony w systemie RASFF ze względu na stwierdzenie w składzie ekstraktu z liści Acacia Rigidula oraz ekstraktu z rośliny Cassia Nomame,
16. „**Mutant Stim- u- tant**”, umieszczony w systemie RASFF ze względu na stwierdzenie w składzie obecności niezadeklarowanej substancji: fenyletyloaminy, znajdującej się na Liście zabronionej Światowej Agencji Antydopingowej (WADA),
17. „**Animal Juiced Aminos**”, umieszczony w systemie RASFF ze względu na stwierdzenie w składzie obecności siarczanu agmatyny oraz dichlorku arginianu acetylo-L-karnityny Hcl,
18. „**UNREAL**” umieszczony w systemie RASFF ze względu na stwierdzenie w składzie obecności składnika nieautoryzowanego – Dendrobium,
19. **BPI BEST BCAA 300g**, umieszczony w systemie RASFF ze względu na stwierdzenie w składzie obecności nieautoryzowanej substancji siarczanu agmatyny,
20. „**Szproty wędzone w oleju roślinnym**”, umieszczone w systemie RASFF ze względu na stwierdzenie przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu benzo(a)pirenu oraz sumy 4 WWA (benzo(a)antracenu, benzo(b)fluorantenu, benzo(a)pirenu i chryzenu),
21. „**Chlorella**” suplement diety, umieszczony w systemie RASFF ze względu na stwierdzenie przekroczenia najwyższych dopuszczalnych ilości benzo(a)pirenu oraz sumy WWA: benzo(a)antracenu, chryzenu, benzo(b)fluorantenu, benzo(a)pirenu,
22. „**Lipo 6 Black**” umieszczony w systemie RASFF ze względu na stwierdzenie obecności m.in. johimbiny HCl oraz betafenyletyloaminy Hcl,
23. „**Mięso i wyroby mięsne**”, umieszczone w systemie RASFF ze względu na stwierdzenie obecności doksycykliny,
24. „**MHP T-BOMB 3XTREME**” umieszczony w systemie RASFF ze względu na stwierdzenie obecności składnika zaliczanego do nowej żywności,
25. „**Mrożone mięso z kurczaka**”, umieszczone w systemie RASFF ze względu na stwierdzenie obecności bakterii Salmonella,
26. „**Smalec ze smażoną cebulką**”, umieszczony w systemie RASFF ze względu na stwierdzenie obecności bakterii Listeria monocytogenes,

27. „Filety z makreli z pieprzem” umieszczone w systemie RASFF ze względu na stwierdzenie obecności bakterii *Listeria monocytogenes*,

28. „Mr Hyde” umieszczony w systemie RASFF ze względu na stwierdzenie w składzie siarczanu agmatyny.

Materiały i wyroby do kontaktu z żywnością podlegające wycofaniu z obrotu:

- „Kubki szklane” umieszczone w systemie RASFF ze względu na wysoką migrację ołowiu i kadmu z obszaru obrzeża wyrobów.

W 2016r. nie dokonywano wycofywania kosmetyków z obrotu w ramach systemu RAPEX (system wczesnego ostrzegania dotyczący kosmetyków).

ZATRUCIE POKARMOWE

W 2016r. odnotowano 1 ognisko zbiorowego zatrucia pokarmowego w Przedszkolu nr 1 im. Krasnala Hałabały w Grodzisku Maz. ul. Zondka 5 (data zgłoszenia ogniska do tut. Stacji: 08.12.2016r.). W dniu zgłoszenia tj. 08.12.2016r. przeprowadzono kontrolę interwencyjną w przedszkolu.

W prowadzonym dochodzeniu ustalono:

- pierwsze zachorowania wystąpiły w dniu 03.12.2016r., zaś ostatnie w dniu 09.12.2016r.
- ogółem narażonych było 36 osób, z czego 20 chorych, 10 chorych potwierdzonych laboratoryjnie i 2 osoby hospitalizowane,
- czynnik etiologiczny ogniska *Salmonella Enteritidis*,
- prawdopodobne źródło zakażenia naleśniki z serem z surowym żółtkiem jaj.

W 2016r. wydano 2 decyzje zamknięcia zakładu/ograniczenia działalności z natychmiastowym trybem wykonania

GRANICZNA KONTROLA SANITARNA

Liczba firm importujących i/lub eksportujących środki spożywcze, materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością – 7 firm:

- MPM agd S.A.

W obiekcie prowadzona jest działalność w zakresie magazynowania importowanych przedmiotów użytku (drobny sprzęt AGD np.: sokowirówki, czajniki bezprzewodowe, opiekacze, miksery elektryczne, suszarki do grzybów i owoców, frytownice) importowane z Chin i Turcji,

- „CANPOL” Sp.z o.o. SKA (import akcesoriów i naczyń dla niemowląt i dzieci),

- ZPC „Milanówek” Sp. z o.o. (eksport krówek),

- UNIVEG TRADE POLAND Sp. z o.o. (import owoców),

- KOMPOL Sp. zo.o. (import opakowań do żywności),

- Magdalena Pec, Marcin Pec PUREGREEN s.c. (import wyrobów do kontaktu z żywnością),

- Newton Pharma Limited za pośrednictwem firmy Domowa Apteczka Sp. z o.o. Spółka komandytowa (eksport suplementów diety).

Na terenie powiatu grodziskiego nie znajduje się Urząd Celny i w większości przypadków odprawa graniczna i wydawanie w/w świadectw jakości zdrowotnej odbywa się na terenie innych powiatów. Jednakże w 2016r. firma RABEN Polska Sp. z o.o. wykonywała usługi magazynowania wyrobów do kontaktu z żywnością tj. blenderów ręcznych dla 1 z w/w firm (Magdalena Pec, Marcin Pec PUREGREEN s.c.), w związku z czym dokonywano kontroli granicznej i wydawano świadectwa jakości zdrowotnej (na podstawie kontroli dokumentacji granicznej w miejscu docelowego przeznaczenia). Ponadto, w przypadku firm zajmujących się eksportem tj. ZPC MILANÓWEK Sp. z o.o. oraz Newton Pharma Limited wydano świadectwa jakości zdrowotnej (eksportowe).

W 2016r. wydano 28 świadectw spełnienia wymagań zdrowotnych przez środek spożywczy lub wyrób przeznaczony do kontaktu z żywnością przekraczający granicę:

- 27 dot. środków spożywczych (świadectwa eksportowe dot. cukierków typu krówka i suplementów diety).

WSPÓŁPRACA Z INSPEKcją WETERYNARYJNĄ

W roku 2016 w związku z zawartym w dniu 21 kwietnia 2008 porozumieniem o współpracy pomiędzy Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Pruszkowie a Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Grodzisku Mazowieckim przekazano zaktualizowaną listę obiektów objętych wspólnym nadzorem.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 1 wspólną kontrolę sanitarną. Podczas kontroli stwierdzono uchybienia natury sanitarno – technicznej. Podczas kontroli sprawdzającej stwierdzono usunięcie uchybień sanitarno – higienicznych, zaś na usunięcie uchybień natury sanitarno – technicznej wydano decyzję administracyjną. Decyzja w trakcie realizacji.

Jednocześnie, w ramach współpracy z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Pruszkowie przeprowadzono wspólne kontrole na Targowisku Miejskim w Grodzisku Maz., w związku ze wzmożonym nadzorem nad obiektami wprowadzającymi do obrotu mięso i produkty mięsne (po wystąpieniu na terenie Polski przypadków afrykańskiego pomoru świń). Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie identyfikowalności i pochodzenia mięsa i produktów mięsnych.

Ponadto, w ramach współpracy z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Pruszkowie przesłano:

- pismo dot. podejrzenia zatrucia pokarmowego, wywołanego przez bakterie *Salmonella* w Przedszkolu Nr 1 im. Krasnala Hałabały Gminy Grodzisk Mazowiecki ul. Lecha Zondka 5, 05-825 Grodzisk Maz., którego potencjalnym źródłem zakażenia mogły być jaja dezynfekowane promieniami UV-C,
- pismo dot. wirusa zjadliwej grypy ptaków (HPAI), podtyp H5N8 (Apel Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Głównego Lekarza Weterynarii oraz ulotka z prośbą o przekazanie hodowcom drobiu na nadzorowanym terenie).

WSPÓŁPRACA Z INNYMI ORGANAMI

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Grodzisku Mazowieckim, w związku z prowadzeniem nadzoru nad produkcją pierwotną i/lub dostawami bezpośrednimi, nawiązał współpracę z Mazowieckim Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

W 2016r. wyznaczono 1 obiekt do wspólnej kontroli z przedstawicielami Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa tj. Gospodarstwo Rolne, zajmujące się produkcją m.in. ogórków. Kontrola została zrealizowana w sierpniu 2016r. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

DZIAŁALNOŚĆ Z ZAKRESU HIGIENY ŻYWIENIA

W 2016r. pod nadzorem znajdowało się 115 obiektów żywienia zbiorowego zamkniętego. Skontrolowano 36 zakładów, przeprowadzono 48 kontroli i rekontroli. Nałożono 5 mandatów karnych na kwotę 1700 zł. Wydano 4 decyzje administracyjne, z czego 3 zostały wykonane, zaś 1 pozostała w trakcie realizacji.

Podczas kontroli w zakładach dokonywana jest ocena jakości wyżywienia, kontrola prawidłowości jadłospisów i zgodności z raportami magazynowymi.

Ponadto, przeprowadzono akcję informacyjną tj. skontaktowano się telefonicznie z osobami prowadzącymi sklepiki i stołówki w celu przekazania informacji na temat nowego rozporządzenia Min. Zdrowia w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełnić środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz.U. z 2016r. poz 1154), a następnie po wejściu w życie w/w rozporządzenia udzielano szczegółowych informacji osobom zgłaszającym problemy.

ISTOTNE OSIĄGNIĘCIA PIS

Działalność Sekcji HŻŻ i PU spowodowała wzrost liczby obiektów z wdrożonymi zasadami GHP i GMP oraz procedurami opartymi na zasadach systemu HACCP. Ponadto, wzmożone działania kontrolne, w tym znaczne zwiększenie liczby kontroli sanitarnych, w tym sprawdzających skutkowało wzrostem świadomości dotyczącej przestrzegania zasad GHP/GMP u prowadzących działalność.

TRUDNOŚCI

- związane są z szerokim zakresem i różnorodnością zagadnień jakimi zajmuje się Sekcja HŻŻ i PU , w tym działań wymagających udzielenia odpowiedzi w krótkim lub wyznaczonym terminie (m.in. powiadomienia RASFF, RAPEX, wzmożony nadzór nad suplementami diety, obrót środkami specjalnego przeznaczenia żywieniowego, nadzór nad produkcją i obrotem przedmiotami użytku, nadzór nad warunkami produkcji i obrotu żywnością, działalność z zakresu higieny żywienia, pobieranie prób do badań laboratoryjnych, współpraca z Inspekcją Weterynaryjną i PIORIN, kontrole interwencyjne);
- konieczność zaangażowania w działania wszystkich pracowników sekcji, co uniemożliwia specjalizację poszczególnych osób w danych zagadnieniach;
- problemy z realizacją zaplanowanych kontroli sanitarnych, wynikające z potrzeby wykonania kontroli ponadplanowych, w związku z wydawaniem decyzji zatwierdzających, powiadomieniami w systemie RASFF, kontrolami interwencyjnymi, sprawdzającymi i tematycznymi (m.in. w związku z organizacją w Polsce Światowych Dni Młodzieży i szczytu NATO oraz wzmożonym nadzorem nad obiektami prowadzącymi sprzedaż mięsa i produktów mięsnych po wystąpieniu przypadków afrykańskiego pomoru świń na terenie RP) oraz trudnościami w dojeździe (obiekty położone w znacznej odległości od PSSE).
- konieczność prowadzenia znacznej ilości rejestrów, w tym w formie elektronicznej system SBŻ II, metryczek itp.
- problemy z prowadzeniem nadzoru nad suplementami diety, głównie z oceną oznakowania suplementów diety,
- problemy z zakresu higieny żywienia (teoretyczna ocena dekadowa jakości wyżywienia – badanie jadłospisów i raportów magazynowych) - z uwagi na czasochłonność tych działań oraz brak jednoznacznych wymagań odnośnie norm żywieniowych pojawiają się trudności z wyegzekwowaniem zaleceń w prywatnych domach opieki, szkołach i przedszkolach, gdzie rodzice bądź opiekunowie decydują i żądają takiego sposobu żywienia, jaki im wydaje się odpowiedni;
- trudności z dotarciem do obiektów usytuowanych w miejscowościach, gdzie brak jest połączeń komunikacyjnych (PKP, MZK, PKS).

PODSUMOWANIE I WNIOSKI

W dalszym ciągu należy prowadzić działania mające na celu poprawę stanu sanitarnego obiektów zewidencjonowanych w PSSE w Grodzisku Maz., w szczególności należy zwrócić uwagę na obiekty, w których wydano decyzje adm. i obiekty, w których stwierdzono nieprawidłowości w zakresie higieniczno-sanitarnym.

- Należy prowadzić działania zmierzające do wdrożenia we wszystkich obiektach objętych nadzorem PSSE zasad GHP i GMP oraz systemu HACCP.
- W 2017r. należy prowadzić kontrole sanitarne zgodnie z opracowanym harmonogramem kontroli, a ponadto, przeprowadzić kontrole sanitarne w obiektach nie skontrolowanych w 2016r.
- Prowadzić działania mające na celu realizację zaplanowanych zamierzeń na 2017r.

IV. Ocena stanu sanitarnego obiektów objętych nadzorem przez Sekcję Higieny Pracy

WSTĘP

Do zakresu działania sekcji Higieny Pracy w zakresie bieżącego nadzoru sanitarnego należy kontrola:

- przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczących warunków zdrowotnych środowiska pracy, a zwłaszcza zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy;
- utrzymania należytego stanu higienicznego zakładów pracy.
- przestrzegania przez osoby produkujące, importujące bądź wprowadzające substancje lub mieszaniny chemiczne do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz przez użytkowników substancji/mieszanin chemicznych obowiązków wynikających z ustawy z dnia 25 lutego 2011r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (t.j. Dz.U. 2015 poz. 1203 z póź. zm.) oraz rozporządzeń Wspólnoty Europejskiej wymienionych w tej ustawie;
- przestrzegania przez podmioty wprowadzające do obrotu prekursorzy kategorii 2 i 3 obowiązków wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj Dz.U. 2016 poz. 224 ze zm.), rozporządzenia (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 273/2004 z dnia 11 lutego 2004r. w sprawie prekursorów narkotykowych oraz rozporządzenia (WE) Rady nr 111/2005 z dnia 22 grudnia 2004 roku określającego zasady nadzorowania handlu prekursorami narkotyków pomiędzy Wspólnotą a państwami trzecimi;
- przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych i substancji czynnych oraz ich stosowania w działalności zawodowej;
- monitorowanie przypadków zatruc środkówami zastępczymi tzw. dopalaczami oraz prowadzenie postępowań w sprawie ich nielegalnego wytwarzania i/lub wprowadzania ich do obrotu.

W 2016 roku w ewidencji sekcji Higieny Pracy znajdowało się 501 zakładów - zatrudniających łącznie 12005 osób. Struktura zakładów pod względem zatrudnienia kształtowała się następująco:

Liczba zakładów w ewidencji wg liczby zatrudnionych pracowników				Łącznie zakładów	Liczba zatrudnionych objętych nadzorem sekcji Higiena Pracy
do 9	10-49	50 - 249	250 i więcej		
315	134	42	10	501	12005

W związku z wykonywaniem zadań w zakresie bieżącego nadzoru sanitarnego w 2016 roku pracownicy sekcji Higieny Pracy przeprowadzili 233 kontrole w 162 przedsiębiorstwach.

W oparciu o stwierdzone podczas kontroli uchybienia, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny wydał 54 decyzje nakazujące ich usunięcie. Dodatkowo sekcja Higieny Pracy przeprowadza kontrole kompleksowe z innymi sekcjami nadzoru i za ich pośrednictwem wydaje nakazy dotyczące usunięcia zastanych nieprawidłowości. W 2016 roku wydano 3 takie decyzje.

WYNIKI KONTROLI

I. W zakresie przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne dotyczących warunków zdrowotnych środowiska pracy, a zwłaszcza zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy:

Poniżej przedstawiono tabelę ilustrującą najczęściej stwierdzone uchybienia podczas kontroli.

Liczba zakładów, w których stwierdzono:	
przekroczenia dopuszczalnych wartości stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia, w tym:	5
Hałasu / drgań	5 / 2
brak aktualnych pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy	28
brak / niepełną ocenę ryzyka zawodowego	13
brak aktualnych badań lekarskich	8
zły stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń pracy i sanitarno-higienicznych	36
uchybienia w zakresie stosowania / wprowadzania do obrotu substancji / mieszanin chemicznych	15
uchybienia w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych	0
uchybienia w zakresie narażenia pracowników na działanie czynników rakotwórczych lub/i mutagennych	2
uchybienia w zakresie stosowania / wprowadzania do obrotu prekursorów kat. 2 i 3	0

Najwięcej uchybień dotyczyło braku określenia stopnia narażenia pracowników na czynniki szkodliwe dla zdrowia, głównie w zakresie hałasu i drgań (28 zakładów), jak złym stanem sanitarno-higienicznym pomieszczeń pracy i pomieszczeń „socjalnych” (36 zakładów). Tym samym pracownicy nie mają świadomości w zakresie stopnia narażenia na czynniki szkodliwe dla zdrowia oraz pracują w warunkach nie spełniających wymogów sanitarno-higienicznych, co też może mieć negatywny wpływ na stan ich zdrowia.

W zakresie przestrzegania ustawy z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. 1996 nr 10 poz. 55 z póź. zm.) stwierdzano brak znaków zakazu palenia wyrobów tytoniowych – 1 zakład.

W 5 zakładach, na stanowiskach pracy odnotowano pracę w warunkach ponadnormatywnego poziom hałasu, to jest powyżej 85dB oraz w 2 zakładach przekroczenie dopuszczalnej wartości drgań o oddziaływaniu ogólnym na organizm człowieka. W 1 zakładzie pracownicy pracowali w

warunkach przekroczenia dopuszczalnych wartości pyłów oraz substancji chemicznych. Pracodawcy zostali zobligowani do zapewnienia pracownikom niezbędnych środków ochrony indywidualnej, a ponadto ustalenia przyczyn przekroczeń i ich usunięcia.

W 8 zakładach odnotowano dopuszczenie do pracy pracowników bez aktualnych badań lekarskich. Nakazano natychmiastowe odsunięcie od pracy pracowników ze względu na zagrożenie ich życia i zdrowia.

Nadzorem w zakresie narażenia pracowników na działanie czynników rakotwórczych bądź mutagennych jest objętych 16 zakładów, w których pracuje 79 osób narażonych jest na działanie w/w czynników. Do czynników rakotwórczych/mutagennych stosowanych przez pracodawców zalicza się m.in.: tlenek etylenu, związki chromu(VI), wybrane związki niklu(II), promieniowanie jonizujące.

II. W zakresie przestrzegania przez osoby produkujące, importujące bądź wprowadzające substancje lub mieszaniny chemiczne do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz przez użytkowników substancji lub mieszanin chemicznych obowiązków w związku z ustawą z dnia 25 lutego 2011r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz.U. 2015 poz. 1203 z późn. zm.) oraz rozporządzeń Wspólnot Europejskich wymienionych w tej ustawie;

W zakresie wprowadzania do obrotu i/lub stosowania substancji i mieszanin chemicznych nadzorowi podlegają 113 firmy wprowadzające / dystrybuujące chemikalia oraz 119 stosujące je w działalności zawodowej (każdy z podmiotów gospodarczych liczony jest tylko raz). W 2016 roku przeprowadzono łącznie 78 kontroli w tym zakresie, z czego podczas 15 stwierdzono nieprawidłowości.

Najczęściej uchybienia dotyczyły nieprawidłowego oznakowania mieszanin chemicznych, nieprawidłowości w dokumentacji np. kartach charakterystyk, a u stosujących najczęściej stwierdzano brak oznakowania opakowań roboczych, brak informacji w języku polskim, przechowywanie w niewłaściwych warunkach w tym w opakowaniach po produktach

spożywczych. Braki te mają istotny wpływ na ryzyko związane z wypadkami przy pracy, w tym mogącymi powodować trwałe uszczerbek na zdrowiu.

Na terenie powiatu grodziskiego zidentyfikowano 3 podmioty zobowiązane do rejestracji substancji chemicznych w myśl wymogów rozporządzenia unijnego nr 1907/2006 REACH.

III. W zakresie przestrzegania przez podmioty wprowadzające do obrotu prekursorzy kategorii 2 i 3 obowiązków wynikających ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj Dz.U. 2016 poz. 224 z późn. zm.), rozporządzenia (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 273/2004 z dnia 11 lutego 2004r. w sprawie prekursorów narkotykowych oraz rozporządzenia (WE) Rady nr 111/2005 z dnia 22 grudnia 2004r. określającego zasady nadzorowania handlu prekursorami narkotyków pomiędzy Wspólnotą a państwami trzecimi;

W nadzorze stacji sanitarno-epidemiologicznej jest 8 podmiotów zajmujących się handlem prekursorami chemicznymi, przy czym do obrotu wprowadzane są tylko prekursorzy 3 kategorii. Wśród nadzorowanych firm 3 prowadzą handel z państwami trzecimi (2 importerów, 1 eksporter).

IV. W zakresie przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych i substancji czynnych oraz ich stosowania w działalności zawodowej;

W ewidencji sekcji Higieny Pracy w PSSE w Grodzisku Mazowieckim znajduje się 46 podmiotów zajmujących się handlem produktami biobójczymi. Według przepisów obowiązujących od 01.09.2013r. - rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 528/2012 z dnia 22 maja 2012 r. w sprawie udostępniania na rynku i stosowania produktów biobójczych, wprowadzono dwie nowe definicje:

art 3 pkt i) „udostępnianie na rynku” oznacza każde odpłatne lub nieodpłatne dostarczanie produktu biobójczego lub wyrobu poddanego działaniu produktów biobójczych w celu jego dystrybucji lub stosowania w ramach działalności handlowej;

art 3 pkt j) „wprowadzenie do obrotu” oznacza pierwsze udostępnienie na rynku produktu biobójczego lub wyrobu poddanego działaniu produktów biobójczych.

Wszystkie nadzorowane podmioty gospodarcze zajmują się wyłącznie udostępnianiem produktów biobójczych na rynku. Po przeprowadzeniu 10 kontroli nie stwierdzono uchybień, natomiast interweniowano w odniesieniu do 2 produktów, które były wprowadzane do obrotu bez stosownych pozwoleń.

CHOROBY ZAWODOWE

W ramach oceny narażenia zawodowego przeprowadzono 36 postępowań wyjaśniających w zakładach na terenie powiatu lub w Archiwum Państwowym w Milanówku. Wydano 2 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej oraz 2 o stwierdzeniu choroby zawodowej. W stosunku do pozostałych przypadków kontynuowane jest postępowanie administracyjne lub postępowanie było prowadzone na rzecz innych Stacji sanitarnych. Liczba prowadzonych postępowań wzrasta z każdym rokiem (2010: 8 / 2011: 8 / 2012: 8 / 2013: 15 / 2014: 29 / 2015: 24 / 2016: 36).

ŚRODKI ZASTĘPCZE

W ramach monitorowania zatruć środkami zastępczymi prowadzona jest współpraca ze Szpitalem Zachodnim oraz przychodniami na terenie naszego powiatu. W 2016 roku odnotowano 3 przypadki zatruć, w 2015 roku było ich 16. PPIS w.m. współpracuje również z Komendą Powiatową Policji w Grodzisku Mazowieckim, ze Strażą Miejską w Grodzisku Mazowieckim, Milanówku oraz Strażą Gminną w Jaktorowie, Prokuraturą Rejonową w Grodzisku Mazowieckim, Sądem Rejonowym w GM, Izbą Ceną w ramach kontroli wprowadzania/ wytwarzania środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych. Współpraca obejmuje informowanie o ewentualnych miejscach sprzedaży tych środków, zwalczanie nielegalnego wprowadzania / wytwarzania dopalaczy do obrotu. W 2016 roku prowadzono 1 postępowanie dotyczące wprowadzania wspomnianych środków do obrotu, które zakończyło się wydaniem decyzji umarzającej oraz konfiskatą zabezpieczonych produktów.

Prowadzone są również szkolenia na temat środków zastępczych dla nauczycieli, uczniów i rodziców. W 2016 roku przeprowadzono 5 takich szkoleń.

V. Nadzór epidemiologiczny

1. Działalność kontrolna i postępowanie administracyjno-egzekucyjne w placówkach działalności leczniczej powiatu grodziskiego

W roku 2016 Sekcja Epidemiologii Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej obejmowała nadzorem **173** obiekty prowadzące działalność leczniczą na terenie powiatu grodziskiego, w tym:

- podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne (inne niż szpitale) - **7**
- podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne - **70**
- gabinety indywidualnej specjalistycznej i grupowej praktyki lekarskiej o profilu niezabiegowym - **29**
- gabinety indywidualnej, specjalistycznej i grupowej praktyki lekarskiej o profilu zabiegowym (w tym gabinety stomatologiczne) - **67**

Kontrole wykonane w roku 2016:

ilość **169**, w tym:

podstawowe: 142

sprawdzające: 3

interwencyjne: 2

tematyczne: 4

wizja-odbiór: 18

Liczba i rodzaje decyzji wydanych przez Sekcję Epidemiologii w 2016r.:

- ✓ 17 decyzji obciążających opłatą
- ✓ 111 decyzji umarzających wszczęte postępowanie administracyjne
- ✓ 2 decyzje merytoryczne nakazowe (w tym 1 decyzja zmieniająca)
- ✓ 12 decyzji opiniujących do celów rejestrowych

W roku 2016 wydano 2 mandaty karne na kwotę 600 zł dla placówek lecznictwa ambulatoryjnego w związku z nieprzestrzeganiem procedur sanitarno-higienicznych min. w zakresie mycia i dezynfekcji rąk i powierzchni, nieprawidłowego postępowania z odpadami medycznymi.

2. Ocena stanu sanitarno-higienicznego placówek medycznych

Charakterystyka stanu sanitarno-technicznego i funkcjonalnego placówek lecznictwa otwartego i zamkniętego

Lecznictwo zamknięte

Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Szpital Zachodni im. św. Jana Pawła II, którego organem założycielskim jest Powiat Grodziski, pozostaje pod nadzorem bieżącym Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Warszawie. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Grodzisku Mazowieckim prowadzi jedynie nadzór nad wykonawstwem szczepień ochronnych u pacjentów przyjmowanych w SOR i przychodni Podstawowej Opieki Zdrowotnej oraz Oddziale Dializoterapii, jak również prowadzi nadzór nad szczepieniami ochronnymi pracowników medycznych. W ramach przeprowadzonych kontroli w roku 2016 nie stwierdzono uchybień w zakresie warunków sanitarno-technicznych pomieszczeń, przeznaczonych na ten zakres działalności oraz realizacji szczepień ochronnych.

Lecznictwo otwarte

Stan sanitarno-techniczny i funkcjonalny kontrolowanych placówek wykonujących działalność leczniczą nie budził zastrzeżeń. Obiekty utrzymane są w czystości i porządku, pomieszczenia prawidłowo wyposażone, wyroby medyczne prawidłowo przechowywane, gospodarka odpadami medycznymi prowadzona zgodnie z obowiązującymi przepisami w większości obiektów, wdrażane są stosowne procedury.

Utrzymanie czystości bieżącej i porządku

Placówki ochrony zdrowia posiadają opracowane i wdrożone procedury sprzątnięcia i dezynfekcji pomieszczeń oraz plany higieny zaktualizowane i zatwierdzone przez kierowników lub właścicieli. Sprzątnięcie odbywa się za pomocą specjalistycznych wózków (zatrudnione firmy zewnętrzne), mopów z wymiennymi nakładkami (zatrudnione osoby sprzątnięjące bądź właściciele praktyk). Sprzęt po użyciu jest myty, dezynfekowany, prany (część placówek) i suszony a następnie przechowywany w wydzielonych pomieszczeniach. Środki myjące i dezynfekcyjne do powierzchni stosowane w placówkach posiadają odpowiednie spektrum działania i aktualną datę ważności (zapewniono karty charakterystyki). W placówkach używana jest zarówno bielizna jednorazowa (serwety, podkłady, prześcieradła, fartuchy ochronne) jak i wielorazowa (odzież ochronna personelu - placówki - zawarły umowy z

pralniami zapewniającymi barierę higieniczną). W praktykach zawodowych pranie odzieży ochronnej odbywało się we własnym zakresie w odrębnych cyklach prania bądź w specjalnie do tego celu przeznaczonych urządzeniach pralniczych a także zostały zawarte umowy z pralniami zapewniającymi barierę higieniczną.

Dezynfekcja

W 2016 roku podczas kontroli bieżących nie stwierdzono istotnych zmian w zakresie prowadzonych procesów dezynfekcji. W placówkach do dezynfekcji używane są preparaty zgodnie z ich przeznaczeniem i zaleceniami producentów. Preparaty dezynfekcyjne (w oryginalnych opakowaniach, prawidłowo oznakowane) przechowywane były w szafkach zlokalizowanych w wydzielonym miejscu lub pomieszczeniu. Do dezynfekcji miejsc trudnodostępnych stosowano preparaty w aerozolu. Preparaty służące do dezynfekcji skóry i rąk umieszczone są przy umywalkach w dozownikach uruchamianych bez kontaktu z dłonią. Do dozowników stosowane są uzupełniające wkłady jednorazowe ze środkiem do dezynfekcji. W podległych placówkach stosowane jest głównie ręczne mycie i dezynfekcja narzędzi, dodatkowo używa się myjek ultradźwiękowych a 2 placówki korzystają z maszynowego mycia i dezynfekcji narzędzi.

Sterylizacja

Ze względów sanitarnych, przepisy prawa zobowiązują do wykonywania procesów sterylizacji przy zachowaniu w pomieszczeniach/punktach sterylizacji prawidłowego ciągu technologicznego (od odcinka materiałów skażonych do odcinka materiałów sterylnych). W związku z powyższym, podczas kontroli bieżących zwracano uwagę na wyposażenie sterylizatorni. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie dokumentowania procesów sterylizacji, w części placówek istnieje możliwość powiązania procesu sterylizacji z pacjentem. Skuteczność sterylizacji kontrolowana jest metodami biologicznymi, chemicznymi oraz fizycznymi. Rejestry kontroli skuteczności sterylizacji zawierają: datę przeprowadzonego procesu, nazwę oraz ilość sterylizowanych narzędzi, wyniki kontroli chemicznej (paski), a także wydruki z drukarek. Pakiety z narzędziami znakowane są datą sterylizacji (zapis ręczny lub z metkownicy), przechowywane w sposób prawidłowy w szufladach lub zamkniętych szafach, luźno ułożone.

W 2016 roku na terenie powiatu grodziskiego nie wykonywano resterylizacji sprzętu jednorazowego.

Gospodarka odpadami niebezpiecznymi w miejscu powstawania

W 2016 roku w dwóch placówkach objętych nadzorem stwierdzono nieprawidłowości postępowania z odpadami medycznymi w miejscu ich wytwarzania. W pozostałych placówkach nie stwierdzono nieprawidłowości. Placówki posiadają aktualne procedury postępowania z odpadami medycznymi. Odpady medyczne usuwane są do jednorazowych worków koloru czerwonego umieszczonych na sztywnych stelażach lub w zamykanych koszach pedałowach. Dla odpadów o ostrych końcach i krawędziach stosowane są pojemniki sztywne, odporne na działanie wilgoci, mechanicznie odporne na przekłucie bądź przecięcie. Do czasowego gromadzenia odpadów medycznych służą urządzenia chłodnicze (prawidłowo oznakowane) umieszczone w wydzielonych pomieszczeniach.

3. Nadzór nad chorobami zakaźnymi

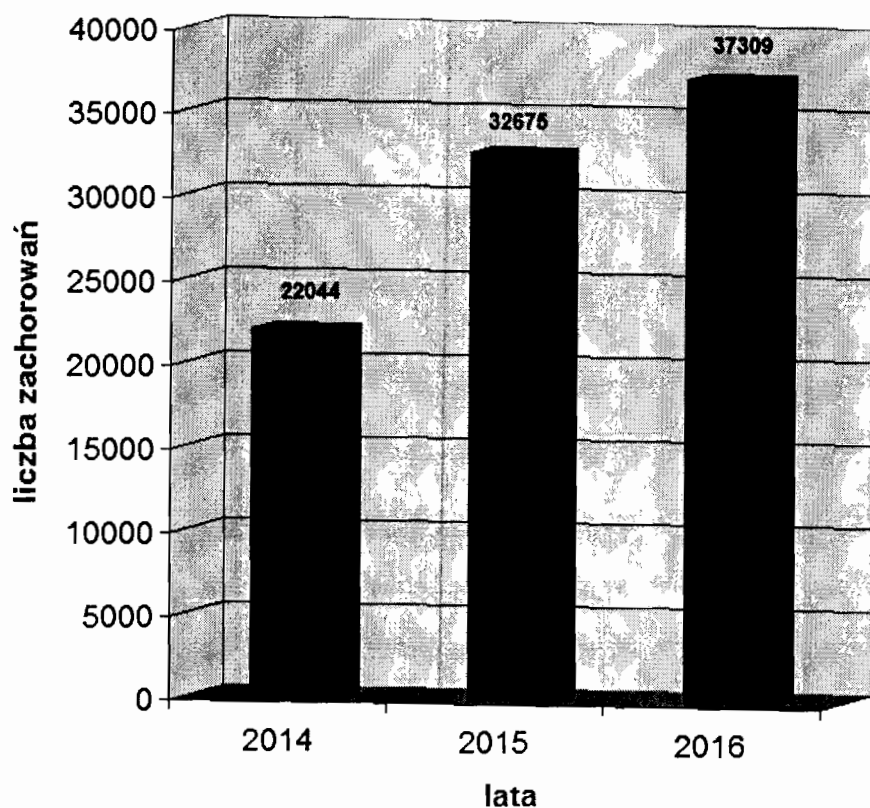
W 2016 r. zgłoszono do PSSE w Grodzisku Mazowieckim ogółem: **38 835** zachorowań / podejrzeń zachorowań na choroby zakaźne.

Najwięcej zgłoszeń zachorowań / podejrzeń zachorowań dotyczyło następujących jednostek chorobowych:

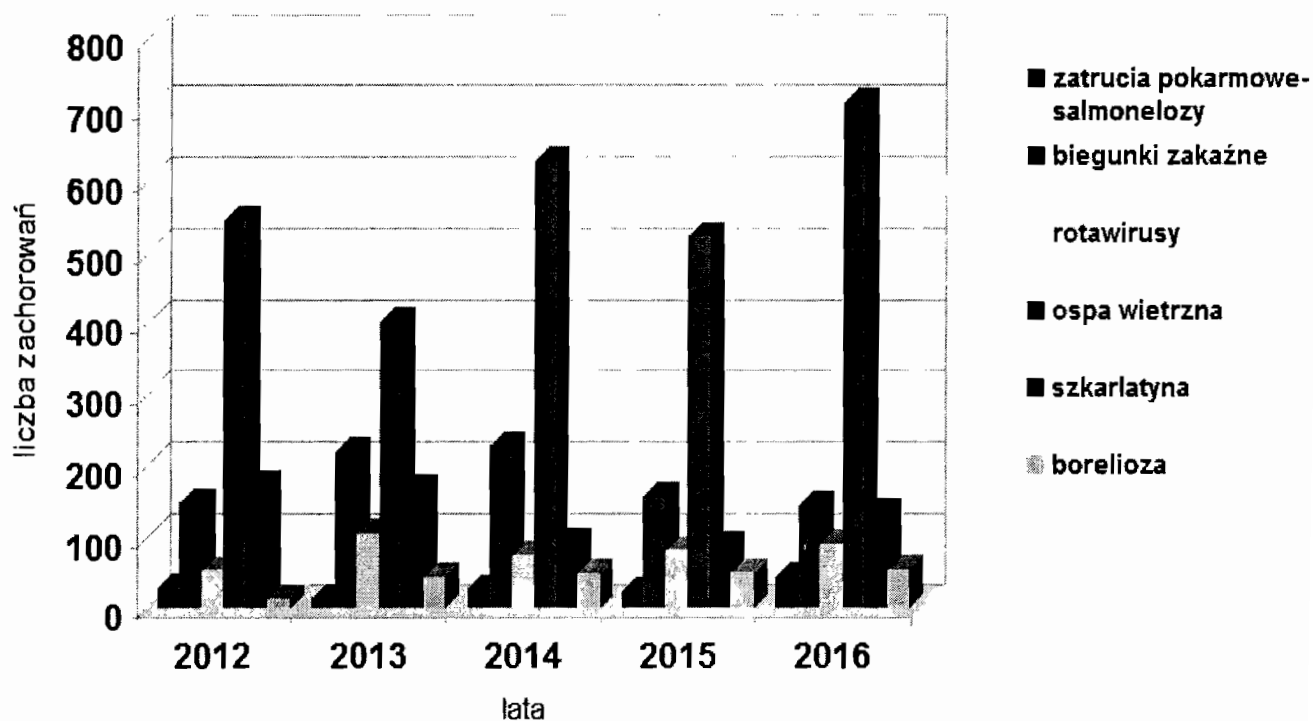
- grypa (**37 309**),
- ospa wietrzna (**709**),
- płonica/szkarlatyna (**134**),
- wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy (**90**),
- salmoneloza (**44**),
- biegunka i zapalenie żołądkowo – jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu (**145**).

Na wykresach poniżej przedstawiono ilościowe występowanie powyższych zakażeń porównawczo w okresach: zachorowania/podejrzenia zachorowań na grypę w latach 2014-2016, pozostałe choroby w latach 2012-2016.

Zachorowania/podejrzenia zachorowań na gripę w latach 2014-2016

Podejrzenia/zachorowania na wybrane choroby zakaźne w latach 2012-2016

Monitoring sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych na terenie powiatu grodziskiego w roku 2016 prowadzony był w oparciu rejestrację i statystykę chorób zakaźnych i zakażeń, weryfikowanie zgłoszeń lekarskich ZLK-1 oraz laboratoryjnych ZLB-1.

W ramach bieżącego nadzoru nad chorobami zakaźnymi w okresie od 01.01.2016r. do 31.12.2016r. przeprowadzono ogółem 309 dochodzeń epidemiologicznych, objęto nadzorem epidemiologicznym 142 osoby z otoczenia chorych.

Poniższy opis jednostek chorobowych występujących na terenie powiatu grodziskiego opracowano kierując się ich znaczeniem epidemiologicznym i zagrożeniem jakie stanowią.

Choroby szerzące się drogą pokarmową

♦ *Zatrucia pokarmowe – salmoneloza*

W roku 2016 na terenie powiatu grodziskiego odnotowano niewielki wzrost w stosunku do 2015 roku, liczby zatruc pokarmowych wywołanych przez pałeczki z rodzaju *Salmonella* – ogółem zarejestrowano 44 przypadki zachorowań. Największą grupę chorych wśród zarejestrowanych osób stanowiły dzieci w przedziale wiekowym od 0 do 14 roku życia – ogółem 36 przypadków. Wszystkie zatrucia pokarmowe zostały spowodowane przez pałeczkę *Salmonella enterica* z gr.D.

W dochodzeniach epidemiologicznych dotyczących pojedynczych zachorowań ustalono (jako domniemane źródło zakażenia) nieprawidłowe przygotowanie potraw do spożycia – nieprzestrzeganie zasad sanitarno-higienicznych.

W omawianym okresie zarejestrowano 1 przypadek ogniska zatrucia pokarmowego wywołane pałeczki z rodzaju *Salmonella* - ogółem objęto nadzorem epidemiologicznym 36 osób będących w bezpośrednim narażeniu na czynnik etiologiczny. Z pośród 36 osób narażonych zachorowało 20 osób, w tym potwierdzono w badaniach mikrobiologicznych u 10 osób czynnik zakażenia – *Salmonella enterica* z gr. D.

♦ *Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez:*

- *Campylobacter* – 11 przypadków;
- *Yersinia enterocolitica* – 5 przypadków;
- *Clostridium difficile* - 8 przypadków;

- zakażenia jelitowe nieokreślone – 2 przypadki.

♦ **Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez:**

W grupie zakażeń wirusowych przeważały zachorowania wywołane przez rotawirusy. Najczęściej do PSSE zgłaszane były przypadki zachorowań wśród dzieci hospitalizowanych w SPS Szpitalu Zachodnim im.św. Jana Pawła II w Grodzisku Mazowieckim , gdzie wykonywana jest podstawowa diagnostyka w kierunku schorzeń jelitowych. Ogółem w roku 2016 zarejestrowano **133** przypadki zachorowań, w tym:

- Rotawirusy – 90 przypadków;
- Norowirusy – 12 przypadków;
- Inne określone zakażenia jelitowe – 22 przypadki;
- Inne nieokreślone zakażenia jelitowe – 9 przypadków.

Największą grupę chorych stanowiły dzieci w przedziale wiekowym od 0 do 2 roku życia – ogółem zarejestrowano 92 zachorowania.

Dużą grupę chorych wśród chorób szerzących się drogą pokarmową stanowiły dzieci do lat 2 z biegunkami i zapaleniem żołądkowo-jelitowym o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu. Ogółem w roku sprawozdawczym zarejestrowano 145 przypadków zachorowań, w tym 49 przypadków w przedziale wiekowym od 0 do 2 roku życia.

Choroby szerzące się drogą krwi

W stosunku do lat poprzednich w roku 2016 nie zarejestrowano zachorowań na ostre wirusowe zapalenie wątroby. Zarejestrowano niewielki spadek liczby zachorowań na przewlekłe wirusowe zapalenie wątroby. Zarejestrowano ogółem **10** przypadków zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby , w tym:

- wzv typ B przewlekłe/nieokreślone – 2 przypadki;
- wzv typ C przewlekłe wg definicji z 2014 r.– 8 przypadków;

Osoby z otoczenia chorych na wirusowe zapalenie wątroby typu B w ramach nadzoru epidemiologicznego zostały skierowane na szczepienia ochronne p/wzv typ B do swoich zakładów opieki zdrowotnej. Osoby chore na wzv typ C zostały poinformowane o konieczności zgłoszenia się do swojego lekarza pierwszego kontaktu w celu otrzymania

skierowania na szczepienia ochronne przeciw wzv typ B. Preparaty szczepionkowe zarówno w przypadku osób z otoczenia chorych na wzv B jak i chorych na wzv typu C są wydawane z nadzoru PSSE.

W 2016 roku zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu A.

✓ **Pokąsania przez zwierzęta.**

W roku 2016 tak jak w latach poprzednich nadal na wysokim poziomie utrzymywała się liczba zarejestrowanych osób pokąsanych przez zwierzęta. Ogółem opracowano epidemiologicznie 106 przypadków pokąsań przez zwierzęta , w tym:

- 86 pokąsań przez psy;
- 15 pokąsań przez koty;
- 5 pokąsań przez inne niż wymienione zwierzęta (1 małpa, 2 wiewiórki, 1 nietoperz, 1 daniel).

W przypadku 14 osób w związku z zagrożeniem zarażenia wirusem wścieklizny ze wskazań lekarskich i epidemiologicznych zostały podjęte szczepienia ochronne p/wścieklicznie. Osoby te zostały objęte nadzorem lekarskim w Poradni Chorób Zakaźnych.

W omawianym okresie na terenie powiatu grodziskiego nie stwierdzono przypadków wścieklizny u zwierząt. Wszystkie placówki ochrony zdrowia z terenu powiatu zostały poinformowane o „wiosennej i jesiennej” akcji szczepień lisów wolno żyjących p/wścieklicznie. Przy współpracy z Inspekcją Weterynaryjną prowadzono czynny monitoring występowania chorób zakaźnych odzwierzęcych.

W celu prowadzenia szczegółowej analizy oraz nadzoru sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych występujących na terenie powiatu grodziskiego prowadzono następujące zadania:

◀Przy współpracy Oddziału Pediatrycznego SPS Szpitala Zachodniego w Grodzisku Mazowieckim prowadzono dalszą realizację programu eradykacji Polio – nadawano 1 raz w miesiącu meldunki do WSSE.

◀Prowadzono wzmożony nadzór epidemiologiczny dotyczący choroby meningokokowej oraz innych bakteryjnych zakażeń ośrodkowego układu nerwowego zgodnie z wytycznymi WSSE w

Warszawie.

◀Kontynuowano wzmożony nadzór nad zachorowaniami na odrę. W omawianym okresie na terenie powiatu grodziskiego zarejestrowano 3 przypadki potwierdzonych zachorowań na odrę. Wszystkie zgłoszone przypadki dotyczyły cudzoziemców przebywających w ośrodku dla cudzoziemców Podkowa Leśna – Dębak.

◀W celu poprawy zgłaszalności oraz rejestracji chorób zakaźnych i zakażeń oraz zgonów z powodu chorób zakaźnych i zakażeń przeprowadzono 26 kontroli podmiotów medycznych z terenu powiatu grodziskiego.

◀Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Grodzisku Mazowieckim prowadzi całodobowe dyżury telefoniczne w związku z możliwością wystąpienia niebezpiecznej choroby zakaźnej i ataku bioterrorystycznego. W roku 2016 dokonano przeglądu i aktualizacji procedur dotyczących postępowania w przypadku podejrzenia lub rozpoznania zachorowania na chorobę szczególnie niebezpieczną i wysoce zakaźną.

◀W minionym roku ponownie przeprowadzono weryfikację rozbieżności między liczbą rozpoznań oraz rodzajem chorób zakaźnych zgłoszonych przez podmioty lecznicze powiatu grodziskiego do NFZ, a liczbą przypadków i rodzajem chorób zgłoszonych do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Grodzisku Mazowieckim. Nieprawidłowości stwierdzone w tym zakresie wynikały głównie z błędnego zapisu w systemach rejestracji. Nie stwierdzono przypadków braku zgłoszenia groźnych zakażeń do PSSE.

4. Nadzór nad szczepieniami ochronnymi

W powiecie grodziskim szczepienia ochronne są realizowane przez: 21 podmiotów działalności leczniczej, które prowadzą 24 punkty/gabinety szczepień. Wszystkie obiekty są pod bieżącym nadzorem Sekcji Epidemiologii w zakresie prawidłowej realizacji szczepień, w tym:

- ✓ warunków sanitarno-higienicznych w pomieszczeniach punktów szczepień (wyposażenia niezbędnego do realizacji szczepień);
- ✓ transportu i magazynowania preparatów szczepionkowych;
- ✓ zakresu i terminów realizacji szczepień ochronnych;
- ✓ prowadzenia dokumentacji dot. wykonawstwa szczepień oraz gospodarki

preparatami szczepionkowymi;

- ✓ nadzoru nad niepożądanymi odczynami poszczeniennymi

W roku 2016 nie stwierdzono istotnych nieprawidłowości dotyczących realizacji szczepień ochronnych przez placówki medyczne powiatu grodziskiego. Podczas kontroli wydawano zalecenia dotyczące podejmowania działań w zakresie poprawy stanu wyszczepienia dzieci zarejestrowanych w placówkach. Przyczyny braków i opóźnień w realizacji szczepień wynikają głównie z decyzji rodziców (ruchy antyszczepionkowe, obawy przed powikłaniami poszczeniennymi), oraz z powodu p/wskazań ze względu na stan zdrowia dziecka. Dodatkowo opóźnienia w szczepieniach wynikają z powodu: indywidualnego kalendarza szczepień, wyjazdów i pobyków dzieci za granicą oraz wykonywania szczepień poza placówką (np. w Warszawie).

PSSE podejmowała działania w stosunku do osób uchylających się od szczepień. Z rodzicami /opiekunami prawnymi dzieci przeprowadzono rozmowy indywidualne oraz telefoniczne. Informowano o przepisach prawnych mówiących o konieczności wykonywania szczepień na terenie naszego kraju oraz konsekwencjach wynikających z nieszczepienia dzieci. Pracowników podmiotów medycznych na bieżąco informowano o sposobie postępowania z osobami uchylającymi się od szczepień ochronnych, przesyłano stanowiska GIS w sprawie osób uchylających się.

W ramach nadzoru nad szczepieniami ochronnymi Sekcja Epidemiologii prowadzi magazynowanie i dystrybucję preparatów szczepionkowych do realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych finansowanych z budżetu państwa.

W PSSE funkcjonuje Elektroniczny System Kontroli i Monitoringu urządzeń chłodniczych do magazynowania preparatów szczepionkowych, który umożliwia rejestrację pomiarów temperatury zapisywanych w pamięci stacji bazowej i wizualizację danych na wykresie.

System nadzorowany jest przez serwer monitorujący prawidłową pracę i wysyłający alarmy do pracowników Sekcji w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości (powiadamanie SMS-owe).

VI. Ocena stanu sanitarnego zakładów nauczania i wychowania

1. Ogółem w 2016 roku nadzorem objętych było 75 placówek stałych ze 104 figurujących w ewidencji, które funkcjonują jako placówki oświatowo – wychowawcze, w tym:

- * 12 - żłobków;
- * 47 - przedszkoli;
- * 16 - szkół podstawowych;
- * 7 - gimnazjów;
- * 2 - licea ogólnokształcące;
- * 10 - zespołów szkół ogólnokształcących;
- * 6 - centrum kultury i filii;
- * 2 - placówki pracy pozaszkolnej;
- * placówki sezonowe (akcja zimowa) -16
- * placówki sezonowe (akcja letnia) - 25

W nadzorowanych placówkach przeprowadzono 117 kontroli sanitarnych w tym 41 kontroli w placówkach sezonowych (akcja letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży). W ramach współpracy z innymi sekcjami PSSE przeprowadzono wspólnie 19 kontroli. Z sekcją żywienia i przedmiotów użytku wzięto udział w kontrolach interwencyjnych oraz z nadzorem zapobiegawczym wzięto udział w kontrolach i odbiorach pomieszczeń adaptowanych i modernizowanych placówek. Współpracowano z sekcją promocji zdrowia w (akcji letniego i zimowego wypoczynku) oraz podejmowano działania oświatowe w zakresie szkoleń z programów edukacyjnych i realizacji konkursu „ Trzymaj formę” i „ Nie pal przy mnie”.

Realizacja zamierzeń ujętych w planach pionu HDiM za rok sprawozdawczy dotyczyła: Sprawowania nadzoru sanitarnego nad obiektami placówek nauczania, wychowania, wypoczynku rekreacji dzieci i młodzieży oraz opieki na podległym terenie.

W ewidencji PSSE w Grodzisku Mazowieckim było 104 stałych placówek oświatowo - wychowawczych, kontrole sanitarne przeprowadzono w 75 placówkach, obejmując bieżącym nadzorem sanitarnym 72% będących w ewidencji.

W wyniku bieżących kontroli wydano 104 decyzje umarzające dalsze postępowanie administracyjne oraz 8 decyzji płatniczych. Wyegzekwowano 2 decyzje nakazowe z lat poprzednich. Mandatów karnych nie nałożono. Nadzór sprawowano nad obiektami placówek nauczania, wychowania i opieki w ciągu całego roku.

Analiza warunków środowiskowych funkcjonowania placówek nauczania, wychowania i opieki na terenie objętym nadzorem:

W kontrolowanych placówkach sprawdzano warunki mikroklimatu. Nie odnotowano przypadków niskich temperatur powietrza w pomieszczeniach lekcyjnych oraz w salach pobytu dzieci podczas kontroli jak również braku wentylacji grawitacyjnej lub mechanicznej w pomieszczeniach. Nie stwierdzono nieprzyjemnych zapachów w kontrolowanych placówkach. Pomiaru temperatury pomieszczeń w analizowanym roku dokonano w 7 placówkach (w 5 przedszkolach i w 2 szkołach podstawowych) w 24 salach pobytu w których odbywają się zajęcia dla dzieci i młodzieży.

Oceny higieny procesu nauczania i wychowania w szkołach:

W ewidencji w roku sprawozdawczym było 16 szkół podstawowych, 7 gimnazjów, 10 zespołów szkół oraz 2 licea ogólnokształcące. Objęto nadzorem 16 szkół podstawowych (100 %), 2 gimnazja (30%), 10 zespołów szkół (100%), 2 licea (100%).

Nadzorowano przestrzeganie wymagań higienicznych i zdrowotnych w odniesieniu do:

* oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistrów zgodnie z wytycznymi WSSE do badań na terenie województwa mazowieckiego dokonano w dwóch szkołach,

* oceny dostosowania mebli do wzrostu dzieci i młodzieży dokonano w 13 placówkach (23%) spośród 57 szkół i przedszkoli skontrolowanych w 2016 roku, oceną dostosowania mebli do wzrostu objęto 215 uczniów i przedszkolaków w 13 oddziałach. We wszystkich skontrolowanych placówkach odsetek mebli z certyfikatami wynosi (100%). W tej kwestii zdecydowana poprawa widoczna jest w ostatnich latach.

* oceny rozkładów zajęć lekcyjnych dokonano w 22 szkołach (73%) spośród 30 skontrolowanych w 2016 roku. Higieniczna ocena rozkładów zajęć lekcyjnych pod względem zasad higieny pracy umysłowej uczniów poddana analizie wykazała prawidłowość.

Ocena warunków sanitarno- higienicznych, w sezonowych placówkach letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży:

Bieżący nadzór nad placówkami sezonowego wypoczynku akcji zimowej i letniej prowadzony był na podstawie zgłoszeń zarejestrowanych w bazie MEN, których w 2016 roku na nadzorowanym terenie odnotowano ogółem **41** turnusów akcji letniej i zimowej. Kontroli dokonano w 14 turnusach zgłoszonych w bazie MEN. Z formy wypoczynku w miejscu zamieszkania skorzystało ogółem **562** uczestników. We wszystkich skontrolowanych turnusach dzieciom i młodzieży zapewniono dożywianie.

Praca problemowa na temat oceny obciążenia uczniów tornistrami.

Zgodnie z planem zasadniczych zamierzeń na 2016 rok w określonym terminie przeprowadzono w środowisku miejskim ocenę obciążenia uczniów ciężarem tornistrów w jednej szkole podstawowej i jednym gimnazjum. W szkole podstawowej objęto nadzorem 242 uczniów w 12 oddziałach, gdzie u 31 uczniów ciężar tornistra przekracza normę. Natomiast w gimnazjum oceną objęto 132 uczniów w 6 oddziałach, ciężar tornistra mieści się w normie u wszystkich uczniów. Łącznie w 18 oddziałach dwóch szkół zważono 748 uczniów i tornistrów.

Informacje o stanie przygotowania szkół do rozpoczęcia roku szkolnego 2016/2017:

Stan przygotowania szkół do rozpoczęcia nowego roku szkolnego oceniono w 15 placówkach. Dzięki przeprowadzonym rozbudowom i przebudowom a także generalnym remontom i bieżącą konserwacją poprawiono znacznie warunki sanitarno- higieniczne i techniczne. Zakres prowadzonych robót był zróżnicowany. Prace dotyczyły min: termomodernizacji budynku i wykonaniu nowej elewacji, wymianie dachu i zainstalowaniu kolektora słonecznego, budowie oczyszczalni ścieków, ułożeniu kostki na terenie rekreacyjnym, modernizacji boiska szkolnego, wymianie ogrodzenia terenu szkoły, wymianie instalacji elektrycznej i oświetlenia, wymianie instalacji wodno - kanalizacyjnej, wymianie drzwi wewnętrznych do sal lekcyjnych, odnowieniu sal gimnastycznych, cyklinowaniu i malowaniu parkietu, odnowieniu sal lekcyjnych, korytarzy i sanitariatów.

Rozbudowa placówek dotyczyła następujących obszarów:

W jednej szkole podstawowej dobudowa hali sportowej będzie kontynuowana zgodnie z planem do końca II kwartału 2017r, miejsce prac budowlanych i wykończeniowych odpowiednio zabezpieczona i nie stwarza niebezpieczeństwa dla dzieci (teren wygradzony). W drugiej szkole podstawowej na terenie patio trwają prace rozbudowy dotyczące klatek schodowych i szybu windowego z budynkiem szkoły oraz likwidacja istniejących klatek schodowych i budowa w ich rejonie nowych pomieszczeń sanitarnych, termin zakończenia to sierpień 2017rok.

Sprawowanie nadzoru nad warunkami sanitarno - higienicznymi w żłobkach.

Bieżącym nadzorem objęto 12 żłobków niepublicznych w roku sprawozdawczy. W wyniku kontroli uchybień nie stwierdzono.

Zmiany w infrastrukturze nadzorowanych placówek:

W roku 2016 zlikwidowano 9 placówek wsparcia dziennego, 1 punkt przedszkolny. Natomiast przybyło 2 przedszkola niepubliczne, 1 gimnazjum.

Warunki pobytu dzieci i młodzieży w placówkach nauczania i wychowania:

Wszystkie placówki na terenie powiatu funkcjonują w budynkach o dobrym stanie zarówno technicznym i sanitarnym, podłączone głównie do wodociągów publicznych i są skanalizowane (1 placówka korzysta z własnego ujęcia), 10 placówek z własnym szambem lokalnym, znajduje się głównie na terenie wiejskim, gdzie brak jest sieci kanalizacyjnej. Zapewnione są środki do utrzymania higieny osobistej uczniów a także dostęp do ciepłej bieżącej wody w toaletach do mycia rąk. W większości szkół zlokalizowanych na naszym terenie funkcjonuje jednozmianowy system nauczania. Systemem zmianowym objęte są głównie uczniowie klas I - III w dużych szkołach. W szkołach prowadzone są stołówki wydające obiady, a w części szkół prowadzone jest żywienie na zasadach cateringu, część posiłków refundowana jest przez Miejskie Ośrodki Pomocy Społecznej.

Na przestrzeni ostatnich lat ulegają sukcesywnej poprawie warunki higienizacji procesów nauczania tak w aspekcie dostosowania się mebli do wzrostu uczniów jak i prawidłowego układania rozkładów zajęć.

Forma wypoczynku w miejscu zamieszkania:

Na terenie powiatu wypoczynek dzieci i młodzieży głównie opiera się o formy organizowane w miejscu zamieszkania. Z formy zimowego i letniego wypoczynku skorzystało 562 dzieci i młodzieży. Placówki organizujące akcje letniego i zimowego wypoczynku starały się o zapewnienie dzieciom podczas pobytu pełnego wyżywienia. We wszystkich skontrolowanych turnusach stan sanitarno - higieniczny i techniczny pomieszczeń przeznaczonych na pobyt dzieci spełniał określone wymagania bez zastrzeżeń. W czasie wypoczynku nie odnotowano wypadków, urazów czy zatruc pokarmowych u dzieci biorących udział w półkoloniach. Ramowym programem podczas wypoczynku to kształtowanie umiejętności wspólnej zabawy i wyboru ciekawego spędzania czasu na półkoloniach. Zapewniono dzieciom możliwość aktywnego wypoczynku, wzajemnego poznawania się, kształtowania właściwych postaw sprzyjających rozwojowi fizycznemu i emocjonalnemu oraz umiejętności współpracy w grupie, poprawy kondycji fizycznej, rozwijania umiejętności artystycznych, kształtowania prawidłowych nawyków higienicznych, propagowania zdrowego stylu życia, przestrzegania zasad bezpieczeństwa, rozwijania kreatywności i logicznego myślenia.

WNIOSKI:

Stan sanitarno - techniczny i higieniczny w nadzorowanych placówkach nauczania i wychowania znacznie się poprawia. W okresie letnim wolnym od zajęć (lipiec, sierpień) przeprowadzane są generalne remonty i bieżące naprawy konserwacyjne, przygotowujące placówki do rozpoczynającego się nowego roku szkolnego. Natomiast dzięki otwieraniu nowych placówek wzrasta możliwość edukacji dla najmłodszych dzieci na podległym terenie.

VII. Działalność oświatowo-zdrowotna i promocja zdrowia

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Grodzisku Mazowieckim podejmuje działania prozdrowotne w zakresie programów krajowych oraz innych przedsięwzięć prozdrowotnych obejmujących problematykę zdrowia publicznego. Kierunki działań oświatowo-zdrowotnych wynikają z założeń Narodowego Programu Zdrowia, wytycznych Światowej Organizacji Zdrowia i Głównego Inspektoratu Sanitarnego. Ponadto działalność ściśle związana jest z aktualnymi problemami i potrzebami zdrowotnymi społeczności lokalnej oraz wynika z aktualnej sytuacji epidemiologicznej w powiecie grodziskim.

W 2016 roku kontynuowano dotychczas podejmowane działania w zakresie profilaktyki chorób zakaźnych i niezakaźnych poprzez promowanie aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, profilaktyki palenia tytoniu i innych uzależnień oraz zapobiegania zakażeniom HIV i zachorowaniom na AIDS.

Przeprowadzono następujące programy, akcje i kampanie:

REALIZACJA INTERWENCJI PROGRAMOWYCH

Programy krajowe

1. Profilaktyka nadwagi i otyłości

Ogólnopolski program edukacyjny „Trzymaj Formę!”

W roku szkolnym 2015/2016 odbyła się X edycja programu.

Cel główny:

- zwiększenie świadomości dotyczącej wpływu żywienia i aktywności fizycznej na zdrowie.

Cele szczegółowe:

- kształtowanie zmiany postaw i zachowań związanych z prawidłowym żywieniem, odpowiednią jakością zdrowotną żywności i aktywnością fizyczną,
- dostarczenie wiedzy i umiejętności korzystania z informacji zamieszczonych na opakowaniach produktów spożywczych.

Grupa docelowa:

- uczniowie wszystkich klas gimnazjów, V i VI klas szkół podstawowych oraz ich rodzice.

Inicjatorzy:

- Główny Inspektorat Sanitarny,
- Polska Federacja Producentów Żywności Związek Pracodawców.

Koordynator, realizatorzy:

- koordynator powiatowy: pracownik Sekcji Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia,
- realizatorzy: nauczyciele biologii, nauczyciele wychowania fizycznego, pielęgniarki szkolne, pedagodzy szkolni.

Partnerzy:

- Zespół Szkół nr 1 w Grodzisku Mazowieckim,
- Starostwo Powiatu Grodziskiego,
- Urząd Gminy w Baranowie,
- Agencja Rynku Rolnego Oddział Terenowy w Warszawie,
- Centrum Dietetyczna NATURHOUSE w Grodzisku Maz.

Zasięg:

- liczba odbiorców programu: 2320 uczniów, 64 rodziców,
- liczba jednostek objętych programem: 21 szkół, w tym 8 gimnazjów i 13 szkół podstawowych.

PSSE w Grodzisku Maz. we współpracy z Zespołem Szkół nr 1 w Grodzisku Maz. zorganizowała IV edycję powiatowego konkursu kulinarnego pod hasłem „*Kto je owoce i warzywa – ten zdrowie wygrywa*”. W konkursie udział wzięło 11 dwuosobowych zespołów z 8 szkół. Zadaniem konkursowym było skomponowanie przepisu na ciepłą lub zimną przekąskę i deser, a następnie przygotowanie ich z wykorzystaniem zielonych warzyw i owoców.

Szkoły uczestniczące w programie podjęły wiele własnych inicjatyw. np.:

Gimnazjum nr 1 w Grodzisku Maz. zorganizowało „Tydzień Zdrowia”, podczas którego zrealizowano wiele inicjatyw mających na celu zwrócenie uwagi młodzieży na znaczenie zdrowego odżywiania oraz aktywności fizycznej w rozwoju młodego człowieka. W ramach zajęć zorganizowano „Warsztaty świadomego konsumenta”, których celem było kształtowanie świadomości na temat racjonalnego wyboru produktów już na etapie ich kupna.

2. Profilaktyka palenia tytoniu

Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce

Głównymi zadaniami Programu jest ochrona ludności przed zdrowotnymi, społecznymi, środowiskowymi i ekonomicznymi konsekwencjami palenia tytoniu oraz wdychania dymu tytoniowego.

Przedsięwzięcia podejmowane w 2016 roku przez Państwową Inspekcję Sanitarną w zakresie profilaktyki antytytoniowej obejmowały realizację programów edukacyjnych skierowanych do dzieci i młodzieży, organizowanie obchodów Światowego Dnia bez Tytoniu i Światowego Dnia Rzucania Palenia Tytoniu, dostarczanie materiałów edukacyjnych, informacyjnych dla

partnerów i współorganizatorów podejmowanych przedsięwzięć oraz nadzór nad przestrzeganiem zakazu palenia tytoniu w kontrolowanych obiektach.

Realizacja programów edukacyjnych adresowanych do dzieci i młodzieży:

A. „Czyste Powietrze Wokół Nas” – program edukacyjny dla dzieci w wieku 5-6 lat, ich rodziców i opiekunów, którego głównym celem jest zwiększenie wiedzy rodziców w zakresie ochrony dzieci przed narażeniem na działanie dymu tytoniowego oraz kształtowanie świadomych, asertywnych postaw wśród dzieci dotyczących ochrony własnego zdrowia, w przypadku bezpośredniego kontaktu z osobami palącymi.

Liczba przedszkoli, oddziałów przedszkolnych oraz innych form wychowania przedszkolnego, które przystąpiły do realizacji programu w powiecie grodziskim: 20.

Łączna liczba dzieci uczestniczących w programie: 1172.

Liczba rodziców biorących udział w programie: 854.

W ramach programu zorganizowano konkurs plastyczny ph. „Najważniejsze są dzieci – papierosy wyrzucmy do śmieci”, w którym udział wzięło 26 dzieci z 5 przedszkoli i 5 szkół podstawowych.

B. „Bieg po zdrowie” - program edukacyjny dla uczniów klas IV szkół podstawowych, ich rodziców i opiekunów, którego głównym celem jest zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i używania e-papierosów. Program powinien powodować zmianę postrzegania co jest normą w społeczeństwie. Zmiana norm społecznych, może wpłynąć na obecnych i potencjalnych przyszłych palaczy, poprzez sprawienie, że wyroby tytoniowe będą mniej pożądane, mniej akceptowalne i mniej dostępne. Program ma na celu opóźnienie i zapobieganie inicjacji tytoniowej wśród dzieci.

Liczba szkół, które przystąpiły do realizacji programu w powiecie grodziskim: 4.

Realizacja kampanii społecznych:

A. Światowy Dzień Bez Tytoniu – ma na celu uświadomienie społeczeństwu kwestii szkodliwego oddziaływania palenia papierosów na zdrowie.

W 2016 roku adresatem kampanii był ogół społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

W ramach obchodów podjęto następujące działania:

- W dniu 22.05.2016 r. odbył się festyn z okazji Dni Międzyborowa, w czasie którego pracownicy PSSE przygotowali stoisko prozdrowotne, gdzie chętni mogli skorzystać z bezpłatnego pomiaru poziomu tlenu węgla w wydychanym powietrzu, zasięgnąć porady w zakresie rzucania palenia oraz otrzymać materiały edukacyjne.
- Zorganizowano stoisko prozdrowotne w dn. 11 czerwca 2016 r. podczas Eko Pikniku pod hasłem „W zdrowym ciele, zdrowy duch” – u osób chętnych wykonywano pomiar tlenu węgla w wydychanym powietrzu, ponadto wszyscy, którzy odwiedzili stoisko otrzymali materiały edykacyjne w zakresie szkodliwości palenia oraz sposobów na rozstanie się z nałogiem.
- W dniach 24 maja – 17 czerwca 2016 r. w siedzibie PSSE zorganizowano wystawę antynikotynową złożoną z prac plastycznych wykonanych przez dzieci i młodzież w ramach konkursów o tematyce antytytoniowej.

Działania prowadzone w powyższym zakresie dotarły do ok. 1000 osób.

B. Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu – 3. czwartek listopada

W ramach obchodów w dwóch szkołach (gimnazjum, Zespół Szkół Specjalnych) odbyły się Spotkania profilaktyczne z młodzieżą p. „Tytoń – komu szkodzi najbardziej?” w czasie których przeprowadzono prelekcje nt szkodliwości dymu tytoniowego. Uczniowie wykonywali również plakaty promujące Światowy Dzień Rzucania Palenia oraz styl życia wolny od dymu tytoniowego, które wyeksponowane zostały na szkolnych korytarzach. U osób chętnych wykonano pomiary stężenia tlenu węgla w wydychanym powietrzu.

Edukacją objęto ok. 1170 osób.

Comiesięczny monitoring dot. przestrzegania zakazu palenia tytoniu w placówkach oświatowych, przedsiębiorstwach podmiotów leczniczych, zakładach pracy, lokalach gastronomiczno-rozrywkowych, obiektach kultury i wypoczynku, sportowych, służących obsłudze podróżnych oraz w pomieszczeniach użytku publicznego. Na podstawie przeprowadzonych 937 kontroli pod kątem przestrzegania ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych stwierdzono, że zakaz palenia tytoniu nie był przestrzegany w 3 obiektach.

3. Profilaktyka uzależnień od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych

Główny Inspektorat Sanitarny we współpracy z Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowym Biurem ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Instytutem Medycyny Pracy im. Prof. J. Nofera w Łodzi oraz Instytutem Medycyny Wsi im. W. Chodźki w Lublinie realizuje Projekt KIK/68 „**Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych**” współfinansowany w ramach Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy.

Głównym celem Projektu jest ograniczenie używania substancji psychoaktywnych przez kobiety w wieku prokreacyjnym.

Dodatkowo Główny Inspektorat Sanitarny rozpoczął w 2015 r. ogólnopolską kampanię społeczną pod hasłem „**Nie pozwól odlecieć swojemu szczęściu!**”, której celem jest zwiększenie wiedzy na temat skutków zdrowotnych używania substancji psychoaktywnych, a także ograniczenie ich stosowania. Kampania adresowana jest do kobiet w wieku prokreacyjnym, ciężarnych oraz ich rodzin i bliskich. W trakcie jej trwania pojawiły się spoty telewizyjne i radiowe, broszury, ulotki edukacyjne i plakaty.

Podjęte działania w zakresie Projektu:

- ekspozycja dot. głównych założeń kampanii „**Nie pozwól odlecieć swojemu szczęściu!**” zorganizowana w siedzibie PSSE w Grodzisku Maz.
- akcja ulotkowa i plakatowa w przychodniach, szkołach, salonach kosmetyczno-fryzjerskich i aptekach,
- udział w imprezach prozdrowotnych dla społeczności lokalnej (w tym punkty edukacyjne).

Liczba odbiorców: 1213

W ramach powyższego Projektu powstał program edukacyjny „**ARS, czyli jak dbać o miłość?**” autorstwa Pana dr Krzysztofa Wojcieszka. Celem programu jest dotarcie z przekazem edukacyjnym do uczniów szkół ponadgimnazjalnych i ograniczenie skutków zdrowotnych używania substancji psychoaktywnych (alkoholu, tytoniu i narkotyków). Instytucja Realizująca opracowała i wydała pakiety edukacyjne, w skład których wchodzi podręcznik z płytą CD opracowany przez autora programu, pakiet broszur i ulotek dla uczniów, ulotki dla rodziców, plakaty oraz ankiety ewaluacyjne dla uczniów.

W roku szkolnym 2015/2016 w powiecie grodziskim program był realizowany przez 5 szkół ponadgimnazjalnych (3 licea, 1 technikum, 1 zasadniczą szkołę zawodową).

Liczba uczniów biorących udział w programie: 265

Liczba rodziców biorących udział w programie: 250

4. Profilaktyka HIV/AIDS

Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS

Cel główny:

- ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV poprzez zapewnienie odpowiedniego dostępu do informacji, edukacji i usług w zakresie profilaktyki HIV/AIDS.

Cele szczegółowe:

- wzrost poziomu wiedzy na temat HIV i AIDS,
- zmniejszenie poziomu ryzykownych zachowań,
- zwiększenie odpowiedzialności za własne zdrowie,
- zwiększenie liczby osób wykonujących badania na obecność wirusa HIV.

Grupa docelowa:

- ogół społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży gimnazjalnej i szkół ponadgimnazjalnych, nauczycieli, rodziców i opiekunów, pacjentów i personelu podmiotów leczniczych.

Realizatorzy:

- nauczyciele i pedagodzy szkolni,
- pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania,
- lekarze, pielęgniarki i położne.

Liczba odbiorców programu: 2748

Liczba jednostek objętych programem: 16

W placówkach oświatowych szkolni realizatorzy przeprowadzili wiele pogadanek z młodzieżą.

Organizowane były konkursy szkolne (m.in. plastyczne).

Na stronie internetowej PSSE zamieszczono informacje o Punktach Konsultacyjno – Diagnostycznych, w których można bezpłatnie wykonać testy w kierunku wirusa HIV oraz o obchodach Światowego Dnia Walki z AIDS. Ponadto w siedzibie PSSE zorganizowano gazetkę informacyjną nt HIV/AIDS.

We współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Grodzisku Maz. zorganizowano prelekcję dla uczniów Zespołu Szkół nr 1 w Grodzisku Maz., którą poprowadził pracownik jednego w warszawskich PKD.

Programy wojewódzkie

1. Profilaktyka raka szyjki macicy „Wybierz życie – pierwszy krok”

Cel główny:

- zmniejszenie występowania raka szyjki macicy i umieralności na tę chorobę.

Cele szczegółowe:

- zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy, w tym wirusa HPV,
- podniesienie wiedzy o czynnikach zwiększających ryzyko raka szyjki macicy (profilaktyka pierwotna i wtórna),
- motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym,
- przygotowanie młodzieży do roli liderów edukacji zdrowotnej w środowisku lokalnym.

Grupa docelowa:

- uczniowie szkół ponadgimnazjalnych,
- rodzice i opiekunowie uczniów,
- kadra pedagogiczna szkół.

Realizatorzy:

- nauczyciele i pedagodzy w szkołach,
- pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania,
- lekarze.

Działania:

- zajęcia warsztatowe z wykorzystaniem prezentacji,
- gazetki szkolne,
- pogadanki lub prelekcje prowadzone przez specjalistów,
- imprezy prozdrowotne organizowane w szkole,
- zebrania z rodzicami,
- dystrybucja materiałów edukacyjnych.

Liczba szkół ponadgimnazjalnych, które realizowały program: 6

Liczba gimnazjów realizujących program: 2

Liczba odbiorców działań: 338 uczniów, 62 pracowników szkół i 219 rodziców

2. Profilaktyka raka piersi „Zdrowe piersi są OK!”

Cel główny:

- upowszechnienie samobadania piersi wśród młodych dziewcząt i ich matek.

Cele szczegółowe:

- kształtowanie świadomości, że wczesne wykrycie guzów przez samokontrolę i wczesne podjęcie leczenia to jedna z metod profilaktycznych dająca szansę wyleczenia choroby nowotworowej piersi,
- wykształcenie nawyku samobadania piersi.

Grupa docelowa:

- uczniowie szkół ponadgimnazjalnych oraz ich mamy,
- nauczyciele.

Realizatorzy:

- pedagodzy i nauczyciele placówek nauczania i wychowania,
- pielęgniarki środowiska nauczania i wychowania,
- personel służby zdrowia.

Liczba odbiorców działań: 239 uczniów, 134 rodziców, 50 pracowników szkół

Liczba jednostek objętych działaniami: 5

Działania:

- ankietyzacja uczniów,
- zajęcia warsztatowe zaproponowane w poradniku z wykorzystaniem konspektów i prezentacji,
- imprezy prozdrowotne organizowane w szkole,
- konkursy i gazetki szkolne,
- dystrybucja materiałów,
- zebrania z rodzicami.

W ramach realizacji programu podjęto również działania skierowane do społeczności lokalnej polegające na akcjach informacyjnych oraz nauce samobadania piersi z wykorzystaniem fantomów. Zorganizowano 5 punktów edukacyjno-informacyjnych (2 w placówkach medycznych, 3 w czasie imprez plenerowych).

Programy lokalne

Profilaktyka chorób przenoszonych przez kleszcze

1. „Kleszcz mały czy duży, nic dobrego nie wróży”

Cel główny:

- zmniejszenie liczby zachorowań na choroby przenoszone przez kleszcze na człowieka.

Cele szczegółowe:

- edukacja młodzieży szkół gimnazjalnych w zakresie profilaktyki chorób odkleszczowych,
- promowanie skutecznych metod profilaktyki kleszczowego zapalenia opon mózgowych oraz boreliozy (w tym szczepienia profilaktyczne).

Grupa docelowa:

- młodzież szkół gimnazjalnych,
- rodzice,
- nauczyciele,
- społeczność lokalna.

Koordynator, realizatorzy, partnerzy:

- koordynator powiatowy: pracownik Sekcji Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia
- realizatorzy: nauczyciele biologii, pielęgniarki szkolne, pedagodzy szkolni
- partnerzy: Fundacja „Aby żyć”.

Liczba jednostek objętych oddziaływaniem:

- gimnazja – 6

Liczba adresatów:

- uczniowie klas I: 409
- uczniowie klas II: 382
- uczniowie klas III: 287
- rodzice: 37
- nauczyciele: 37

Zasadnicze działania:

- szkolenie dla nauczycieli zorganizowane przez PSSE w Grodzisku Maz.,
- wykłady, prelekcje, pogadanki, instruktaże w szkołach,
- konkursy w szkołach,
- emisja filmu edukacyjnego i formy wizualne w szkołach i siedzibie PSSE,
- apele szkolne,
- przeprowadzenie testów wiedzy dla uczniów,
- przekazanie materiałów edukacyjnych do szkół, a następnie uczniom i rodzicom,
- dystrybucja materiałów edukacyjnych promujących szczepienia przeciwko KZM do podmiotów leczniczych.

2. „Chroń się przed kleszczami, wszystkimi sposobami”

Cel główny:

- edukacja w zakresie zagrożeń wywoływanych przez kleszcze oraz sposobów stosowania profilaktyki chorób odkleszczowych.

Cele szczegółowe:

- podniesienie poziomu wiedzy o chorobach odkleszczowych,
- poznanie sposobów zapobiegania chorobom odkleszczowym,
- uświadomienie wagi problemu ugryzień przez kleszcze.

Grupa docelowa:

- dzieci w wieku przedszkolnym,
- uczniowie szkół podstawowych,

- rodzice i opiekunowie,
- kadra pedagogiczna,
- pielęgniarki szkolne.

Koordynator, realizatorzy, partnerzy:

- koordynator powiatowy: pracownik Sekcji Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia,
- realizatorzy: nauczyciele biologii, pielęgniarki szkolne, pedagodzy szkolni,
- partnerzy: Fundacja „Aby żyć”

Liczba jednostek (szkół, podmiotów leczniczych lub innych jednostek objętych działaniem):

- przedszkola – 7
- szkoły podstawowe – 7

Liczba adresatów:

- dzieci w wieku przedszkolnym: 1140
- uczniowie z klas I-VI SP: 2432
- nauczyciele: 218
- rodzice: 1434

Zasadnicze działania:

- szkolenie dla nauczycieli zorganizowane przez PSSE w Grodzisku Maz.,
- spotkania dot. treści programowych dla pracowników placówek oświatowych prowadzone przez pielęgniarki szkolne,
- spotkania z rodzicami,
- zajęcia dla dzieci w oparciu o scenariusze zawarte w poradniku,
- spotkania ze specjalistami,
- projekcje filmu edukacyjnego,
- instruktaże usuwania kleszcza,
- gazetki szkolne,
- test wiedzy przed i po zajęciach.

Profilaktyka palenia tytoniu

1. „Nie pal przy mnie, proszę” – program edukacji antytytoniowej dla uczniów klas I-III szkół podstawowych, który w ramach edukacji antytytoniowej odnosi się do problemu biernego palenia wśród dzieci. Kształtuje u najmłodszych postawy odpowiedzialności za własne zdrowie i umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, gdy inni ludzie przy nich palą.

Do VI edycji programu przystąpiło 11 szkół podstawowych.

łącznie w programie udział wzięło 1810 uczniów i 667 rodziców.

PSSE w Grodzisku Maz. zorganizowała V Powiatowy Konkurs Plastyczny pod hasłem „Zamiast dymka z nikotyny polecamy witaminy”, w którym udział wzięło 28 uczniów z 9 szkół.

2. „Znajdź właściwe rozwiązanie” – program profilaktyki palenia tytoniu dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów zwiększa odpowiedzialność za własne zdrowie wśród uczniów oraz kształtuje postawy wspierania ludzi, którzy pragną zerwać z nałogiem. Konstrukcja programu uwzględnia zajęcia, podczas których młodzież uczy się asertywności.

Do realizacji V edycji programu przystąpiło 11 szkół podstawowych oraz 3 gimnazja.

Program objął swoim zasięgiem 1650 uczniów, w tym 1065 uczniów szkół podstawowych oraz 595 uczniów gimnazjów, a także rodziców – 502 osoby.

Efektom realizacji programu jest wzrost wiedzy dzieci i młodzieży w zakresie szkodliwości palenia oraz jego wpływu na stan zdrowia.

PSSE w Grodzisku Maz. zaprosiła szkoły realizujące program do udziału w IV edycji konkursu plastycznego w tym roku zorganizowanego pod hasłem „Papieros to nie modny dodatek, lecz trucizna i spory wydatek”.

Profilaktyka chorób meningokokowych

3. „Pierwszy dzwonek”

Cel główny:

- kształtowanie potrzeby codziennej troski o zdrowie poprzez prawidłowe zachowania prozdrowotne i szczepienia ochronne.

Cele szczegółowe:

- uświadomienie uczniom, czym są meningokoki, jakie niosą ze sobą zagrożenia,
- pokazanie dróg zakażenia meningokokami,
- kształtowanie postaw i właściwych zachowań w grupie, dzięki którym można uniknąć zakażenia meningokokami,
- uświadomienie uczniom i rodzicom, jak ważne jest szczepienie,
- utrwalenie podstawowych zachowań profilaktycznych.

Grupa docelowa:

- uczniowie klas IV-VI szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych,
- rodzice i opiekunowie,
- nauczyciele i wychowawcy.

Koordynator, realizatorzy, partnerzy:

- koordynator powiatowy: pracownik Sekcji Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia,
- realizatorzy: pielęgniarki szkolne, nauczyciele,
- partnerzy: Fundacja „Aby żyć”.

Liczba jednostek (szkół, podmiotów leczniczych lub innych jednostek objętych oddziaływaniem):

- szkoły podstawowe – 4

Liczba adresatów:

- dzieci z klas I-VI szkół podstawowych: 210
- nauczyciele: 9

Zasadnicze działania:

- zajęcia dla dzieci w oparciu o scenariusze zawarte w poradniku,
- apel szkolny,
- poradnictwo, rozmowy indywidualne,
- emisja filmu edukacyjnego,
- gazetka szkolna,
- rozdanie rodzicom ulotek informacyjnych,

REALIZACJA INTERWENCJI NIEPROGRAMOWYCH

Interwencje nieprogramowe ogólnopolskie

1. Światowy Dzień Zdrowia 2016

Temat przewodni: Cukrzyca

Hasło: „Pokonaj cukrzycę”

Cel:

- zwiększenie wiedzy o cukrzycy i jej poważnych następstwach oraz podjęcie konkretnych działań w walce z chorobą, które obejmują zarówno profilaktykę, jak i metody diagnozy, leczenia i opieki nad osobami chorymi na cukrzycę.

Grupa docelowa:

- dzieci w wieku przedszkolnym,
- uczniowie szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych,
- nauczyciele i pracownicy placówek oświatowych,
- rodzice,
- społeczność lokalna.

Ramy czasowe: marzec – kwiecień 2016r.

Koordynator, realizatorzy, partnerzy:

- koordynator powiatowy – pracownik PSSE w Grodzisku Maz. (OZiPZ),
- koordynatorzy szkolni – nauczyciele,
- realizatorzy: nauczyciele, wychowawcy grup, pielęgniarka szkolna, opiekunowie świetlic szkolnych, bibliotekarz szkolny, pracownicy podmiotów leczniczych, rodzice, wybrani uczniowie gimnazjum,
- partnerzy: rodzice, Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Oddział Miejsko-Powiatowy w Żyrardowie, firmy cateringowe, Stowarzyszenie „Chełmonie”, Szkolne Koło PCK,

Gminna Rada Seniorów, Przychodnia AWEMED w Milanówku, Ośrodek Zdrowia w Golach

Działania:

- wykłady i pogadanki w placówkach oświatowych,
- szkolne apele z okazji Dnia Zdrowia,
- emisje filmów dot. zdrowego żywienia,
- warsztaty kulinarne,
- dystrybucja materiałów edukacyjnych,
- opracowanie szkolnego projektu „Kolory cukrzycy” oraz zorganizowanie rady szkoleniowej nt. „Dziecko z cukrzycą w szkole” w Szkole Podstawowej w Książenicach,
- prezentacja glukometrów, wyjaśnienie zasad ich działania, pomiary poziomu cukru we krwi wśród dzieci i dorosłych,
- w Przedszkolu w Cegłowie przedszkolaki wspólnie wykonały plakat promujący zdrowe żywienie i ograniczenie spożycia cukru, natomiast dzieci ze Szkoły Podstawowej w Golach zaprezentowały dla przedszkolaków przedstawienie profilaktyczne nt. szkodliwości jedzenia słodczy,
- w Zespole Szkół Gminnych nr 1 w Milanówku 7.04.2016r. przeprowadzono akcję pt: „CO MASZ W SWOIM LUNCH-BOXIE?”. W tym dniu zaprezentowano kolorowe śniadanie w pudełku. Posiłki zawierały warzywa, owoce, produkty zbożowe, nabiał. Następnego dnia dla klas 4-6 SP odbyły się warsztaty z dietetykiem,
- podczas zajęć dzieci odczytywały zawartość cukru w napojach i przeliczały na kostki cukru, obliczały WW posiłków oraz komponowały jadłospisy dla przykładowego rówieśnika chorego na cukrzycę.

Liczba odbiorców: 5537 (dzieci, młodzież i dorośli)

2. Bezpieczny Letni i Zimowy Wypoczynek

Cel główny:

- propagowanie prozdrowotnych zachowań wśród dzieci i młodzieży,
- podniesienie wiedzy z zakresu zapobiegania zagrożeniom związanym z wypoczynkiem letnim i zimowym,
- kształtowanie umiejętności udzielania pierwszej pomocy.

Grupa docelowa:

- dzieci i młodzież przebywająca w placówkach organizujących wypoczynek letni i zimowy,
- opiekunowie,
- uczestnicy imprez plenerowych.

Realizatorzy:

- kierownicy i wychowawcy grup na półkoloniach,
- nauczyciele i pedagodzy.

Działania:

- podejmowanie działań edukacyjnych propagujących bezpieczne zachowania w okresie ferii zimowych i wakacji wśród dzieci i opiekunów półkolonii. W placówkach przeprowadzono rozmowy z opiekunami, pozostawiano materiały edukacyjne dla dzieci i rodziców o następującej tematyce zdrowotnej: profilaktyka zatruc pokarmowych, chorób odzwierzęcych i odkleszczowych, zasady dot. przebywania na słońcu, bezpieczne grzybobranie, zdrowe odżywianie, higiena osobista, wszawica, grypa, życie wolne od używek.
- Przeprowadzono pogadanki z dziećmi nt udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, które połączone były z praktyczną nauką technik opatrywania ran, bandażowania oraz udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej z wykorzystaniem fantomu.
- na stronie internetowej PSSE zamieszczono informacje nt bezpiecznych ferii, wakacji.

Liczba odbiorców działań: 952

3. Światowy Dzień Wiedzy o Antybiotykach

Cele:

- zwrócenie uwagi na problem antybiotykooporności,
- podniesienie poziomu świadomości społecznej w zakresie szkodliwości nadużywania oraz niewłaściwego stosowania antybiotyków.

Grupa docelowa:

- ogół społeczeństwa.

Działania:

- gazetka tematyczna w siedzibie PSSE,
- zamieszczenie informacji na stronie internetowej PSSE,
- dystrybucja materiałów edukacyjnych do 1 szkoły oraz 12 podmiotów leczniczych.

4. Profilaktyka używania nowych narkotyków („dopalaczy”)

Cel:

- przekazanie informacji o zagrożeniach związanych z nowymi środkami psychoaktywnymi.

Grupa docelowa:

- dyrektorzy, nauczyciele placówek nauczania i wychowania,
- młodzież szkolna,
- uczestnicy letniego wypoczynku,
- rodzice,
- personel medyczny,
- społeczność lokalna.

Liczba adresatów:

- podmioty lecznicze - 5
- przedstawiciele placówek oświatowych – 60

- dzieci i młodzież – 640
- rodzice – 384
- społeczność lokalna – 390.

Działania:

- Spotkania z rodzicami (w 1 szkole podstawowej, 1 gimnazjum oraz 1 szkole ponadgimnazjalnej), wygłoszenie wykładu pt. *Dopalacze a moje dziecko?*,
- *Spotkanie z nauczycielami Zespołu Szkół Gminnych nr 3 w Milanówku,*
- Zaproszenie gości na konferencję pt. „Dopalacze - dlaczego są aż tak niebezpieczne. W pogoni za zmianami”
- Zaproszenie szkół z terenu powiatu grodziskiego do udziału w Ogólnopolskim Konkursie na plakat pt. „Stop dopalaczom”
- prezentacja skutków zażywania substancji psychoaktywnych przy pomocy narkogogli wykorzystanych w czasie organizacji stoiska edukacyjnego w czasie imprezy plenerowej,
- dystrybucja materiałów oświatowych do 9 placówek oświatowych, 5 podmiotów leczniczych oraz 19 placówek letniego i zimowego wypoczynku młodzieży.
- informacje na stronie internetowej PSSE.

Współpraca:

- Sekcja Higieny Pracy PSSE w Grodzisku Maz.
- Komenda Powiatowa Policji w Grodzisku Mazowieckim,
- Szpital Zachodni (SOR) w Grodzisku Maz.

5. Kampania „Lekki Tornister”

Cel:

- profilaktyka chorób układu ruchu i wad postawy wśród uczniów.

Grupa docelowa:

- uczniowie klas 0-III szkół podstawowych,
- rodzice,
- nauczyciele.

Liczba adresatów:

- szkolni realizatorzy projektu – 4 osoby.

Działania:

- spotkania ze szkolnymi realizatorami projektu,
- dystrybucja materiałów edukacyjnych.

Interwencje nieprogramowe wojewódzkie

1. Mazowiecka Akademia Seniora

Cele:

- zwiększenie bezpieczeństwa osób starszych,
- promocja zdrowego stylu życia.

Grupa docelowa:

- liderzy MAS,
- osoby starsze.

Liczba adresatów:

- seniorzy – ok. 60 osób

Działania:

- spotkanie z liderem Mazowieckiej Akademii Seniora,
- 2 spotkania z osobami należącymi do Klubu Seniora w Grodzisku Maz., wygłoszenie prelekcji pt. „Dla zdrowia seniora” nt. szczepień ochronnych, racjonalnego odżywiania, roli aktywności fizycznej, cukrzycy

Współpraca:

- Klub Seniora,
- Gminna Rada Seniorów.

Interwencje nieprogramowe lokalne:

1. Od samobadania piersi do mammografii

Cele:

- przekazanie wiedzy na temat raka piersi,
- zwiększenie świadomości o istnieniu czynników ryzyka raka oraz uwrażliwienie kobiet na profilaktykę,
- kształtowanie postaw zdrowotnych (samobadanie piersi, możliwość identyfikacji znaków ostrzegawczych, wyrobienie nawyku poddawania się badaniom profilaktycznym).

Grupa docelowa:

- kobiety,
- dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym.

Liczba adresatów:

- społeczność lokalna – ok. 652 osób

Działania:

- dystrybucja materiałów edukacyjnych do 1 placówki oświatowej (dla rodziców), 3 podmiotów leczniczych,
- rozmowy z kobietami i dystrybucja materiałów edukacyjnych podczas imprez plenerowych, spotkań z seniorami oraz przy okazji organizacji punktów edukacyjno-informacyjnych w podmiotach leczniczych.

2. Profilaktyka wszawicy

Cele:

- zmniejszenie liczby występowania wszawicy,
- zwiększenie wiedzy z zakresu zapobiegania wszawicy oraz kształtowanie aktywnych postaw prozdrowotnych.

Grupa docelowa:

- rodzice i opiekunowie,
- pracownicy placówek oświatowych,
- dzieci.

Liczba adresatów:

- rodzice oraz pracownicy placówek oświatowych – ok. 250 osób

Działania:

- poradnictwo – rozmowy z rodzicami, dyrektorami placówek oświatowych, pielęgniarkami szkolnymi,
- gazetka informacyjna w siedzibie PSSE
- spotkanie z przedstawicielami Kuratorium w Szkole Podstawowej nr 4 w Grodzisku Maz.,
- przekazanie drogą e-mailową poradnika „Pedikuloza – czyli co Twoje dziecko może mieć na głowie” opracowanego przez Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego - PZH do placówek oświatowych,
- dystrybucja materiałów edukacyjnych do placówek oświatowych.

3. Europejski Kodeks Walki z Rakiem

Cele:

- stwarzanie warunków oraz kształtowanie motywacji, wiedzy i umiejętności w zakresie wpływu zdrowego stylu życia na zapobieganie chorobom nowotworowym,
- kształtowanie świadomości znaczenia aktywności fizycznej i zdrowego trybu życia.

Grupa docelowa:

- młodzież szkolna,
- rodzice i opiekunowie młodzieży,
- nauczyciele,
- społeczność lokalna.

Liczba adresatów:

- społeczność lokalna – 118 osób

Działania:

- dystrybucja materiałów edukacyjnych do podmiotów leczniczych,
- przekazanie komiksów „Kodeks zdrowego życia” dla uczestników zawodów biegowych.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNO – SZKOLENIOWA

1. Szkolenia organizowane/ współorganizowane przez PSSE w ramach działalności oz i pz:

Liczba szkoleń	Liczba uczestników szkoleń
3	48

3. Narady organizowane/ współorganizowane przez PSSE w ramach działalności oz i pz:

Liczba narad	Liczba uczestników narad
23	46

4. Poradnictwo:

Liczba porad	Liczba osób, którym udzielono poradnictwa
335	339

PODSUMOWANIE

Głównym celem działań pionu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia Państwowej Inspekcji Sanitarnej było kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych poprzez promowanie zdrowego stylu życia oraz pogłębienie świadomości w zakresie zachowań ryzykownych dla zdrowia. Powyższe działania obejmowały realizację programów edukacyjnych oraz kampanii społecznych.

W dwóch podmiotach leczniczych zostały przeprowadzone diagnozy przedsięwzięć prozdrowotnych, w wyniku których zainicjowano nowe wspólne działania, takie jak akcje prozdrowotne w przychodniach adresowane do pacjentów. Włączaliśmy się w różnorodne przedsięwzięcia skierowane do społeczności lokalnej uczestnicząc w 8 imprezach plenerowych i przygotowując stoiska edukacyjno-pomiarowe, podczas których wykonano ok. 300 pomiarów zawartości tlenu węgla w wydychanym powietrzu u czynnych i biernych palaczy.

W celu bardziej skutecznej realizacji przedsięwzięć prozdrowotnych nawiązaliśmy współpracę z następującymi instytucjami:

- Wojewódzką Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Warszawie,
- Wojewódzkim Ośrodkiem Koordynującym Populacyjne Programy Wczesnego Wykrywania Raka Piersi oraz Profilaktyki i Wczesnego Wykrywania Raka Szyjki Macicy z Centrum Onkologii w Warszawie,
- szpitalem i podmiotami leczniczymi z terenu powiatu grodziskiego,
- przedszkolami i szkołami wszystkich szczebli z terenu powiatu grodziskiego,
- świetlicami środowiskowymi z terenu powiatu grodziskiego,
- ośrodkami kultury,
- Biblioteką Publiczną w Grodzisku Maz.,
- władzami lokalnymi i samorządowymi na poziomie powiatowym i gminnym,
- Agencją Rynku Rolnego (OT w Warszawie),
- Komendą Powiatową Policji w Grodzisku Mazowieckim,
- lokalnymi mediami,
- lokalnymi przedsiębiorstwami,
- Fundacją „Aby żyć”,
- Stowarzyszeniem „Bezpieczne Miasto i Gmina Grodzisk Mazowiecki”,
- Klubem Seniora – Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów,
- Klubem Sportowym „Biegi Grodzisk Maz.,
- Centrum Dietetycznym NATURHOUSE w Grodzisku Maz.,

Zauważalny jest fakt, iż wiedza społeczeństwa w zakresie zachowań prozdrowotnych oraz świadomość, że zdrowie w bardzo dużym stopniu zależy od naszych świadomych decyzji i wyborów, wzrasta w miarę prowadzonej profilaktyki i realizacji przedsięwzięć.

VIII. Nadzór zapobiegawczy

DZIAŁALNOŚĆ NA TERENIE POWIATU GRODZISKIEGO W ZAKRESIE ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO W ROKU 2016

Sekcja Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego zajmuje się ochroną zdrowia publicznego na terenie Powiatu Grodziskiego na wielu płaszczyznach, wykonując zadania o charakterze prewencyjnym, które zostały określone w art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tj. z dnia 26 sierpnia 2015 r., Dz. U. z 2015 r. poz. 1412 z późn. zm.). Ocenę stanu sanitarnego powiatu grodziskiego przeprowadzono na podstawie zakresu działania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, do którego należą w szczególności:

- 1) opiniowanie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy,
- 2) uzgadnianie (w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko) zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- 3) wydawanie opinii w sprawie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko oraz określanie ewentualnego zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko dla planowanych przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko,
- 4) uzgadnianie środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięć przed wydaniem decyzji środowiskowej,
- 5) uzgadnianie dokumentacji projektowej obiektów budowlanych (budowa, zmiana sposobu użytkowania) pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- 6) uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych w trybie art. 56 Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo Budowlane (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 290 z późn. zm.),
- 7) opiniowanie spełnienia wymagań higieniczno-sanitarnych obiektów i lokali usługowych, w których w wyniku prowadzonych prac budowlanych oraz adaptacyjno-montażowych dokonano zmiany przeznaczenia,

- 8) opiniowanie lokali aptek ogólnodostępnych, punktów aptecznych, hurtowni farmaceutycznych, składów celnych, składów konsygnacyjnych na podstawie *Ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo Farmaceutyczne* (Dz. U. Z 2016 r. poz. 2412),
- 9) opiniowanie obiektów budowlanych przeznaczonych do prowadzenia magazynów broni, amunicji oraz wyrobów o przeznaczeniu wojskowym i policyjnym pod kątem spełnienia wymagań sanitarnych na podstawie *Ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym* (Dz. U. Z 2012 r. poz. 1017),
- 10) opiniowanie rozwiązań innych niż określone w obowiązujących przepisach prawnych, w tym w zakresie warunków technicznych,

W 2016 r. sporządzono łącznie 268 opinii i decyzji dotyczących powyższych zagadnień. W ramach prowadzonej przez Sekcję działalności zaopiniowano **14 projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin**, w tym:

- 2 na terenie gminy Jaktorów,
- 8 na terenie gminy Grodzisk Mazowiecki,
- 4 na terenie gminy Żabia Wola

W trakcie uzgadniania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego szczególną uwagę zwracano na ustalenia w zakresie kształtowania ładu przestrzennego, komunikacji i zasad uzbrojenia terenu w infrastrukturę techniczną, mając na względzie minimalizację zagrożeń dla terenów zabudowy mieszkaniowej i zabudowy chronionej (obiekty ochrony zdrowia, placówki oświatowe, domy pomocy społecznej) oraz zapewnienie prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej.

Zgłaszane przez PIS w wydawanych opiniach sanitarnych dotyczących opracowywanych dokumentów planistycznych zastrzeżenia i uwagi z zakresu, m.in.:

- uszczegóławiania zapisów dotyczących gospodarki odpadami, w tym zapewnienia w granicach działek miejsc do czasowego gromadzenia odpadów w sposób nie zagrażający środowisku

zostały uwzględnione przez organy opracowujące projekty uchwał. Wszystkie projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uzyskały pozytywną opinię Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Grodzisku Mazowieckim.

Projektowane w opiniowanych dokumentach rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne miały na celu poprawę warunków sanitarnych powiatu poprzez, m.in. rozbudowę istniejących i budowę nowych sieci wodociągowych, budowę infrastruktury kanalizacyjnej oraz uregulowanie zasad gospodarki odpadami. Zmiany zaproponowane w projektach sporządzanych miejscowych planów miały posłużyć zaspokajaniu potrzeb lokalnej społeczności poprzez rozwój, m.in. budownictwa mieszkaniowego i usługowego oraz zwiększenie areалу istniejących gospodarstw rolnych przy jednoczesnym zapewnieniu właściwych zasad ochrony środowiska naturalnego. W powiecie grodziskim stopniowo zwiększa się ilość sieci wodociągowych i kanalizacyjnych oddawanych do użytkowania. Działania te wpływają na poprawę stanu środowiska, a zwłaszcza stanu czystości wód powierzchniowych oraz ochronę wód podziemnych. Systematyczna rozbudowa sieci wodociągowych umożliwi coraz szerszej liczbie odbiorców zaopatrzenie w wodę do picia właściwej jakości i w odpowiedniej ilości z ujęć publicznych. W związku z zainwestowaniem terenów powiatu grodziskiego oraz wyznaczeniem nowych funkcji użytkowych obszarów dotychczas nieużytkowanych wprowadzono zmiany w układzie komunikacyjnym dostosowując istniejące ciągi komunikacyjne do wymogów przepisów prawa oraz wyznaczając nowe drogi wraz z towarzyszącą im infrastrukturą techniczną. Zmiany wprowadzone zapisami miejscowych planów przyczyniły się do uwydatnienia wartości kulturowych obszaru powiatu podtrzymując jego historyczny charakter i istniejący ład przestrzenny.

W 2016 r. wydano **12 opinii sanitarnych uzgadniających zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko:**

- 10 dla gminy Grodzisk Mazowiecki,
- 1 dla gminy Jaktorów,
- 1 dla gminy Żabia Wola

Dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko wydano **18 opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko**, w tym dla 2 przedsięwzięć nałożono obowiązek sporządzenia raportu. Dla jednej z inwestycji realizowanej w granicach terenów zamkniętych Organem właściwym do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach był regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie. Wydano **2 pozytywne opinie o uzgodnieniu środowiskowych uwarunkowań zgody na realizację przedsięwzięcia** wymaganych przed wydaniem decyzji środowiskowej, określając warunki po spełnieniu których eksploatacja projektowanych przedsięwzięć nie spowoduje zagrożenia dla środowiska naturalnego, w tym zdrowia i życia ludzi.

Sporządzono **6 opinii sanitarnych o projektach architektoniczno-budowlanych**. Wszystkie opiniowane dokumentacje projektowe spełniały wymagania higieniczne i zdrowotne. Przedłożone do zaopiniowania projekty dotyczyły głównie inwestycji związanych ze zmianą sposobu użytkowania na funkcje lecznicze i diagnostyczne, a także funkcje oświatowe i opiekuńcze oraz zmiany przeznaczenia pomieszczeń na potrzeby apteki ogólnodostępnej. Wydawane opinie dotyczyły projektów architektoniczno-budowlanych, projektów instalacji wentylacji i klimatyzacji, a także instalacji sanitarnych. Uzgadnianie inwestycji na etapie projektowania eliminuje w początkowej fazie, m.in.: nieprawidłowości w zakresie rozwiązań funkcjonalnych i przestrzennych, instalacji wodno-kanalizacyjnej, wentylacji, technologii, wyposażenia oraz warunków higieniczno-sanitarnych przewidzianych dla pracowników, co w konsekwencji przyspiesza proces odbioru inwestycji.

Rozpatrzono **96 zgłoszeń zakończenia budowy obiektów budowlanych**, które dotyczyły m.in.: budynków mieszkalnych, usługowych i rekreacyjno-sportowych, budynków garażowych, instalacji infrastruktury technicznej, w postaci sieci kanalizacyjnych, a także innych obiektów, w tym: stacji paliw na potrzeby własne, zbiorników wody pożarowej wraz z pompownią kontenerową, budynków produkcyjno-magazynowych i magazynowych, urządzeń elektroenergetycznych, zbiorników retencyjnych oraz budynków gospodarczych.

Przeprowadzono **78 kontroli obiektów**, w tym obiektów nowo wybudowanych zajmując stanowisko w zakresie dopuszczenia do użytkowania, w trybie art. 56 *Ustawy z dnia*

7 lipca 1994 r. *Prawo Budowlane* (Dz. U. Z 2016 r. poz. 290 z późn. zm.), a także oceniając spełnienie wymagań higieniczno-sanitarnych w obiektach, w których dokonano zmiany sposobu użytkowania lub adaptacji.

Przeprowadzono 28 kontroli obiektów budowlanych w związku z zawiadomieniem zakończenia budowy i zamiarem przystąpienia do użytkowania w trybie art. 56 *Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo Budowlane* (Dz. U. Z 2016 r. poz. 290 z późn. zm.), w tym:

- w 2 budynkach produkcyjno-magazynowych,
- w 4 obiektach związanych z produkcją żywności (w 1 obiekcie przeprowadzono II kontrole)
- w 1 budynku mieszkalnym wielorodzinnym,
- w 1 budynku usługowo-produkcyjnym (malarnia),
- w 1 hali produkcyjnej,
- w 1 hali o przeznaczeniu magazynowym,
- w 2 pawilonach handlowych,
- w 4 budynkach usługowo-magazynowych i usługowych (w 1 obiekcie przeprowadzono II kontrole),
- w 2 placówkach oświatowych (niepubliczne przedszkola),
- w 1 budynku mieszkalno-handlowym,
- w 1 budynku biurowo-magazynowym,
- w 1 innym obiekcie (stacja uzdatniania wody wraz z ujęciem wody),
- w 1 stacji paliw,
- w 2 budynkach handlowo-usługowych,
- w 1 obiekcie usługowym przeznaczonym na SPA i rekreację,
- w 1 budynku biurowo-socjalnym,

oraz 50 kontroli w związku z wnioskiem o wydanie opinii sanitarnej o spełnieniu wymagań higieniczno-sanitarnych obiektów i lokali usługowych po przeprowadzonej adaptacji oraz zmianie sposobu użytkowania, w tym:

- w 10 obiektach świadczących usługi medyczne,
- w 6 lokalach gastronomicznych,

- w 1 obiekcie związanym z magazynowaniem alkoholu,
  - w 1 obiekcie związanym ze sprzedażą produktów żywnościowych,
  - w 5 placówkach oświatowych (przedszkola, punkty przedszkolne),
  - w 8 obiektach świadczących usługi kosmetyczne i fryzjerskie (w 2 obiektach przeprowadzono po II kontrole),
  - w 1 obiekcie związanym z działalnością agroturystyczną,
  - w 1 obiekcie świadczącym usługi noclegowe,
  - w 2 lokalach przeznaczonych na aptekę ogólnodostępną,
  - w 1 obiekcie przeznaczonym na potrzeby podmiotu wykonującego działalność leczniczą (pomieszczenia dla personelu transportu medycznego planowego),
  - w 1 placówce zajmującej się opieką dzieci (domowa świetlica),
  - w 1 obiekcie przeznaczonym na Dzienny Dom Opieki Medycznej dla Osób Starszych,
  - w 1 obiekcie gastronomicznym związanym z produkcją żywności,
  - w 1 obiekcie prowadzącym działalność w zakresie pakowania i konfekcjonowania artykułów spożywczych,
  - w 1 obiekcie zajmującym się myciem pojemników po płynnych produktach żywnościowych oraz magazynowaniem pojemników z gotowym produktem,
  - w 1 magazynie przeznaczonym do magazynowania broni i amunicji oraz wyrobów o przeznaczeniu wojskowym i policyjnym,
  - w 1 klubie muzycznym prowadzącym sprzedaż artykułów spożywczych,
  - w 1 obiekcie przeznaczonym do prowadzenia supermarketu drogeryjnego Rossmann,
  - w 1 obiekcie świadczącym usługi medyczne, w związku z dokonaniem ocen spełnienia wymagań do prowadzenia indywidualnej praktyki lekarskiej – wizja pomieszczeń do celów rejestrowych (kontrola EPN przy udziale ZNS),
  - w 1 obiekcie przeznaczonym do opieki nad dziećmi zlokalizowanym na terenie zakładu produkcyjnego na wniosek Inwestora (II kontrole),
- w 1 gabinecie kosmetycznym, w związku z oceną spełnienia wymagań higieniczno-sanitarnych (kontrola HK przy udziale ZNS),

W 18 obiektach stwierdzono nieprawidłowości pod względem wymagań higieniczno-sanitarnych, w tym w 5 obiektach, w których przeprowadzono kontrolę w związku z zawiadomieniem o zakończeniu budowy i zamiarze przystąpienia do użytkowania w trybie art. 56 *Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo Budowlane* (Dz. U. Z 2016 r. poz. 290 z późn. zm.) oraz w 13 obiektach w związku z wnioskiem o wydanie opinii o spełnieniu wymagań higieniczno-sanitarnych po przeprowadzonej adaptacji oraz zmianie sposobu użytkowania. Większość obiektów, w których przeprowadzono czynności kontrolne była wykonywana zgodnie z projektem architektoniczno-budowlanym oraz technologicznym. Wszystkie uwagi zgłaszane przez PIS były sukcesywnie usuwane przez Inwestorów w wyznaczonym terminie.

Wydano 42 opinie sanitarne stwierdzające spełnienie wymagań higieniczno-sanitarnych obiektów i lokali w związku z przeprowadzonymi pracami adaptacyjnymi oraz dostosowaniem do nowych funkcji.

W roku 2016 r. podobnie jak w latach poprzednich, udzielono wielu konsultacji i informacji w zakresie wymagań sanitarno-higienicznych, głównie w sprawach dotyczących adaptacji obiektów na działalność usługową związaną z produkcją i obrotem żywnością, a także formami opieki nad małymi dziećmi - przedszkola, zespoły przedszkolne, żłobki, punkty przedszkolne, placówek oświatowych, placówek świadczących usługi medyczne – gabinety specjalistyczne, przychodnie oraz dotyczących zakładów fryzjerskich, kosmetycznych i odnowy biologicznej. Prowadzone konsultacje stanowią pomoc Inwestorom, w zakresie spełnienia wymogów sanitarno-higienicznych, przy planowaniu określonego rodzaju działalności, ale również w zakresie lokalizacji i zgodności inwestycji z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Współpraca Inwestorów z Sekcją Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego przed podjęciem działań inwestycyjnych, jak również w trakcie ich realizacji skutkuje brakiem konieczności zgłaszania sprzeciwów w dopuszczeniu do użytkowania przedsięwzięć.